

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ИНСТИТУТ ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈУ СРБИЈЕ

Број: 2421/5-10-01/2016

Датум: 28.12. 2016. године

Б Е О Г Р А Д

ПРОГРАМ РАДА
ИНСТИТУТА ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈУ СРБИЈЕ
ЗА 2017. ГОДИНУ

Празна страница.

САДРЖАЈ:

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ	5
1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ИНСТИТУТУ	6
1.1. Правни статус	6
1.2. Делатност	6
1.3. Међународна сарадња	7
1.4. Унутрашња организација	8
1.5. Кадрови	9
1.6. Чланство у Институту	9
1.7. Органи Института	10
1.8. Стручна тела Института	10
1.9. Финансирање	11
1.10. Мисија, визија, циљеви и стратегија	12
2. ДОНОШЕЊЕ СРПСКИХ СТАНДАРДА И СРОДНИХ ДОКУМЕНАТА И ДРУГИ ПОСЛОВИ У ОБЛАСТИ СТАНДАРДИЗАЦИЈЕ	14
2.1. Уопште о доношењу српских стандарда и сродних докумената	14
2.2. Доношење српских стандарда и сродних докумената	16
2.3. Преиспитивање и одржавање српских стандарда и сродних докумената	20
2.4. Тумачење српских стандарда и сродних докумената	21
2.5. Израда годишњег плана доношења српских стандарда и сродних докумената за 2018. годину	21
2.6. Израда каталога српских стандарда и сродних докумената за 2017. годину	22
2.7. Ревизија базе библиографских података о српским стандардима и сродним документима	23
2.8. Развој и одржавање базе стандардизованих термина	23
2.9. Одржавање базе електронских верзија српских стандарда и сродних докумената	23
2.10. Одржавање референтних збирки међународних, европских и српских стандарда и сродних докумената	24
2.11. Одржавање архивске збирке повучених српских стандарда и сродних докумената на које се врши позивање у техничким прописима	24
2.12. Одржавање базе података о комисијама за стандарде и њиховим члановима	24
2.13. Превођење стандарда и других публикација	24
3. САРАДЊА ИНСТИТУТА СА РЕЛЕВАНТНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА НА НАЦИОНАЛНОМ НИВОУ	25
3.1. Учешће у изради техничких прописа и усклађивању домаћег техничког законодавства са техничким законодавством ЕУ	25
3.2. Сарадња са органима државне управе у вези са процесима приступања Р. Србије СТО и ЕУ, као и обавезама које произилазе из чланства у ЦЕФТА	25
4. МЕЂУНАРОДНА АКТИВНОСТ ИСС У ОБЛАСТИ СТАНДАРДИЗАЦИЈЕ	26
4.1. Међународна сарадња у области стандардизације	26
4.2. Учешће представника Института на заседањима управних и других тела европских и међународних организација за стандардизацију	27
4.3. Учешће представника Института и српских стручњака у раду техничких радних тела међународних и европских организација за стандардизацију	28

4.4. Активности Института као информационог центра за стандарде у складу са захтевима релевантних докумената СТО и ЕУ, као и на основу споразума СЕФТА.	28
5. ПРОМОЦИЈА СТАНДАРДИЗАЦИЈЕ И ПРИМЕНЕ СТАНДАРДА И СРОДНИХ ДОКУМЕНАТА	29
5.1. Реализација промотивних активности према Маркетинг-плану за 2017. годину	29
5.2. Обука из области стандардизације као посебан вид промоције примене стандарда.	30
5.3. Издавање посебних публикација	31
5.4. Издавање службеног гласила Института	31
5.5. Одржавање интернет презентације ИСС.....	32
6. ПРОДАЈА СТАНДАРДА И ИНФОРМАЦИЈА О СТАНДАРДИМА.....	32
6.1. Продаја стандарда и сродних докумената.....	32
6.2. Пружање и продаја информација о стандардима.....	33
7. РЕАЛИЗАЦИЈА ЕДУКАТИВНИХ АКТИВНОСТИ У ОБЛАСТИ СТАНДАРДИЗАЦИЈЕ	34
7.1. Обучавање стручњака који учествују (или који желе да учествују) у активностима националне и/или међународне и европске стандардизације	34
7.2. Пружање стручне помоћи у примени и испуњавању захтева српских стандарда и сродних докумената.....	34
8. СЕРТИФИКАЦИЈА ПРОИЗВОДА, СИСТЕМА МЕНАџМЕНТА И ОСОБА.....	34
9. РАЗВОЈ И ПРИМЕНА НАЦИОНАЛНОГ ЗНАКА УСАГЛАШЕНОСТИ	35
10. ОСТАЛИ ПОСЛОВИ И ВАНРЕДНЕ АКТИВНОСТИ У ОБЛАСТИ СТАНДАРДИЗАЦИЈЕ	35
10.1. Одржавање, преиспитивање о побољшавање интегрисаног система менаџмента.....	35
10.2. Развој и одржавање информационог система Института	35
10.3. Пружање посебних услуга на основу уговора, које нису убухваћене овим програмом рада.....	37
10.4. Ванредне активности	37
ПРИЛОЗИ I	38
11. ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН ЗА 2017. ГОДИНУ	60
11.1. Основни подаци.....	60
11.2. Приходи	61
11.3. Расходи.....	63
ПРИЛОЗИ II	76

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Делатност Института за стандардизацију Србије (у даљем тексту: Институт) утврђена је Законом о стандардизацији („Службени гласник РС”, бр. 36/2009 и 46/2015), Одлуком о изменама и допунама оснивачког акта Института за стандардизацију Србије („Службени гласник РС”, број 93/2015 и 27/2016) и Статутом Института за стандардизацију Србије („Службени гласник РС”, број 6/2011). Према тим документима, делатност Института обухвата (1) послове доношења, објављивања, преиспитивања и повлачења српских стандарда и сродних докумената, као и друге послове у вези са стандардима и стандардизацијом; (2) пружање стручне помоћи за примену односно испуњавање захтева српских стандарда и (3) послове сертификације производа, система менаџмента и особа.

Према члану 29. став 1. тачка 1) Одлуке о изменама и допунама оснивачког акта Института за стандардизацију Србије („Службени гласник РС”, број 93/2015 и 27/2016), програм рада Института (који садржи и финансијски план Института) доноси Управни одбор Института. На основу члана 34. став 1. тачка 5) Одлуке, тај документ предлаже директор Управном одбору Института. За програм рада Института, као и за његове измене и допуне, потребно је прибавити сагласност оснивача Института, тј. Владе. Годишњи програм рада доставља се министарству надлежном за послове стандардизације у четвртном кварталу текуће године за наредну годину.

У складу са чланом 8. став 5. Одлуке, након доношења закона о буџету, Институт доноси програм рада, а по потреби, доноси измене и допуне програма рада у складу са Законом којим се уређује буџетски систем.

Програм рада Института утврђен је на 93. седници Управног одбора, која је одржана 25.11.2016. године.

Усаглашавање финансијског плана Института за 2017. годину, који је саставни део овог програма рада, са Законом о буџету Републике Србије за 2017. годину ("Сл. Гласник РС", бр. 99/2016) Управни одбор је извршио на својој 94 седници, одржаној 28.12.2016. године.

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ИНСТИТУТУ

1.1. ПРАВНИ СТАТУС

Према Закону о стандардизацији („Службени гласник РС”, број 36/2009 и 46/2015) и Одлуци о изменама и допунама оснивачког акта Института за стандардизацију Србије („Службени гласник РС”, број 93/2015 и 27/2016), Институт за стандардизацију Србије (у даљем тексту: Институт) је једино национално тело за стандардизацију у Републици Србији, установа која има статус правног лица и послује у складу са прописима којима се уређује правни положај јавних служби.

Оснивање Института уписано је у регистар Привредног суда у Београду 4. јануара 2010. године, у регистарски уложак бр. 5-1208-00.

Права, обавезе и одговорности Института утврђене су Законом о стандардизацији, одлуком о изменама и допунама оснивачког акта, статутом и другим правним актима.

Оснивач Института је Република Србија, за коју оснивачка права врши Влада, у складу са законом.

Седиште Института је у Београду, у Улици Стевана Бракуса бр. 2.

У складу са чланом 57. Одлуке о изменама и допунама оснивачког акта Института за стандардизацију Србије, највиши општи акт, Статут Института за стандардизацију Србије („Службени гласник РС”, број 06/2011), на који је Влада дала сагласност својим решењем од 23. децембра 2010. године („Службени гласник РС”, број 102/2010), као и друге опште акте, треба ускладити са одредбама Одлуке у року од шест месеци од њеног ступања на снагу.

1.2. ДЕЛАТНОСТ

Делатност Института утврђена је чланом 7. Закона о стандардизацији, којим је утврђено да Институт обухвата послове у вези са доношењем српских стандарда и сродних докумената, као и друге послове који су повезани са стандардима и стандардизацијом. Тачније речено, Институт обавља следеће послове:

- 1) доноси, објављује, преиспитује и повлачи српске стандарде, у складу са правилима Института;
- 2) даје тумачење српских стандарда, као и тумачење примене српских стандарда, на захтев заинтересоване стране;
- 3) обезбеђује усаглашеност српских стандарда са међународним и европским стандардима;
- 4) води регистар донетих и повучених српских стандарда, у складу са правилима Института;
- 5) учествује у изради и преиспитивању међународних и европских стандарда, у областима које су од интереса за Републику Србију;
- 6) сарађује са међународним и европским организацијама за стандардизацију и националним телима за стандардизацију држава потписница одговарајућих споразума из области стандардизације;
- 7) извршава задатке у вези са стандардизацијом, у складу са обавезама из потврђених међународних споразума чији је потписник Република Србија;
- 8) обезбеђује доступност јавности донетих и повучених српских стандарда, публикација, као и стандарда и публикација одговарајућих међународних, европских и националних тела за стандардизацију и врши њихову продају;
- 9) доставља обавештење, на захтев органа државне управе, о томе да ли је у области која се уређује техничким прописом донет одговарајући српски стандард или предстоји његово доношење, односно да ли постоји одговарајући међународни или европски стандард;

- 10) делује као информативни центар за стандарде, за информисање и обавештавање о стандардима, у складу са захтевима предвиђеним у одговарајућим међународним споразумима и обавезама које произлазе из чланства у одговарајућим међународним и европским организацијама за стандардизацију;
- 11) представља и заступа интересе стандардизације у Републици Србији у међународним и европским организацијама за стандардизацију;
- 12) одобрава употребу националног знака усаглашености са српским стандардима, у складу са правилима Института;
- 13) доноси правила на основу којих се доносе, објављују, преиспитују и повлаче српски стандарди;
- 14) поверава заинтересованим странама, у складу са својим правилима, израду предлога српских стандарда у специфичним областима;
- 15) промовише примену српских стандарда;
 - 15а) пружа стручну помоћ за примену односно испуњавање захтева српских стандарда;
 - 15б) послове сертификације производа, система менаџмента и особа;
- 16) обавља и друге послове из области стандардизације, у складу са законом и одлуком о оснивању.

Послови наведене у тачкама 1), 2), 4), 8), 13), 14) 15) и 15а) претходног става односе се и на сродне документе (техничке спецификације, техничке извештаје, спецификације доступне јавности, упутства и сл.). Послове наведене у тачкама 15а) и 15б) Институт не може да обавља за истог правног субјекта.

1.3. МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА

Као национална организација за стандардизацију, Институт представља и штити интересе Републике Србије у следећим међународним и европским организацијама за стандардизацију:

- Међународној организацији за стандардизацију (ISO), у којој има статус пуноправног члана од 1950. године;
- Међународној електротехничкој комисији (IEC), у којој има статус пуноправног члана од 1953. године;
- Међународном IEC систему за испитивање усаглашености и сертификацију (IECEE), у оквиру којег функционише шема признавања резултата испитивања (IECEE/CB-Scheme), у којој Институт има статус пуноправног члана од 1985. године;
- Европском комитету за стандардизацију (CEN), у којем има статус пуноправног члана од 1. јануара 2017. године;
- Европском комитету за електротехничку стандардизацију (CENELEC), у којем има статус пуноправног члана од 1. јануара 2017. године.

Пуноправно чланство Института у европским организацијама за стандардизацију CEN и CENELEC је један од услова за придруживање Републике Србије Европској унији (ЕУ).

Институт је 21. јуна 2011. године потписао Меморандум о разумевању са Европским институтом за телекомуникационе стандарде (ETSI¹) и у контексту правила процедуре те европске организације добио статус „националне организације за стандарде”.

Поред непосредног чланства у поменутиим организацијама, Институт прати рад и повремено учествује у раду Радне групе за сарадњу у области регулације и политику стандардизације, радног тела Економске комисије за Европу Уједињених нација (UN/ECE/ TRADE/WP.6).

¹ ETSI = European Telecommunication Standards Institute

1.4. УНУТРАШЊА ОРГАНИЗАЦИЈА

Унутрашња организација Института, називи радних места, опис послова, број извршилаца и посебни услови за обављање послова уређени су Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Институту, који доноси директор Института уз прибављену сагласност Управног одбора. Важећи правилник донет је 09.02.2016. године (бр. 305/7-51-02/2016) а примењује се од 17. фебруара 2016. године, а његове измене и допуне донете су 02.09.2016. године (бр. 1676/7-51-02/2016).

Према важећем правилнику, послови из делокруга Института обављају се у четири основне организационе јединице, и то у:

- Сектору за опште области стандардизације,
- Сектору за електротехничку стандардизацију и информациони систем,
- Сектору за међународну сарадњу, информисање и издавачку делатност и
- Сектору за правне, финансијске послове и маркетинг,

односно у унутрашњим организационим јединицама у саставу поменутих сектора, као и у Сертификационом телу, која је организациона јединица ван састава сектора на које се примењују исти услови и које има исти статус и третман као одељење.

За обављање послова из делокруга Института који су по својој природи специфични и за које су потребни посебна стручност, самосталност и креативност у раду, обавља један самостални извршилац ван сектора, одељења и других организационих јединица, и то саветник директора за техничко-методолошка питања стандардизације. У Сектору за опште области стандардизације предвиђено је 17 извршилаца, укључујући руководиоца сектора, и запослено је 17 извршилаца. Послови из делокруга овог сектора обављају се у две унутрашње организационе јединице, и то у:

1. Одељењу за металургију, машинство, грађевинарство и саобраћај,
2. Одељењу за хемијске технологије, пољопривреду, шумарство, безбедност, животну средину и опште стандарде.

У Сектору за електротехничку стандардизацију и информациони систем предвиђено је 10 извршилаца, укључујући руководиоца сектора, а запослено је девет извршилаца. Послови из делокруга овог сектора обављају се у две унутрашње организационе јединице, и то у:

1. Одељењу за електротехнику, телекомуникације и информационе технологије
2. Одељењу за развој и одржавање информационог система

У Сектору за међународну сарадњу, информисање и издавачку делатност предвиђена су 13 извршиоца, укључујући руководиоца сектора, и сва места су попуњена. Послови из делокруга овог сектора обављају се у две унутрашње организационе јединице, и то у:

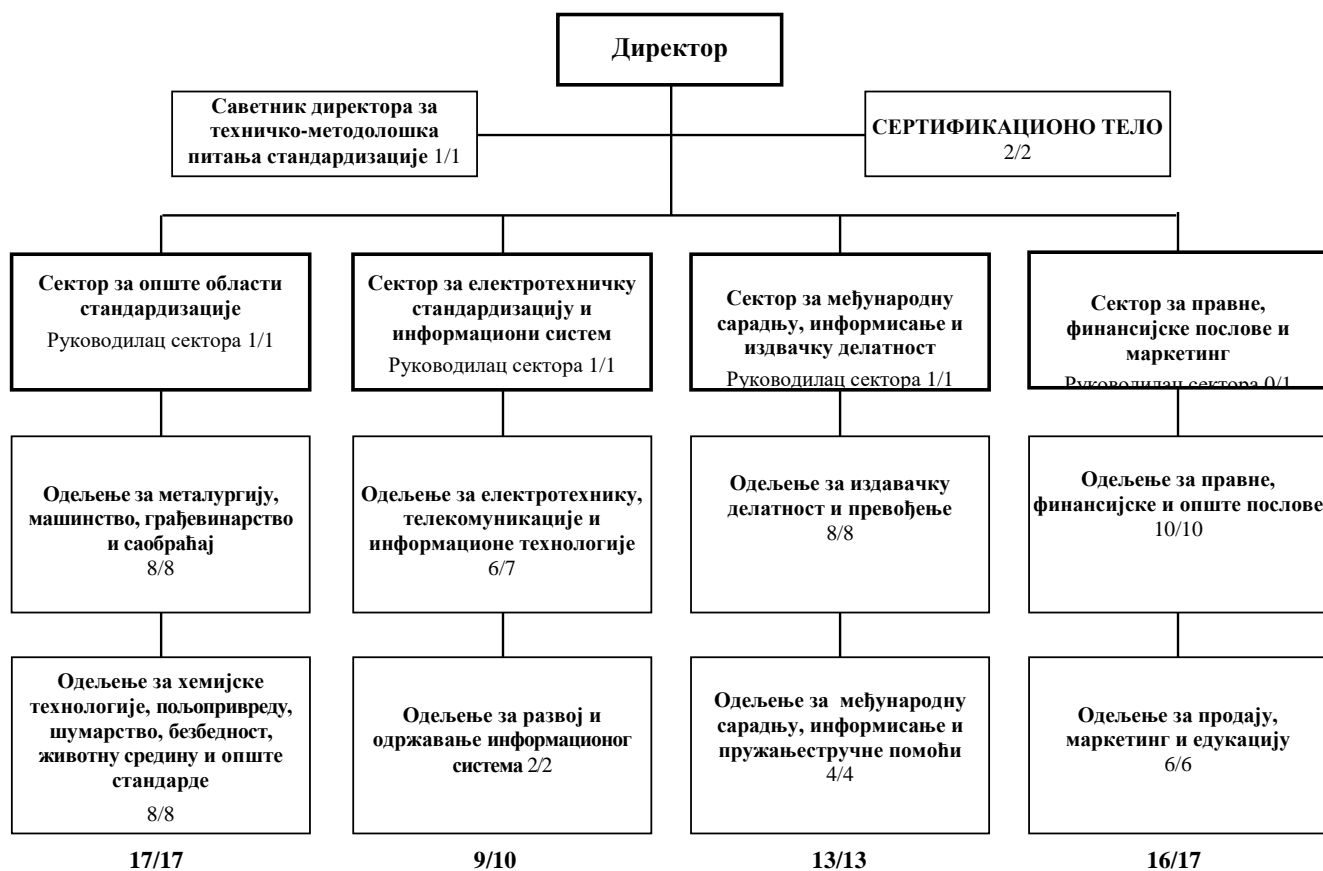
1. Одељењу за издавачку делатност и превођење, и
2. Одељењу за међународну сарадњу, информисање и пружање стручне помоћи.

У Сектору за правне, финансијске послове и маркетинг предвиђено је 17 извршилаца, укључујући руководиоца сектора, а запослено је 16 извршилаца. Послови из делокруга овог сектора обављају се у две унутрашње организационе јединице, и то у:

1. Одељењу за правне, финансијске и опште послове,
2. Одељењу за продају, маркетинг и едукацију.

На дан 19. октобра 2016. године у Институту је на неодређено време запослено 58 извршилаца, и један приправник, за ког је прибављена сагласност, што је укупно 59 извршилаца

Организациона шема Института према акту о систематизацији и организацији радних места је приказана је на сл. 1.

НАПОМЕНА: Поред назива организационих јединица, односно назива радних места ван организационих јединица уписани су број систематизованих радних места/број систематизованих извршилаца.

Слика 1 – Шематски приказ унутрашње организације Института

1.5. КАДРОВИ

Финансијским планом Института за 2017. годину предвиђена су средства за плате и социјалне доприносе на терет послодавца за 61 извршиоца, и то: 45 са високом школском спремом (ВСС), укључујући четири са магистратуром; три са вишом школском спремом (ВШС); и 13 са средњом стручном спремом. У октобру 2016. године, Институт је имао 61 запосленог, имајући у виду да је руководилац Сектора за правне, финансијске послове и маркетинг именован за вршиоца дужности директора.

1.6. ЧЛАНСТВО У ИНСТИТУТУ

Члан Института може постати привредно друштво, друго правно лице или предузетник који су основани по прописима Републике Србије, као и физичко лице које је држављанин Републике Србије (у даљем тексту: заинтересоване стране). Учлањење у Институт је добровољно, а чланство се не може преносити или преузимати.

У Институту постоје три категорије чланова: редовни, почасни и заслужни чланови.

Редовни чланови су заинтересоване стране које су се учланиле у Институт по поступку утврђеном у Статуту и Правилнику о чланству Института.

Почасне чланове и заслужне чланове именује Скупштина Института у складу са општим актом о предлагању и именовању почасних и заслужних чланова.

На дан 10. октобра 2016. године Институт је имао 72 редовна члана.

Члан Института има право да непосредно или преко овлашћеног представника учествује у раду и управљању Институтотом, као и право на материјалне погодности које су ближе уређене посебном одлуком Управног одбора².

Остала права и обавезе чланова Института, као и друга питања у вези са чланством, ближе се уређују Статутом и Правилником о чланству у Институту.

1.7. ОРГАНИ ИНСТИТУТА

Органи Института су: скупштина, управни одбор, надзорни одбор и директор.

Скупштина је највиши орган Института. Њу чине оснивач и чланови Института. Привредна друштва, предузећа и друга правна лица чланови Института, као и Оснивач, учествују у раду Скупштине преко овлашћених представника. Сваки члан Института правно лице има по једног представника у Скупштини, а оснивач најмање три представника.

Предузетници и физичка лица чланови Института непосредно учествују у раду Скупштине. Члан Института, односно његов представник, као и представници оснивача у Скупштини, имају по један глас.

Скупштина Института конституисана је на првој седници, која је одржана 18. јуна 2007. године.

Управни одбор је орган управљања пословањем Института, који за свој рад одговара оснивачу. Управни одбор има председника и четири члана. Председника и чланове Управног одбора именује и разрешава оснивач. Мандат председника и чланова Управног одбора траје четири године, уз могућност поновног именовања. Вршиоци дужности Управног одбора именовани су решењем оснивача (Владе) од 08. априла 2016. године.

Директор Института је пословодни орган који представља и заступа Институт као правно лице, и то са неограниченом одговорношћу, руководи радом Института и одговара за законитост рада и пословања. За свој рад директор одговара Управном одбору.

Директора Института именује и разрешава оснивач, на предлог Управног одбора. Вршилац дужности директора Института именован је 01. децембра 2015. године.

Надзорни одбор је орган контроле законитости рада и финансијског пословања Института, који за свој рад одговара оснивачу. Надзорни одбор има председника и два члана. Председника и чланове Надзорног одбора именује и разрешава оснивач. Надзорни одбор именован је решењем Владе 24 број 119-6349/2011 од 18. августа 2011. године („Службени гласник РС”, бр. 62/11). Надзорном одбору, мандат је истекао 18. августа 2015. године. Институт је на редовној пролећној седници 30.04.2015. године, Скупштине Института организовао избор кандидата за члана Надзорног одбора из редова чланова Института. Такође, дана 17. јула, изабран је кандидат за члана из редова запослених, а затим је Институт, предлоге кандидата доставио оснивачу ради именовања. До доношења овог акта, Надзорни одбор није разрешен, а није ни именован нови састав. Стари састав надзорног одбора обављаће функцију надзора, до свог разрешења.

1.8. СТРУЧНА ТЕЛА ИНСТИТУТА

Стручна тела Института су стручни савети и комисије за стандарде и сродне документе.

Стручни савети усмеравају стручни рад комисија за стандарде и сродне документе, које су образоване за поједине области стандардизације. Рад у стручним саветима је добровољан. Председника и чланове стручних савета именује Управни одбор из редова представника чланова Института, који су признати стручњаци у области, односно областима за које је стручни савет образован. За свој рад стручни савети одговарају Управном одбору.

² Ову одлуку Управни одбор је донео на својој другој седници, одржаној 8. фебруара 2008. године.

У Институту постоје два стручна савета: Стручни савет за опште области стандардизације и Стручни савет за стандардизацију у областима електротехнике, информационих технологија и телекомуникација.

Стручни савети су образовани одлукама Управног одбора које су донете на његовој 61. седници, одржаној 24. фебруара 2014. године, за наредни петогодишњи мандатни период, тј. од 2014. до 2019. године.

Стручни рад Института у ужим областима стандардизације одвија се у комисијама за стандарде и сродне документе, којих има 161. Ове комисије планирају, припремају, преиспитују и одржавају српске стандарде и сродне документе у припадајућим областима стандардизације, прате рад и учествују у раду одговарајућих техничких радних тела међународних и европских организација за стандардизацију и обављају друге задатке у вези са стандардима и стандардизацијом.

У оквиру својих надлежности, комисије за стандарде предлажу директору Института доношење српских стандарда и сродних докумената у ужим областима стандардизације за које су образоване. Рад у комисијама за стандарде је добровољан и заснива се на општим начелима стандардизације која су утврђена Законом о стандардизацији. Акте о образовању и престанку рада комисија за стандарде доноси директор Института, на предлог надлежног стручног савета.

1.9. ФИНАНСИРАЊЕ

Према члану 9. Закона о стандардизацији, Институт стиче средства за обављање своје делатности на следеће начине:

- 1) из прихода које оствари наплатом чланарина;
- 2) продајом српских стандарда, сродних докумената и других публикација;
- 3) из прихода које оствари продајом услуга;
- 4) из буџета Републике Србије;
- 5) из других извора, у складу са законом.

Потребна средства за рад утврђују се годишњим програмом рада Института, чији је саставни део и финансијски план.

Износ средстава за рад Института који се обезбеђује из буџета Републике Србије одређује се на основу годишњег програма рада, узимајући у обзир предвиђени приход од чланарина, продаје српских стандарда, сродних докумената и других публикација, наплате услуга, као и предвиђени приход из других извора. Као индиректни корисник буџетских средстава, ова средства Институт добија преко министарства које је надлежно за питања стандардизације.

Након доношења закона о буџету, ради усклађивања са висином средстава намењених за финансирање Института утврђених тим законом, Институт, по потреби, доноси измене и допуне годишњег програма рада.

Институт продаје српске стандарде, сродне документе и друге публикације. Поред тога, на основу закључених уговора о коришћењу ауторских права, умножавању и дистрибуцији, Институт продаје међународне стандарде и сродне документе, стандарде и сродне документе других земаља (Немачке, Велике Британије, Руске Федерације, Заједнице Независних Држава), као и стандарде и сродне документе Европског комитета за телекомуникационе стандарде и Америчког друштва за испитивање и материјале.

У складу са статутом Института, Управни одбор доноси одлуку о висини накнада за стандарде, сродне документе и друге публикације, као и о висини накнада за услуге које врши Институт, а та одлука објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Важећу одлуку Управни одбор је донео на 38. седници, која је одржана 1. јула 2011. године. Одлука о изменама и допунама ове одлуке донета је на 48. седници Управног одбора која је одржана 13. септембра 2012. године, објављена је у „Службеном гласнику Републике Србије” бр. 91/12 од 21. септембра 2012. године, а примењује се од 01. октобра 2012. године. Пречишћен текст Одлуке, број: 2537/2-51-02/2013, утврђен је на 56. седници Управног одбора, одржаној 12.09.2013. године, нове измене и допуне број 2723/2-51-02/2014 донете су на 67. седници одржаној 10.10.2014. године, а затим и измене и допуне број 2540/1-51-02/2015 од 28.08.2015. године, које су објављене у „Службеном гласнику Републике Србије” бр. 76/15, као и измене и допуне број 546/6-51-02/2016 од 02.09.2016. године, које су објављене у „Службеном гласнику Републике Србије” бр. 75/2016.

Институт је 28. фебруара 2013. године упутио Министарству финансија и привреде захтев за давање сагласности на висину накнада за услуге које врши Институт за стандардизацију Србије у обављању послова у области стандардизације, сагласно одредбама Закона о изменама и допунама закона о буџетском систему. Министарство финансија и привреде дало је сагласност на висину накнада за услуге које врши Институт за стандардизацију Србије у обављању послова у области стандардизације, бр. 401-0665/2013 од 29. марта 2013. године. Измене и допуне овог акта које су у међувремену доношене нису подразумевале повећање накнада, већ, напротив, олакшице за већи број корисника, због чега није било потребно прибављање сагласности.

Продаја међународних стандарда и сродних докумената, као и националних стандарда и сродних докумената других земаља врши се на исти начин као и продаја српских стандарда и сродних докумената, осим што се при продаји тих публикација примењују каталожке цене њихових издавача, које се прерачунавају у динаре.

Чланарина у Институту утврђује се одлуком Управног одбора за сваку календарску годину. Одлуку о висини чланарине за 2017. годину Управни одбор донеће до краја 2016. године, у складу са статутом Института.

Средства за чланарине Института у европским и међународним организацијама за стандардизацију, која се утврђују годишњим програмом рада Института, обезбеђују се из буџета Републике Србије.

На основу мишљења Министарства финансија – Сектора за фискални систем од 18. фебруара 2008. године, Институт није обвезник плаћања пореза на додату вредност (ПДВ) за послове из свог делокруга.

На финансијско-материјално пословање Института примењују се одредбе Закона о буџетском систему („Службени гласник РС”, бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013, 142/14, 68/15 и 103/2015) и Закона о јавним набавкама („Службени гласник РС”, бр. 124/12, 14/15 и 68/15), као и подзаконских аката за њихово спровођење.

1.10. МИСИЈА, ВИЗИЈА, ЦИЉЕВИ И СТРАТЕГИЈА ИНСТИТУТА

Мисија³

Мисија Института је да обезбеђује Републици Србији, заинтересованим странама, члановима Института и целокупној јавности српске стандарде усаглашене са међународним и европским стандардима и могућност да равноправно учествују у међународној и европској стандардизацији доносећи националне стандарде и поштујући међународно и европски признате принципе стандардизације.

³ Друштвена улога Института.

Визија⁴

Стратегијом унапређења система инфраструктуре квалитета у Републици Србији за период 2015–2020. године („Службени гласник РС”, бр. 93/2015) утврђена је визија према којој систем инфраструктуре квалитета у Републици Србији треба да постане високоразвијен, уравнотежен, ефикасан, ефективан и међународно признат јер представља значајну подршку конкурентности домаће привреде, као и да кључни учесници у том систему постану регионални лидери у областима метрологије, стандардизације, акредитације и оцењивања усаглашености. У складу с тим, визија Института је да у међународним, европским и регионалним оквирима буде препознат као национална организација за стандардизацију која управља српским системом стандардизације на начин на који се то чини у земљама ЕУ и другим развијеним земљама.

Циљеви

У складу са Стратегијом унапређења система инфраструктуре квалитета у Републици Србији за период 2015–2020. године („Службени гласник РС”, бр. 93/2015), стратешка улога Института је да, у оквиру ефикасног и ефективног националног система стандардизације, својом компетентношћу, професионалношћу и изврсношћу публикација и услуга, благовремено испуњава потребе свих заинтересованих страна. Ради остварења општих циљева националног система инфраструктуре квалитета у области стандардизације, појединачни циљеви Института у периоду од 2015. до 2020. године су:

- 1) одржавање пуноправног чланства Института у међународним организацијама за стандардизацију и стицање пуноправног чланства у релевантним европским организацијама за стандардизацију, као и активно учешће у њиховом раду и креирању политике стандардизације;
- 2) подизање нивоа свести свих заинтересованих страна и јавности о важности стандардизације и користима примене стандарда у пракси;
- 3) активно укључивање што већег броја заинтересованих страна, нарочито МСП у рад комисија за доношење стандарда;
- 4) обезбеђење превођења приоритетних европских стандарда на српски језик;
- 5) увођење нових услуга и повећање ефикасности у пружању свих услуга Института.

Стратешка орјентација⁵

У остваривању својих циљева Институт ће:

– интезивно радити на преузимању првенствено европских стандарда (EN⁶) и сродних докумената; уколико за поједине предмете стандардизације они не постоје и не предстоји њихово доношење, преузимаће међународне стандарде и сродне документе, а тек уколико ни они не постоје и не предстоји њихово доношење, развијаће изворне српске стандарде и сродне документе или ће преузимати националне стандарде других земаља;

– при преузимању европских стандарда и сродних докумената приоритет ће имати преузимање хармонизованих стандарда и хармонизационих докумената (HD⁷), јер они садрже техничке појединости помоћу којих се на најрационалнији начин могу испунити

⁴ Представа о томе шта Институт жели да оствари.

⁵ Скуп метода и средстава за остварење визије Института.

⁶ Скраћеница која потиче од француског термина *Européen Norm* (европски стандард).

⁷ Скраћеница која потиче од енглеског термина *Harmonization Document* (хармонизациони документ). Хармонизационе документе објављује само CENELEC и они имају исти статус као европски електротехнички стандарди.

основни захтеви европских директива „новог приступа”, а при утврђивању приоритета Институт ће имати у виду првенствено европске директиве које су транспоноване у домаће техничке прописе, као и оне чије транспоноване је у припреми;

– кад год је могуће, европски, односно међународни стандарди и сродни документи, биће преузимани превођењем на српски језик, а уколико се то не буде могло остварити у разумном року, биће преузимани на једном од службених језика европских организација за стандардизацију, по правилу на енглеском језику;

– интензивно ће радити на унапређењу нових услуга као што су сертификација система менаџмента и национални знак усаглашености, кроз обуку сопствених кадрова, праћења и анализе тржишта, развоју и успостављању неопходних докумената, као и поштовањем свих тржишних принципа пословања

интензивно ће радити на развоју и унапређењу нових услуга, као што су сертификација система менаџмента, национални знак усаглашености, пружање стручне помоћи у примени српских стандарда, и то обуком сопствених кадрова, праћењем и анализирањем тржишта, развојем и успостављањем неопходних докумената и поштовањем свих тржишних принципа пословања

2. ДОНОШЕЊЕ СРПСКИХ СТАНДАРДА И СРОДНИХ ДОКУМЕНАТА И ДРУГИ ПОСЛОВИ У ОБЛАСТИ СТАНДАРДИЗАЦИЈЕ

2.1. Уопште о доношењу српских стандарда и сродних докумената

Правни основ за доношење српских стандарда и сродних докумената је члан 7. Закона о стандардизацији.

При планирању доношења српских стандарда и сродних докумената у 2017. години у обзир су узета три најзначајнија приоритета генералне политике економских односа Републике Србије са иностранством:

– испуњавање обавеза које произлазе из Споразума о стабилизацији и придруживању (ССП) и започетих преговора у вези са Преговарачким поглављем 1 – Слободан проток робе;

– испуњавање обавеза које произлазе из Споразума о слободној трговини у Централној Европи (СЕФТА⁸);

– приступање Светској трговинској организацији (СТО);

као и испуњавање обавеза у вези са стандардима и стандардизацијом које проистичу из других регионалних иницијатива и билатералних аранжмана од интереса за Републику Србију.

У контексту поменутих интеграција, хармонизација српских стандарда са међународним и европским стандардима треба да допринесе постепеном смањењу техничких препрека у трговини између Републике Србије и других земаља, да би у моменту приступања тим организацијама препреке биле уклоњене.

При приступању СТО Република Србија ће, поред осталих докумената, морати да прихвати Споразум о техничким препрекама у трговини, који у Анексу 3 садржи Кодекс добре праксе за припрему, доношење и примену стандарда. Као национална организација за стандардизацију, Институт је још почетком 1998. године званично обавестио Информациони центар ISO/IEC у Женеви да добровољно прихвата и да ће се у свом раду придржавати овог кодекса. Прихватајући овај кодекс Институт се, поред осталог, обавезао да као основу за израду српских стандарда користи међународне стандарде или бар њихове најважније делове, када ови стандарди постоје или су пред објављивањем.

У контексту намера да се Република Србија што пре интегрише у ЕУ, један од циљева Института је био да у току 2017. године постане пуноправна чланица у Европским

⁸ CEFTA = Central Europe Free Trade Agreement

организацијама за стандардизацију CEN и CENELEC. Имајући у виду претходно изнето, Институт је у мају 2016. године, поднео пријаву за пуноправно чланство CEN/CENELEC Менаџмент центру у Бриселу, а затим су у септембру 2016. године, проверивачи CEN-а и CENELEC-а извршили проверу испуњености услова прописаних за достизање пуноправног чланства. Дана 04.10.2016. године, тим проверивача је доставио Институту на мишљење прелиминарни извештај о провери. У закључку достављеног извештаја наведено је да је документација у коју је извршен увид током провере задовољавајућа и у складу са захтевима, да је у Институту успостављен ефикасан систем који испуњава критеријуме утврђене у CEN/CENELEC Guide 20, као и да приликом провере није утврђена ниједна неусаглашеност и да нема додатних препорука. На Петој заједничкој седници генералних скупштина CEN и CENELEC, одржаној у среду, 23.11.2016. године у Бриселу, након тајног гласања, званично и једногласно проглашен је пријем Института у пуноправно чланство европских организација за стандардизацију CEN и CENELEC, почев од 01.01.2017. године.

Од 1. јануара 2007. године до 31. августа 2016. године Институт је преузео 26.449 европских стандарда и сродних докумената и објавио исто толико идентичних српских стандарда и сродних докумената. Од тог броја, 18.459 преузетих европских стандарда и сродних докумената објавио је CEN, 7.443 објавио је CENELEC, а 557 објавио је ETSI. У истом периоду Институт је повукао (ставио ван снаге) 14.817 српских стандарда и сродних докумената који су били у супротности са преузетим европским стандардима и сродним документима или застарели и технички нерелевантни. У складу са приоритетом националне стандардизације да се убрза преузимање и повећа број примењених европских стандарда, као и у складу са циљем да се испуне услови који ће Институту омогућити да стекне статус пуноправног члана у европским организацијама за стандардизацију, од 2007. године све комисије за стандарде организовано су приступиле усаглашавању припадајућих српских стандарда са одговарајућим европским стандардима и хармонизационим документима. Од 1. јануара 2007. године до 31. августа 2016. године Институт је објавио 18.459 нелектротехничких српских стандарда и сродних докумената, који су идентични са одговарајућим европским стандардима, односно сродним документима које је објавио CEN. До истог датума Институт је објавио 7.443 српских стандарда и сродних докумената у области електротехнике, који су идентични са одговарајућим европским стандардима, односно сродним европским документима које је објавио CENELEC. Поред тога, Институт је до истог датума преузео 557 европских стандарда и сродних докумената које је објавио ETSI. Другим речима, према подацима добијеним од европских организација CEN и CENELEC, Институт је до 30. јуна 2016. године преузео око 95 % свих европских стандарда или, тачније, 94,89 % свих европских стандарда (укључујући 93,20 % хармонизованих) које је објавио CEN, а који су до тог датума морали да буду имплементирани на националном нивоу у земљама чланицама ЕУ и Европске асоцијације за слободну трговину (EFTA), као и 95,85 % свих европских стандарда (укључујући 95,67 % хармонизованих које је објавио CENELEC). Преузимање европских и међународних стандарда врши се према интерним правилима Института, која су усклађена са правилима CEN-а и CENELEC-а, односно ISO-а и ИЕС-а. При преузимању се користе (1) *метода превођења*, (2) *метода проглашавања* и (3) *метода прештампавања*, у зависности од одлука комисија за стандарде и могућности да се обезбеди превођење на српски језик оних европских и међународних стандарда за које у нашој земљи постоји највећи интерес и потреба, али и спремност заинтересованих страна да у превођење стандарда инвестирају потребна средства и/или рад својих стручњака.

Имајући у виду укупан број европских стандарда, као и велике трошкове превођења и накнадне обраде, преузимање ће се вршити претежно методом проглашавања и методом прештампавања. Иако је за кориснике најкорисније превођење стандарда, ова метода ће бити коришћена у случајевима када заинтересоване стране желе и могу да обезбеде квалитетне стручне преводе европских, међународних или националних стандарда других земаља који служе као основа за доношење одговарајућих српских стандарда, односно финансијска средства која су потребна за прибављање таквих превода по тржишним условима. Превођење

стандарда на српски језик ће у 2017. години, представљати један од приоритета у раду Института.

2.2. РЕДОВНА АКТИВНОСТ: Доношење српских стандарда и сродних докумената

У складу са обавезама из Закона о стандардизацији и Одлуке о изменама и допунама оснивачког акта Института, Институт је припремио план доношења српских стандарда и сродних докумената за 2017. годину. Тај план је комплементарни део овог програма рада, у делу који се односи на доношење српских стандарда и сродних докумената, и представља синтезу појединачних планова доношења српских стандарда и сродних докумената за 2017. годину од стране 161 комисије за стандарде. Свака од тих комисија је свој план за 2017. годину припремила на основу свог програма рада у припадајућој области стандардизације, узимајући у обзир потребе органа државне управе, привредних субјеката, тела за оцењивање усаглашености, научноистраживачких организација, образовних установа и других заинтересованих страна чији представници учествују у раду комисија.

План доношења српских стандарда и сродних докумената за 2017. годину израђен је по методологији по којој су планске категорије резултати три фазе израде српских стандарда, и то: предлози нових пројеката⁹, нацрти стандарда¹⁰, дефинитивни текстови нацрта стандарда¹¹ и објављени стандарди¹². Број планираних стандарда за сваку појединачну област стандардизације дат је у табели 2.1, а ознаке и наслови свих планираних стандарда у Плану доношења српских стандарда и сродних докумената за 2017. годину, који је објављен на интернет-презентацији Института.

У 2017. години Институт планира рад на 2.435 српских стандарда и сродних докумената. Од тог броја неки ће бити завршени до фазе нацрта, неки до фазе дефинитивног текста нацрта, а неки до фазе стандарда (објављеног документа). У складу с тим, у 2017. години планира се израда 1.854 нацрта и 1.923 дефинитивна текста нацрта, као и објављивање 1.932 српска стандарда и сродна документа. У план се први пут уноси 1.722 стандарда и сродна документа, од којих ће 269 бити на српском, а 1.453 на енглеском језику (видети табелу 2.1). У 2017. години планира се објављивање 1.254 српска стандарда и сродна документа за које ће процес доношења започети и завршити се у 2017. години.

Од 1.722 стандарда и сродна документа на којима ће се радити у 2017. години, а први пут се уносе у план, 1.539 ће бити усаглашено са европским стандардима и сродним документима, 170 са међународним стандардима и сродним документима (124 са ISO, 22 са IEC, 24 са ISO/IEC и 13 са ASTM), а планира се рад и на 46 изворна српска стандарда, као резултат преиспитивања и доношења одлуке о ревизији и/или измени постојећих издања. У вези са израдом плана, на захтев Института, у априлу ове године Министарство привреде позвало је релевантна министарства Владе Републике Србије и Акредитационо тело Србије да доставе своје листе српских стандарда и сродних докумената које Институт треба приоритетно да донесе у 2017. години, да би служили као подршка спровођењу техничких и других прописа у областима за које су надлежна поједина министарства. Позвана министарства доставила су Институту своје предлоге за израду српских стандарда који су релевантни за спровођење техничких прописа чије је доношење предвиђено у 2017. години, а помоћу којих ће у наш правни систем бити преузете европске директиве „новог приступа” и друге директиве, као и листу стандарда које треба донети на српском језику, и то: Министарство унутрашњих послова, Министарство пољопривреде и заштите животне средине, Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Министарство културе и информисања,

⁹ Одређени предмет рада у плану доношења стандарда који је планиран да се донесе као нови стандард или као измена или ревизија претходног издања стандарда.

¹⁰ Документ настао уобличавањем преднацрта у складу са одредбама релевантних упутстава Института, на којем је извршена унификација и који се, одлуком комисије за стандарде, ставља на јавну дискусију.

¹¹ Документ настао на основу нацрта и примедба и предлога достављених у периоду јавне дискусије које је комисија за стандарде усвојила и који одлуком комисије за стандарде добија сагласност за објављивање.

¹² Документ настао уобличавањем дефинитивног текста нацрта и који је решењем директора утврђен као стандард или сродни документ.

Министарство трговине, туризма и телекомуникација, Министарство рударства и енергетике, Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, и Министарство здравља.

Након анализе свих достављених предлога министарстава, у план доношења стандарда за 2017. годину уврштено је:

- 18 међународних стандарда које је предложило Министарство унутрашњих послова,
- 3 европска стандарда и 1 међународни стандард које је предложило Министарство пољопривреде и заштите животне средине,
- 1 европски стандард који је предложио Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања,
- 4 европска стандарда и 12 међународних стандарда које је предложило Министарство културе и информисања,
- 6 европских стандарда које је предложило Министарство трговине, туризма и телекомуникација,
- 15 европских стандарда, један међународни стандард и четири ревизије изворних српских стандарда које је предложило Министарство рударства и енергетике,
- 13 међународних и 43 европска стандарда које је предложило Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, и
- 29 европских стандарда које је предложило Министарство здравља.

У циљу што веће транспарентности и јавности рада, на интернет страници Института, у мају 2016. године објављен је јавни позив свим заинтересованим странама да предложе доношење српских стандарда за 2017. годину. Осим тога, Институт се непосредно обратио на адресе преко 500 привредних субјеката и других заинтересованих страна, да учествују у изради плана доношења српских стандарда и сродних докумената достављањем својих предлога. Од позваних, своје предлоге за доношење српских стандарда за 2017. годину доставила су два привредна субјекта и у план доношења за идућу годину унето је 6 међународних стандарда.

Такође, обавеза Института је да у току 2017. године редовно преузима све стандарде са листа хармонизованих европских стандарда за европске директиве о електричним уређајима за рад на ниском напону (LVD), електромагнетској компатибилности (ЕМС), безбедности машина (MD), лифтовима (LD), личној заштитној опреми (PPE), опреми и заштитним системима намењеним за употребу у потенцијално експлозивним атмосферама (ATEX), буци коју емитује опрема која се употребљава на отвореном простору, мерне инструменте (MID) које су у надлежности Министарства привреде, радио и телекомуникациону терминалну опрему (RTTED), директива о општој безбедности производа (GPSD), из надлежности Министарства трговине, туризма и телекомуникација као и за остале у међувремену преузете директиве.

У организационим јединицама Института, односно ширим областима стандардизације планира се доношење следећих стандарда и сродних докумената:

У области **рударства и металургије** планира се израда нацрта и дефинитивних текстова нацрта стандарда у следећим ужим областима: ватростални материјали, челик; сиво, темперовано и нодуларно ливено гвожђе; бакар и легуре бакра; методе хемијских анализа гвожђа и челика; испитивања без разарања; механичка испитивања метала; експлозиви за цивилну употребу; рударство; нафтно рударство; и металургија праха.

У области **машинства** планира се израда нацрта и дефинитивних текстова нацрта стандарда у следећим ужим областима: машине алатке; заваривање и сродни поступци; покретне посуде под притиском; дизалице; делови за причвршћивање (навоји, вијци и навртке); технички цртежи, толеранције и зупчаници; гасна инфраструктура, опрема за природни течни нафтни гас; мерење протока флуида у затвореним цевоводима и мерење количине енергије; уређаји за грејање и грејна тела; индустријске арматуре; гасни апарати; котловска постројења; лифтови, покретне степенице и покретна газишта; опрема за примену сунчеве енергије; безбедност машина; хидрауличне машине и криогена техника; и механичке вибрације и удари.

У области **грађевинарства** планира се израда нацрта и дефинитивних текстова нацрта стандарда у следећим ужим областима: бетон, армирани бетон и преднапрегнути бетон; цемент и креч; природни камен и агрегати; гипс и производи од гипса; топлотна техника у грађевинарству; геотехника; управљање грађевинским објектима; географске информације; акустика у грађевинарству; зградарство и радови у грађевинарству; техничке мере заштите од пожара грађевинских конструкција и објеката; хидрометрија; елементи за зидање и покривање кровова; керамичке плочице; конзервација културног наслеђа; основе прорачуна конструкција, дејства на конструкције и сеизмички прорачун; пројектовање бетонских конструкција; челичне конструкције, спрегнуте конструкције од челика и бетона и алуминијумске конструкције; прорачун дрвених и зиданих конструкција; санитарна опрема; инжењерство отпадних вода; димњаци; материјали за путеве; и флексибилне траке за хидроизолацију.

У области **саобраћаја, возила и механизације** планира се израда нацрта и дефинитивних текстова нацрта стандарда у следећим ужим областима: поштански саобраћај; друмска возила, трактори и машине за пољопривреду и шумарство; машине за земљане радове; мотори са унутрашњим сагоревањем; примене на железници; бродоградња и поморске конструкције; ваздухопловство; возила за унутрашњи транспорт; инелигентни транспортни системи; вертикална и хоризонтална сигнализација на путевима, и привремена путна опрема.

У области **хемијских технологија** планира се израда нацрта и дефинитивних текстова нацрта стандарда у следећим ужим областима: корозија и заштита материјала од корозије металним и другим неорганским превлакама; природни гас; текстил; текстилне машине и помоћни уређаји; еластичне, текстилне и ламинатне подне облоге; заштитна одећа и заштитна опрема; мазива и сродни производи; горива нафтног порекла; цеви, фитинзи и вентили од пластичних маса за транспорт флуида; кожа и обућа; гума и производи од гуме; целулоза, папир и картон; боје, лакови и сродне технологије и производи; и битумен и битуменска везива.

У области **пољопривреде, прехранбене и дрвне индустрије и шумарства** планира се израда нацрта и дефинитивних текстова нацрта стандарда у следећим ужим областима: системи менаџмента безбедношћу хране; семе и плодови уљарица, масти и уља биљног и животињског порекла и њихови споредни производи; жита, махуњаче и њихови производи; млеко и производи од млека; машине за прехранбену индустрију; анализа хране – хоризонталне методе; минерална ђубрива и побољшивачи земљишта; микробиологија и биотехнологија; дуван и производи од дувана и упаљачи; етарска уља; машине за обраду дрвета; зачини, чај, кафа и какао; сензорске анализе; чврста биогорива; трајност дрвета и производа на бази дрвета; плоче на бази дрвета; намештај; врата и прозора; обло дрво и резана грађа; и адхезиви

У области **безбедности, заштите и животне средине** планира се израда нацрта и дефинитивних текстова нацрта стандарда у следећим ужим областима: системи менаџмента заштитом животне средине; друштвена безбедност; опрема за спорт и рекреацију; безбедност дечијих играчака и производа за малу децу; стоматологија; медицинска средства; средства за заштиту органа за дисање; спречавање и заштита од експлозија у просторима са потенцијално експлозивним атмосферама; оптика и фотоника; заштита од пожара; амбалажа; карактеризација отпада; квалитет ваздуха; квалитет воде; квалитет земљишта; козметика; заштита од буке; заштитни шлемови; управљање отпадом; медицинска средства за инвалидна и хендикепирана лица; медицинска средства за дијагностику *in vitro*; и нанотехнологије.

У области **општих стандарда** планира се израда нацрта и дефинитивних текстова нацрта стандарда у области величине, јединице и мерни инструменти; оцењивање усаглашености и менаџмент квалитетом; менаџмент енергијом.

У области **електроенергетике** планира се израда нацрта и дефинитивних текстова нацрта стандарда у следећим ужим областима: парне турбине; проводници за надземне водове; основни принципи и принципи безбедности за интерфејс човек-машина; обележавања и идентификације; електричне инсталације на бродовима; електрични каблови; секундарне ћелије и батерије; електрична вуча; потационе електричне машине; елекролучно заваривање; електрични апарати за потенцијално експлозивне атмосфере; осигурачи; изолатори; одводници пренапона; катодне рендгенске цеви; жице за намотаје; светилке и сродна опрема; алармни

системи; заштита од атмосферског пражњења; материјали за штампане плоче; релеји са ненормираном побудом; енергетска постројења изнад 1 кV; електричне инсталације ниског напона; електрични изолациони материјали; опрема за безбедност електростатичког фарбања и завршне обраде; детектори за гас; изолациони материјали у електротехници; високонапонске расклопне апаратуре и блокови; нисконапонске расклопне апаратуре; струје кратког споја; ветрогенератори.

У области **електронике и телекомуникација** планира се израда нацрта и дефинитивних текстова нацрта стандарда у следећим ужим областима: структуре информација; документација и графички симболи; напон, струја и фреквенција; енергетска електроника; физичке величине и јединице; безбедност машина – електротехнички аспект; полупроводничке компоненте; електромеханички саставни делови за електронске уређаје; пиезоелектричне и диелектричне компоненте за контролу и селекцију фреквенција; сигурност функционисања; безбедност апарата за домаћинство и сличних електричних апарата; електролекарнички нерадиолошки уређаји; електролекарнички радиолошки уређаји; безбедност оптичког зрачења и ласерске опреме; оптички проводници, каблови, прибор и системи; испитивање опасности од пожара; услови околине, класификација и методе испитивања; уређаји са равним екранима; стандардизација околине за електричне и електронске производе и системе.

У области **информационих технологија** планира се израда нацрта и дефинитивних текстова нацрта стандарда у следећим ужим областима: кондензатори и отпорници за електричну опрему; мерење и управљање индустријским процесима; електромагнетна компатибилност; електромагнетска поља у људском окружењу; електронски системи за куће и зграде; електротехнички аспекти телекомуникационе опреме; софтверски и системски инжењеринг; картице и лична идентификација; потрошачка опрема за забаву и информисање и одговарајући подсистеми; електроакустика; нуклеарна инструментација; управљање и комуникација у индустријским процесима; падио сметње; захтеви за безбедност електричних уређаја и опреме за мерење; уређаји и системи за навигацију и радио-комуникације у поморству; аудио, видео и мултимедијални системи, уређаји и опрема; кабловске мреже за телевизијске сигнале, звучне сигнале и интерактивне процесе; мали енергетски трансформатори и пригушнице; информатика у здравству и медицини; телекомуникационе технологије; каблови и проводници за телекомуникације.

Табела 2.1 – Преглед броја стандарда и сродних докумената по областима стандардизације (организационим јединицама Института) и методама доношења, који се први пут уносе у план

Ред. бр.	Области	Број стандарда и сродних докумената		УКУПНО
		Метода pp (српски језик)	Методe ps и pr (енглески језик)	
А. СЕКТОР ЗА ОПШТЕ ОБЛАСТИ СТАНДАРДИЗАЦИЈЕ				
1.	Одељење за металургију, машинство, грађевинарство и саобраћај	107	478	585
2.	Одељење за хемијске технологије, пољопривреду, шумарство, безбедност, животну средину и опште стандарде	109	435	544
	УКУПНО А:	216	913	1129
Б. СЕКТОР ЗА ЕЛЕКТРОТЕХНИЧКУ СТАНДАРДИЗАЦИЈУ				
4.	Одељење за електротехнику, телекомуникације и информационе технологије	53	540	593
	УКУПНО Б:	53	540	593
	УКУПНО А+Б:	269	1453	1722
Скраћенице:				
pp – метода преводјења (српски стандард или сродни документ на српском језику, који представља превод европског или међународног стандарда);				

pr – метода прештампавања (српски стандард или сродни документ на енглеском језику, који представља репродукцију европског или међународног стандарда;

ps – метода проглашавања (српски стандард или сродни документ на енглеском језику, који је настао проглашавањем европског или међународног документа за српски).

Напомена: Изворни српски стандарди и сродни документи обухваћени су методом pp.

За производе који су усаглашени са захтевима *хармонизованих европских стандарда* претпоставља се да су усаглашени са основним захтевима европских директива „новог приступа” као и директива које се заснивају на „новом приступу“ и зато се такви производи могу слободно стављати у промет на јединственом тржишту ЕУ. Планом доношења српских стандарда и сродних докумената за 2017. годину планирано је доношење 116 српских стандарда којима се преузимају хармонизовани европски стандарди, чијом применом се остварује претпостављена усаглашеност са основним захтевима европских директива. До 30.06.2016. преостало је да се преузме још око 5 % хармонизованих стандарда. У току 2017. преузимаће се сви новообјављени хармонизовани стандарди и то у роковима које дефинишу Европске организације за стандардизацију.

Потенцијални *ризичи* за неостваривање плана доношења српских стандарда и сродних докумената за 2017. годину су:

- недовољно учешће српских стручњака који имају времена и воље да добровољним радом у комисијама за стандарде допринесу доношењу српских стандарда и сродних докумената, као и њиховој хармонизацији са међународним и европским;
- незаинтересованост стручне јавности за учешће у јавној расправи и достављање примедби и предлога у вези са нацртима српских стандарда и сродних докумената који се стављају на јавну расправу;
- недовољно придавање значаја раду чланова комисија за стандарде у организацијама које су их делегирале, што резултује нередовним долажењем чланова на састанке комисија и недостављањем попуњених гласачких листова у случају дописних седница;
- смањење броја секретара комисија за стандарде (млађих саветника, саветника и самосталних саветника у Институту) због одласка у пензију у складу са законом, као и евентуални одлазак других запослених на дуже боловање или одсуство из личних разлога;
- могућа одступања од утврђене динамике развоја и објављивања европских стандарда и сродних докумената, односно њиховог преузимања као српских стандарда и сродних докумената, јер је већи број комисија за стандарде своје годишње планове засновао на преузимању европских стандарда и сродних докумената који су у време израде и доношења тих појединачних планова, као и овог плана, били у фази дефинитивног текста нацрта, уз претпоставку да ће бити објављени до краја 2016. или у првим месецима 2017. године.

Детаљан преглед стандарда и сродних докумената по областима стандардизације, методама преузимања и динамици доношења и објављивања у 2017. години дат је у прилогу 2.1 овог програма рада.

2.3. РЕДОВНА АКТИВНОСТ: Преиспитивање и одржавање српских стандарда и сродних докумената

Сви српски стандарди и сродни документи (слично европским и међународним), морају да се редовно преиспитују и одржавају (ажурирају), да би се обезбедила њихова актуелност и релевантност, односно спречила њихова застарелост. Из тог разлога комисије за стандарде дужне су да сваки објављени српски стандард и сродни документ из своје надлежности преиспитају бар једном на сваких пет година, рачунајући од дана њиховог објављивања, односно претходног преиспитивања. У истом временском интервалу приспитују се и европски и међународни стандарди (изузев међународних стандарда које објављује ИЕС). Наравно, сваки стандард може и мора бити ванредно преиспитан и, у зависности од потребе, ажуриран, кад год је то неопходно у току његовог века примене.

2.4 РЕДОВНА АКТИВНОСТ: Тумачење српских стандарда и сродних докумената

Тумачење српских стандарда и сродних докумената је једна од редовних активности које Институт обавља, како на захтев корисника стандарда, тако и на захтев органа државне управе и правосудних органа. Потреба за тумачењем српских стандарда може да произађе, на пример, из контекста судског поступка, када настане спор у вези са извршавањем обавеза из уговора две уговорне стране или када се српски стандард користи за доказивање да је производ, процес или услуга задовољавајућег квалитета.

Комисије за стандарде су стална радна тела у Институту којима се може упутити било који захтев у вези са објављеним српским стандардима за које је она одговорна. Сваки захтев који Институт прими у том смислу, доставља се на разматрање надлежној комисији за стандарде.

2.5. РЕДОВНА АКТИВНОСТ: Израда годишњег плана доношења српских стандарда и сродних докумената за 2018. годину

У складу са чланом 12. Закона о стандардизацији („Службени гласник РС”, бр. 36/2009 и 46/2015) и чланом 9. Одлуке о изменама и допунама оснивачког акта Института за стандардизацију Србије („Службени гласник РС”, бр. 93/2015 и 27/2016), Институт најмање једанпут годишње израђује план доношења српских стандарда и сродних докумената, који утврђује скупштина Института на предлог управног одбора. Тај план има два дела. Први део садржи информације о српским стандардима и сродним документима који нису настали, односно не настају идентичним или еквивалентним преузимањем међународних или европских стандарда, а које Институт намерава да донесе или мења, које је донео или изменио на основу претходног плана доношења српских стандарда и који су тренутно у поступку измене или доношења. Други део плана садржи информацију о броју међународних и европских стандарда за које се на основу доступних података међународних и европских организација за стандардизацију очекује да ће их Институт преузети у систем националне стандардизације. Предлог годишњег плана доношења српских стандарда који је утврдио управни одбор Института, као и годишњи план који је утврдила скупштина Института објављују се на интернет-страници Института.

Према члану 8. Одлуке о изменама и допунама оснивачког акта Института („Службени гласник РС”, бр. 93/2015 и 27/2016), план доношења српских стандарда је саставни део програма рада Института.

Израда плана доношења српских стандарда и сродних докумената Института у складу са чланом 3. Уредбе ЕУ 1025/2012 и релевантним критеријумом у упутству CEN-CENELEC Guide 20:2015-02

Један од услова за пуноправно чланство Института у европским организацијама за стандардизацију CEN и CENELEC је потпуна имплементација Уредбе 1025/2012 Европског парламента и Савета у Републици Србији. Институт је, према члану 3. став 1. Уредбе, дужан да најмање једанпут годишње изради план доношења српских стандарда и сродних докумената, који садржи информације о стандардима и сродним документима који нису идентични или еквивалентни међународним или европским стандардима и сродним документима, а које Институт намерава припремити или изменити и допунити, које већ припрема или мења и допуњује и које је донео у периоду од утврђивања претходног програма. Као основа за израду таквог програма рада користи се први део годишњег плана доношења српских стандарда и сродних докумената који је утврдила скупштина Института.

У складу са чланом 29а Уредбе о поступку пружања информација о техничким прописима, оцењивању усаглашености и стандардима („Службени гласник РС”, бр. 45/2010 и

114/2015) односно чланом 3. став 4. Уредбе ЕУ 1025/2012, најкасније до тренутка објављивања поменутог програма рада плана доношења, Институт мора да о његовом постојању службено обавести европске организације за стандардизацију CEN и CENELEC, друга национална тела за стандарде која су чланови тих организација и Европску комисију. Поред тога, Институт мора да план доношења објави на својој Интернет страници и у свом службеном гласилу „ИСС информације”. Према одредбама упутства CEN-CENELEC Guide 20:2015-02 (за критеријум „Транспарентност”), испуњавање ових обавеза је један од услова за пуноправно чланство националних тела за стандарде у CEN-у и CENELEC-у.

Израда годишњег извештаја за европске организације за стандардизацију, у складу са чланом 24. Уредбе ЕУ 1025/2012 и релевантним критеријумима у упутству CEN-CENELEC Guide 20:2015-02

Европске организације CEN и CENELEC од својих чланова (очекује се да од 1. јануара 2017. године Институт буде један од њих,), у складу са члановима 5. и 6. Уредбе ЕУ о стандардизацији 1025/2012, захтевају да погодним активностима охрабрују и потпомажу правилну заступљеност свих битних заинтересованих страна у процесу доношења стандарда, укључујући организације потрошача, активиста за заштиту животне средине и других друштвених организација, као и приступ микро, малих и средњих предузећа (ММСП) стандардима и процесу стандардизације. Поред тога, Институт мора да са националним телима за стандарде из других земаља размењује искуства, односно информације о најбољој пракси за побољшавање учешћа ММСП у активностима стандардизације, као и за олакшавање и повећавање примене стандарда у ММСП. У члану 6. став 3. и члану 24. исте уредбе од чланова CEN-а и CENELEC-а тражи се да припремају годишње извештаје о поменутих активностима и да их достављају CEN-у и CENELEC-у, који их прикупљају од свих чланова, обједињавају и достављају Европској комисији. Из тих разлога Институт има обавезу да сваке године припреми и Менаџмент-центру CEN-а и CENELEC-а у Бриселу достави извештај о акцијама у вези с поменутих предметима које је предузимао у току претходне године, као и да тај извештај објави на својој Интернет страници. Испуњавање тих обавеза један је од услова за пуноправно чланство Института у CEN-у и CENELEC-у, у складу с критеријумима „Транспарентност” и „Отвореност и развојна димензија” у упутству CEN-CENELEC Guide 20:2015-02.

2.6. РЕДОВНА АКТИВНОСТ: Израда каталога српских стандарда и сродних докумената за 2017. годину

Каталог српских стандарда и сродних докумената је основно библиографско средство за услуживање корисника и купаца публикација Института и његов развој и одржавање обавља се у оквиру Одељења за развој и одржавање информационог система. Каталог се издаје искључиво на компакт-дискетима, чиме се трошкови значајно смањују. Израђује се на годишњем нивоу, односно закључно са подацима о српским стандардима и сродним документима објављеним у децембру месецу године за коју се каталог издаје и садржи основне библиографске податке о поменутих документима (стандардима који су стављени ван снаге, односно замењени објављивањем одређеног српског стандарда, комисијама за стандарде које су доносиоци српских стандарда и сродних докумената, вези са одговарајућим међународним, односно европским стандардом итд.). Електронско издање каталога се бесплатно доставља члановима Института, продаје купцима у нашој земљи, а један број примерака се доставља другим организацијама за стандардизацију са којима Институт већ низ година на овај начин размењује публикације.

2.7. РЕДОВНА АКТИВНОСТ: Ревизија базе библиографских података о српским стандардима и сродним документима

У 2017. години наставиће се са редовним одржавањем и уносом нових података у систем за управљање подацима о српским стандардима и сродним документима, који садржи базу библиографских података о српским, европским и међународним стандардима, базу података о комисијама за стандарде и члановима комисија за стандарде, базу података о купцима стандарда, базу података о вези српских стандарда и техничких прописа који се на њих позивају, терминолошку базу, као и радна документа европских и међународних организација за стандардизацију, као и текстове објављених европских, међународних и српских стандарда.

У 2017. години ће се за потребе доношења стандарда и сродних докумената обављати: унос података о објављеним српским стандардима и сродним документима, контрола података о нацртима и дефинитивним текстовима нацрта стандарда и сродних докумената, унос података о продаји стандарда (предрачуни, рачуни, подаци о купцима), унос термина и дефиниција из објављених српских стандарда, унос података о техничким прописима који се позивају на српске стандарде, унос података о комисијама за стандарде и њиховим члановима, израда извештаја о праћењу реализације плана доношења стандарда и сродних докумената, продаји стандарда, комисијама за стандарде итд.

2.8. РЕДОВНА АКТИВНОСТ: Развој и одржавање базе стандардизованих термина

База стандардизованих термина Института која садржи преко 12.000 термина, настала у претходним годинама радом запослених у Институту, као и чланова комисија за стандарде, а која се користи приликом преузимања европских и међународних стандарда методом превођења на српски језик, од 2016. године је једним својим делом (термини без дефиниција) јавно доступна на интернет-презентацији Института.

Циљ објављивања базе, јесте промовисање употребе стандардизоване терминологије из различитих области стандардизације, као и укључивање шире стручне јавности у израду терминологије.

У 2017. години планира се даљи рад на уношењу термина из српских стандарда који су објављени у претходном периоду, односно у 2016. години, као и унос и обрада свих термина који се припремају за међународни онлајн речник из области електротехнике Електропедију.

Такође, да би се корисницима олакшала претрага термина на интернет-презентацији Института, планирано је да се за све термине који се налазе у бази дефинише и прикаже шира област из које термин потиче. Наиме, сви термини у делу базе који није доступан јавности одређени су у складу са тзв. ICS класификацијом (Међународном класификацијом стандарда), системом који није довољно познат широј јавности. Зато је планирано да се сви термини групишу у препознатљиве, шире области (нпр. рударство и металургија, хемијске технологије, информационе технологије итд.) и на тај начин корисницима омогући лакше проналажење потребних термина.

2.9. РЕДОВНА АКТИВНОСТ: Одржавање базе електронских верзија српских стандарда и сродних докумената

Сваки српски стандард и сродни документ може бити испоручен као штампана публикација и у електронској форми: као текстуалне PDF датотеке (енгл. *text PDF files*) које су претраживе (важи за стандарде и сродне документе који су објављени 2000. године и касније) и као сликовне PDF датотеке (енгл. *image PDF files*), које нису претраживе (јер су добијене скенирањем штампаних верзија стандарда и сродних докумената који су објављени

2000. године и касније). С обзиром на то да су досадашња искуства показала доминантност продаје стандарда и сродних докумената у електронској форми, у 2017. години Институт ће наставити процес одржавања и унапређења базе комплетних текстова српских стандарда и сродних докумената, која Институту обезбеђује централизован приступ електронским публикацијама, што омогућава бољи надзор над њима и отклања, односно значајно смањује ризик од злоупотребе.

Поред наведеног, у 2017. години Институт планира да уведе и нове формате електронских докумената за продају (ериб нпр.), за почетак само за одређене групе стандарда (системи менаџмента, информационе технологије и слично) и наставити да ради на имплементирању најпогодније методе заштите свих електронских публикација које продаје (како својих тако и туђих), којом би требало да се значајно повећа степен њихове сигурности и заштите од неовлашћеног умножавања и дистрибуције. Обавезу да предузима мере заштите српских стандарда и сродних докумената Институт има према Закону о стандардизацији, у којем је наведено да ауторско право на српском стандарду и сродном документу припада Институту, у складу са законом којим се уређују ауторско и сродна права. С друге стране, као члан међународних и европских организација за стандардизацију, Институт има експлицитну статутарну обавезу да на својој територији штити права интелектуалне својине тих организација, тј. да предузима потребне мере како би се та права заштитила што боље.

2.10. РЕДОВНА АКТИВНОСТ: Одржавање референтних збирки међународних, европских и српских стандарда и сродних докумената

Стандардотека Информационог центра Института располаже комплетним, уређеним збиркама српских стандарда (SRPS), међународних стандарда (ISO, IEC, ISO/IEC) и свих европских стандарда (EN). Комплетне збирке међународних и европских стандарда доступне су у електронском облику, тј. на компакт-дискovima или из система за управљање подацима о српским стандардима и сродним документима, а збирка српских стандарда и сродних докумената доступна је такође у електронском облику. Све поменуте збирке ће бити редовно одржаване (ажуриране) у 2017. години.

2.11. РЕДОВНА АКТИВНОСТ: Одржавање архивске збирке повучених српских стандарда и сродних докумената на које се врши позивање у техничким прописима

Институт ће за потребе органа државне управе одржавати архивску збирку повучених српских стандарда и сродних докумената на које се врши позивање у законима, техничким прописима и другим правним актима. Поменути стандарди и сродни документи морају бити доступни за потребе надзора на тржишту и евентуалне судске спорове.

2.12. РЕДОВНА АКТИВНОСТ: Одржавање базе података о комисијама за стандарде и њиховим члановима

У оквиру система за управљање подацима о српским стандардима и сродним документима, Институт поседује податке о комисијама за стандарде и њиховим члановима која се мора редовно ажурирати са оснивањем сваке нове, односно реорганизацијом или распуштањем сваке постојеће комисије. У 2017. години планирају се даљи развој и унапређење ове базе.

2.13. РЕДОВНА АКТИВНОСТ: Превођење стандарда и других публикација

Један од стратешких циљева Института за период до 2020. године јесте успостављање одрживог система за превођење европских и међународних стандарда који се преузимају у национални систем стандардизације. Иако ће се у остварењу овог циља у највећој мери ослањати на екстерне ресурсе, Институт ће такође ангажовати и своје материјалне и људске ресурсе у мери у којој то постојећи капацитети дозвољавају. Такође, с обзиром на то да је уочено да одређени корисници имају потребу за применом специфичних међународних или

европских стандарда који нису од интереса за ширу јавност да би уопште били донети као српски стандарди, када је реч о међународним стандардима, или као српски стандарди на српском језику, када је реч о европским стандардима, Институт ће у 2017. години настојати да сопственим ресурсима развије тзв. услужно превођење стандарда. Осим тога, као и до сада радиће се на преводу промотивних брошура о појединим стандардима, које ће се, у зависности од потребе и могућности, или штампати или постављати на интернет-презентацију Института.

3. САРАДЊА ИНСТИТУТА СА РЕЛЕВАНТНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА НА НАЦИОНАЛНОМ НИВОУ

3.1. РЕДОВНА АКТИВНОСТ: Учесће у изради техничких прописа и усклађивању домаћег техничког законодавства са техничким законодавством ЕУ

На основу члана 9. Закона о техничким захтевима за производе и оцењивању усаглашености производа с прописаним захтевима, као и члана 7. тачка 9) Закона о стандардизацији, Институт има обавезу да на захтев министарства које доноси технички пропис из своје надлежности достави обавештење да ли је у области коју треба уредити техничким прописом донесен одговарајући српски стандард и сродни документ или предстоји његово доношење, односно да ли постоји одговарајући европски или међународни стандард. Поменуто обавештења Институт ће у облику званичних аката достављати на сваки примљени захтев министарстава и других органа државне управе.

Независно од поменутог, у 2017. години Институт ће за потребе органа државне управе (министарстава, органа у саставу министарстава и посебних организација) припремати и редовно ажурирати спискове српских стандарда којима су преузети хармонизовани европски стандарди, чијом применом се остварује претпостављена усаглашеност производа са основним захтевима правилника којима се у правни систем наше земље транспонују европске директиве „новог приступа” за поједине врсте производа.

У 2017. години Институт ће активно сарађивати са министарствима у циљу израде и доношења техничких прописа, залажући се при томе да се што пре заврши усаглашавање техничког законодавства Републике Србије са техничким законодавством ЕУ. У том контексту, у 2017. години представници Института учествоваће у раду 10 група за преговоре о приступању Србије ЕУ, и то у: групи за кретање роба, групи за информационо друштво и медије, групи за пољопривреду и рурални развој, групи за безбедност хране, ветеринарска и фитосанитарна питања, групи за рибарство, групи за транспорт, групи за енергетику, групи за трансевропске мреже, групи за животну средину и групи за заштиту потрошача и заштиту здравља. Поред тога, један представник Института ће, на основу Закона о тржишном надзору, учествовати у телу за координацију тржишног надзора, односно у Одбору за безбедност производа.

Поред наведеног, редовно ће се ажурирати регистар стандарда на које се позивају важећи технички прописи у Републици Србији, са информацијама о вези стандарда са техничким прописима и њиховој повезаности са директивама ЕУ, који је јавно доступан на интернет-презентацији Института. Неспорно је да су ове информације од изузетно велике помоћи свим корисницима стандарда и онима који примењују техничке прописе.

3.2. РЕДОВНА АКТИВНОСТ: Сарадња са органима државне управе у вези са процесима приступања Републике Србије СТО и ЕУ, као и обавезама које произлазе из чланства у СЕФТА

У 2017. години Институт ће интензивно сарађивати са Министарством привреде и другим министарствима, као и са Канцеларијом за европске интеграције у вези са:

- спровођењем Закона о изменама и допунама Закона о стандардизацији;
- припремањем потребних извештаја, информација и других материјала за састанке Преговарачке групе 1 - Слободан проток робе, у вези са приступањем Републике Србије ЕУ;
- припремањем потребних извештаја, информација и других материјала у вези са чланством Републике Србије у СЕФТА; и
- припремањем потребних материјала за преговоре о приступању СТО, у делу који се односи на Споразум СТО о техничким препрекама у трговини;
- учешћем у програмима техничке помоћи које ће финансирати ЕУ, уколико се Институт определи да у њима учествује са пројектима у вези са стандардизацијом;
- ИРА пројектима и другим сличним пројектима.
- У зависности од потреба и позива надлежних органа државне управе, представници Института учествоваће и у другим активностима.

4. МЕЂУНАРОДНА АКТИВНОСТ ИНСТИТУТА У ОБЛАСТИ СТАНДАРДИЗАЦИЈЕ

4.1. РЕДОВНА АКТИВНОСТ: Међународна сарадња у области стандардизације

Програм међународне сарадње Института за 2017. годину заснива се првенствено на статутарним обавезама и редовним активностима у вези са чланством у међународним и европским организацијама за стандардизацију, које обухватају:

- извршавање редовних обавеза пуноправног члана ISO-а: гласање о нацртима међународних стандарда и другим радним документима; контакте са Централним секретаријатом ISO-а у Женеви и секретаријатима техничких комитета и поткомитета који се налазе у појединим земљама чланицама ISO-а; праћење и примену докумената Савета ISO-а и Одбора за управљање техничким пословима; припреме за учешће у раду Генералне скупштине ISO-а, као и комитета DEVCO и CASCO; координацију сарадње са техничким комитетима и друге послове;
- извршавање редовних обавеза пуноправног члана IEC-а: гласање о нацртима међународних стандарда и другим радним документима; контакте с Централним бироом IEC-а у Женеви; праћење и примену статутарних докумената Савета IEC-а, Одбора за менаџмент стандардизацијом и Одбора за менаџмент сертификацијом; припреме за учешће у раду Генералног заседања IEC-а и друге послове;
- послове у вези са чланством у CEN-у, нарочито имајући у виду интензивно преузимање европских стандарда и сродних докумената у српски систем стандардизације (редовно уношење података о преузетим европским стандардима и сродним документима који су објављени као српски стандарди и сродни документи, у базу CEN-а; достављање референтних примерака преузетих европских стандарда и сродних докумената Менаџмент-центру CEN-а и CENELEC-а (CCMC) у Бриселу); праћење статутарних и других докумената; припреме за учешће на заседању Генералне скупштине CEN-а; контакте са CCMC-ом и друге послове;
- послове у вези са чланством у CENELEC-у, нарочито имајући у виду интензивно преузимање европских стандарда и сродних докумената у области електротехнике у српски систем стандардизације (редовно уношење података о преузетим европским стандардима и сродним документима који су објављени као српски стандарди и сродни документи, у базу CENELEC-а, достављање референтних примерака преузетих европских стандарда и сродних докумената Менаџмент-центру CEN-а и CENELEC-а (CCMC) у Бриселу); праћење статутарних и других докумената; припреме за учешће на заседању Генералне скупштине CENELEC-а; контакте са CCMC-ом и друге послове;
- извршавање редовних обавеза националне организације за стандарде у ETSI-ју, дефинисаних Меморандумом о разумевању који су потписали Институт и ETSI:

поштовање начела мировања, организовање јавне дискусије у нашој земљи о сваком новом ETSI стандарду, када је то потребно; утврђивање националног става за гласање и/или достављање примедба на ETSI стандарде према утврђеној процедури; и преузимање хармонизованих стандарда које је објавио ETSI.

Претходне активности обухватају и сталну кореспонденцију са поменутиим међународним и европским организацијама, са појединим националним организацијама за стандардизацију, са секретаријатима техничких комитета и поткомитета, као и са секретаријатима и радним телима других међународних и регионалних организација.

Послови међународне сарадње се једним делом реализују самостално у Одељењу за међународну сарадњу, информисање и пружање стручне помоћи, а делом се реализују кроз тимски рад са представницима других организационих јединица Института. Послови који ће бити реализовани кроз тимски рад у Институту односиће се на активности у вези са:

- учешћем представника Института у радним групама Економске комисије за Европу при Уједињеним нацијама (UN/ECE/TRADE/WP.6);
- учешћем представника Института у међународној шеми за међусобно признавање исправа о оцењивању усаглашености електротехничких уређаја са стандардима IEC-а (у шеми IEC/IEC/CB);
- сарадњом са Америчким друштвом за испитивање и материјале (ASTM).

Поред тога, Институт ће у 2017. години сарађивати на билатералној основи са националним организацијама за стандардизацију земаља Западног Балкана, као и са националним организацијама појединих земаља са којима је претходних година потписао споразуме о билатералној сарадњи. Закључивање тих споразума било је повезано са радом мешовитих комисија/комитета за трговинску и економску сарадњу, који су предвиђени међудржавним споразумима о слободној трговини и сл.

4.2. РЕДОВНА АКТИВНОСТ: Учешће представника Института на заседањима управних и других тела европских и међународних организација за стандардизацију

Институт ће одржавати статус пуноправног члана у међународним организацијама за стандардизацију (ISO и IEC) и статус пуноправног члана у европским организацијама за стандардизацију (CEN и CENELEC), почев од 1. јануара 2017. године, и активно ће учествовати у креирању и спровођењу њихових политика и стратегија. У том циљу, у 2017. години представници Института ће учествовати на заседањима следећих тела тих организација:

- на 40. заседању Генералне скупштине Међународне организације за стандардизацију (ISO/GA) и на 51. заседању Комитета за земље у развоју (ISO/DEVCO), која ће бити одржана од 20. до 22. септембра 2017. године у Берлину (Савезна Република Немачка);
- на заседањима Савета Међународне електротехничке комисије (IEC/CB), Одбора за менаџмент стандардизације (IEC/SMB), Одбора за оцењивање усаглашености (IEC/CAB), Форума председника националних комитета и Форума секретара националних комитета, која ће бити одржана у оквиру 81. генералног заседања IEC-а, 9. октобра 2017. године у Владивостоку (Руска Федерација);
- на заседању управног комитета Међународне шеме за сертификацију производа према захтевима IEC стандарда (шеме IEC/IEC/CB), које ће бити одржано 17. и 18. маја 2017. године у Јокохами (Јапан).
- на заседањима генералних скупштина европских организација CEN и CENELEC, које ће бити одржане од 20. до 22. јуна 2017. године у Единбургу (Шкотска, Уједињено Краљевство);

Учешће на свим поменутиим заседањима представља статутарну обавезу Института као формалног члана у поменутиим међународним и европским организацијама, у име Републике Србије.

4.3. РЕДОВНА АКТИВНОСТ: Учешће представника Института и српских стручњака у раду техничких радних тела међународних и европских организација за стандардизацију

У оквиру својих редовних активности, у 2017. години Институт ће координисати учешће српских стручњака у предлагању, изради, утврђивању, преиспитивању и одржавању међународних стандарда и сродних докумената, као и на заседањима техничких радних тела међународних организација за стандардизацију ISO и IEC и њиховог заједничког техничког комитета за информациону технологију ISO/IEC JTC 1, као и у европским организацијама за стандардизацију CEN и CENELEC.

На основу права које проистиче из садашњег статуса Института у CEN-у, планирано је да у 2017. години један представник Института учествује на заседању техничког комитета CEN/TC 19 (Гасовита и течна горива, мазива и сродни производи од нафте, синтетичког или биолошког порекла) које ће се одржати од 16. до 18. маја 2017. године у Берлину (Савезна Република Немачка). Такође, планирано је и да један представник Института учествује на заседању техничког комитета CEN/TC 444 (Карактеризација у животној средини) које ће се одржати крајем маја или почетком јуна 2017. године, у Паризу (Република Француска) .

Слично претходном, на основу права које Институт има као придружени члан CENELEC-а, планирано је да у 2017. години један представник Института учествује на заседању техничког комитета CLC/TC 64 (Електричне инсталације и заштита од електричног удара), које ће бити одржано у некој од европских земаља, а место и датум ће бити накнадно одређени, као и да један представник Института учествује на заседању техничког комитета CLC/TC 31 (Електрични уређаји за експлозивне атмосфере) у вези са којим ће место и датум такође бити накнадно одређени.

Ове активности су изузетно значајне за Институт јер ће, учествујући у њима, представници Института стицати неопходно искуство у раду европских техничких радних тела за стандардизацију, што представља један од формалних услова за касније пуноправно чланство Института у европским организацијама за стандардизацију, као и остваривање законом утврђене обавезе Института да у тим организацијама представља и заступа интересе Републике Србије у вези са стандардизацијом.

4.4. РЕДОВНА АКТИВНОСТ: Активности Института као информационог центра за стандарде у складу са захтевима релевантних докумената СТО и ЕУ, као и на основу споразума СЕФТА

Уредба о поступку пријављивања и начину информисања који се односе на техничке прописе, оцењивање усаглашености и стандарде („Службени гласник РС”, бр. 45/2010 и 114/2015) је крајем 2015. године усклађена са релевантним одредбама Уредбе 1025/2012 Европског парламента и Савета, о европској стандардизацији, као и Директиве о утврђивању поступка пружања информација у области техничких прописа и правила о услугама информацијског друштва (ЕУ) 2015/1535 . На основу Уредбе о поступку пријављивања и начину информисања који се односе на техничке прописе, оцењивање усаглашености и стандарде, Институт делује као информативни центар за стандарде (у складу са Кодексом добре праксе за припрему, доношење и примену стандарда, споразумом СЕФТА и Директивом (ЕУ) 2015/1535) и има обавезу да одговара на захтеве потписника међународних споразума и других заинтересованих страна и обезбеђује документе у вези са стандардима који су донети или предложени за доношење у Републици Србији

У 2017. години, Информациони центар ће наставити да обавештава домаћу јавност о документима која су нотификовале земље чланице ЕУ (информације о томе објављују се на Интернет-презентацији Института), као и да европским организацијама за стандардизацију редовно доставља информације о изворним српским стандардима планираним за доношење у следећој години.

5. ПРОМОЦИЈА СТАНДАРДИЗАЦИЈЕ И ПРИМЕНЕ СТАНДАРДА И СРОДНИХ ДОКУМЕНАТА

5.1 РЕДОВНА АКТИВНОСТ: Реализација промотивних активности према Маркетинг-плану за 2017. годину

Маркетиншке активности Института имају за циљ информисање шире јавности и подизање свести о значају стандарда и стандардизације. Институт је у претходном периоду периодично спроводио кампање намењене појединим циљним групама, а почев од 2016. године ове активности планира и организовано спроводи, у складу са Акционим планом за спровођење Стратегије развоја система инфраструктуре квалитета у Републици Србији (2015–2020), као и Маркетинг-планом Института за текућу годину, који је дат у прилогу 5.1.

Промоција стандарда и стандардизације

Институт ће у 2017. години наставити са започетим маркетиншким активностима у циљу промовисања стандарда и стандардизације и њихове продаје на следеће начине:

- обавештавањем електронским путем специфичних циљних група о новим стандардима из одређене области и о ревизијама постојећих стандарда, електронским путем;
- одобравањем промотивних попушта на куповину стандарда из одређене области учесницима семинара из те области;
- промовисањем попушта који су донети последњим изменама накнада за стандарде ради повећања продаје;
- организовањем промотивних предавања у стручним средњим школама и на техничким факултетима.

Промоција продаје стандарда

Институт ће у 2017. години радити на промовисању продаје стандарда:

- објављивањем текстова о стандардизацији и оглашавањем у стручним часописима;
- учешћем у телевизијским програмима који се баве стручним темама из области економије, као и у телевизијским програмима намењеним ширем гледалишту;
- промовисањем „отворених врата” у Институту за предузетнике, микро, мала и средња привредна друштва Института (ближе информисање о захтевима и начинима примене стандарда за које покажу интерес) један дан у месецу када заинтересовани корисници могу да посете Институт и упознају се са активностима стандардизације);
- организовањем „округлог стола“ у Институту на актуелне теме у Институту, из појединих области стандардизације и друго.

Промоција користи од учлањења у Институт и повећање броја чланова Института

У току 2017. године Институт ће организовати више пропагандних акција у циљу информисања домаће јавности о предностима и користима од учлањења у Институт, са циљем да се на тај начин повећа број чланова Института, као и да се што већи број домаћих стручњака свих профила укључи у рад стручних савета, комисија за стандарде и других техничких радних тела у Институту. Ова ће се активност остваривати учешћем запослених

на различитим скуповима, објављивањем промотивних публикација, упућивањем дописа, директним контактом, посетама, бесплатним семинарима, итд.

Промоција нових услуга Института

У 2017. години планиране су и две промотивне активности као маркетиншка подршка новим услугама Института, и то: за услугу пружања техничке помоћи у примени стандарда, као и за услугу сертификације система менаџмента. Активности у оквиру ових кампања подразумевају израду промотивног материјала, информација и текстова за информативна гласила Института, интернет- презентацију и стручне часописе, као и слање припремљених информација дефинисаним циљним групама посебно.

Редизајнирање интернет-странице Института

Посебно се планира и да се приликом редизајнирања и ажурирања интернет- презентације Института посебно истакне део за продају стандарда, како би корисници могли лакше и брже да обаве избор и набавку стандарда и да приступе делу сајта где могу да набаве стандарде, а затим и да на једноставнији начин обаве куповину. Такође, овај део сајта биће на истакнутијем месту, на коме ће се на јаснији начин пласирати информације о куповини, попустима, олакшицама за кориснике, итд.

Поред тога, планирају се и измене на интернет-презентацији које се односе на:

- онлајн пријављивање за укључивање у рад комисија за стандарде и сродне документе;
- ажурирање странице сајта са информацијама о семинарима; и
- успостављање интерактивне везе са посетиоцима интернет-презентације Института постављањем странице за контакт (питања, сугестије, коментари).

5.2. РЕДОВНА АКТИВНОСТ: Обука из области стандардизације као посебан вид промоције примене стандарда

Ради остваривања законом дефинисане делатности промовисања примене српских стандарда, Институт је 2011. године, када је започео са организовањем обука (семинари, курсеви, радионице), као основни циљ поставио промоцију стандарда и стандардизације, односно подизање нивоа знања из одређених области стандардизације и олакшавање примене стандарда. Оцене задовољства корисника до сада одржаним обукама (4,6 од 5), као и остварени финансијски резултати, показали су да пружање едукативних услуга представља значајан потенцијал Института.

План семинара и радионица за 2017. годину дат је у прилогу 5.2 овог програма рада. У 2017. години наставиће се са већ успостављеном концепцијом одржавања обука. Полазећи од ресурса којима Институт располаже, организоваће се четири врсте обуке: из области за које постоји интересовање широке групе корисника (системи менаџмента – ознака А у плану), из области које су обухваћене новим националним законодавством и за чију примену је неопходно познавање захтева српских стандарда (техничка регулатива и српски стандарди – ознака Б у плану), затим из специфичних ужих области стандардизације за које се претпоставља да могу изазвати интересовање одређених циљних група (ознака Г у плану), и на крају, бесплатне обуке намењене председницима и члановима комисија за стандарде и сродне документе (ознака В у плану).

Институт ће у 2017. години настојати да организује одређени број семинара у већим градовима у Србији како би предности и користи од примене српских стандарда приближио што већем броју корисника, првенствено микро, малим и средњим привредним друштвима и привредним субјектима и предузетницима.

Добра пракса одржавања бесплатних семинара за чланове комисија за стандарде, која је успостављена претходних година, показала је да постоји велико интересовање за те

семинаре, о чему говоре и подаци о њиховој посећености. И у следећој години Институт ће организовати најмање два таква семинара, а настојаће и да у циљу повећања учешћа у раду техничких комитета европских организација за стандардизацију организује и један семинар на којем би се чланови комисије детаљно упутили у начин рада тих организација.

Поред тога, Институт ће на основу споразума о сарадњи који су потписани са појединим факултетима наставити са организовањем семинара за студенте, са темама из области стандардизације прилагођеним у зависности од њихових студијских програма.

С обзиром на добро искуство у организовању семинара за представнике органа државне управе, у следећој години планира се одржавање најмање једног бесплатног семинара за представнике министарстава, на којем би била истакнута веза између стандарда и прописа, начин позивања на стандарде у прописима и потреба сарадње између Института и различитих министарстава.

При реализацији семинара треба имати у виду и да су током године могућа одступање од годишњег плана из различитих разлога (нпр. због немогућности ангажовања планираних предавача у предвиђеном термину, потребе да се реагује на захтеве корисника за одржавање семинара или радионице о теми која је актуелнија од планиране у одређеном термину, недовољна заинтересованост и одзив корисника на понуђене обуке, итд.).

5.3. РЕДОВНА АКТИВНОСТ: Издавање посебних публикација

Институт ће у 2017. години наставити добру праксу издавања посебних тематских збирки стандарда из појединих области за које се процени да постоји интересовање стручне јавности. Такође, с обзиром на оријентацију Института да се ангажује на популарисању стандарда и стандардизације, планирано је и издавање промотивних брошура и промотивног материјала који би се користио на семинарима које Институт организује.

Уколико ресурсе за реализацију ове активности не може да обезбеди сам, Институт ће настојати да поједине издавачке пројекте оствари у сарадњи са другим институцијама и организацијама у зависности од процене остваривања заједничког интереса.

У том смислу, у 2017. години планира се објављивање:

- извештаја о раду Института за 2016. годину у форми модерно дизајниране брошуре, која би се користила у промотивне сврхе, односно за представљање Института широком кругу корисника, по узору на публикацију која је објављена 2016. године;
- информативних брошура за популаризацију стандардизације уопште и стандарда из појединих области;
- збирке стандарда из појединих области стандардизације (нпр. заштита од атмосферског пражњења, систем управљања безбедношћу информација).

Такође, изалазећи у сусрет захтевима корисника, Институт ће у 2017. години понудити и неколико електронских збирки стандарда из области које корисници најчешће траже (систем менаџмента квалитетом, систем менаџмента заштитом животне средине и сл.).

5.4. РЕДОВНА АКТИВНОСТ: Издавање службеног гласила Института

Пошто је рад Института јаван, информације о његовом раду и резултатима рада доступни су јавности путем службених гласила и Интернет-презентације Института.

На основу Закона о стандардизацији, Институт има обавезу да у свом службеном гласилу објављује обавештења о покретању поступка за доношење српских стандарда и сродних докумената, о њиховом стављању на јавну расправу, као и обавештења о њиховом објављивању, односно повлачењу. Институт ће на својој интернет- презентацији једном месечно (последњег дана у месецу) објављувати информатор, ИСС информације, који садржи информације у вези са објављеним српским стандардима и сродним документима, повученим и замењеним српским стандардима и сродним документима, нацртима докумената који се стављају на јавну расправу, покретањем поступка преиспитивања

српских стандарда и сродних докумената, оснивањем комисија за стандарде и сличне информације, а од 2013. године садржи и информације о нацртима на јавној расправи и објављеним стандардима међународних и европских организација за стандардизацију.

Такође, наставиће се са објављивањем ИСС Новости, електронског гласила које је покренуто у 2015. години и које се доставља на, у просеку, на 1 500 адреса. ИСС новости припремају се и достављају једном месечно и садрже актуелне информације из националне, међународне и европске стандардизације.

5.5. РЕДОВНА АКТИВНОСТ: Одржавање интернет-презентације Института

Имајући у виду интерес корисника интернет-презентације Института, којих је у просеку око 8 500 месечно, за 2017. годину планира се редизајнирање и осавремењавање, као и даље унапређење информативних садржаја интернет-презентације Института.

Такође, наставиће се са унапређењем садржаја који се постављају на друштвене мреже (Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube итд.).

6. ПРОДАЈА СТАНДАРДА И ИНФОРМАЦИЈА О СТАНДАРДИМА

6.1. РЕДОВНА АКТИВНОСТ: Продаја стандарда и сродних докумената

Институт продаје српске стандарде, сродне документе и друге публикације. Поред тога, на основу закључених уговора о коришћењу ауторских права, умножавању и дистрибуцији, Институт продаје:

- међународне стандарде и сродне документе (ISO, IEC и ISO/IEC);
- британске стандарде и сродне документе (BS);
- немачке стандарде и сродне документе (DIN);
- руске стандарде и сродне документе (ГОСТ Р);
- међудржавне стандарде и сродне документе (ГОСТ) који важе на територији свих држава чланица Заједнице Независних Држава;
- стандарде и сродне документе Европског института за телекомуникационе стандарде (ETSI);
- стандарде и сродне документе Америчког друштва за испитивање и материјале (ASTM);
- стандарде и сродне документе Института за стандардизацију Босне и Херцеговине (BAS).

У вези с тим, Институт има обавезу да међународне и националне организације са којима је закључио уговоре, на свака три месеца, извештава о броју продатих стандарда, као и да им уплати уговорени износ накнаде за ауторска права за све продате стандарде у претходном тромесечју, уз право задржавања уговорене провизије.

У циљу осавремењавања пословања и омогућавања приступа стандардима што већем броју корисника, 2016. године, започела је са радом е-продавница, чиме је Институт својим купцима омогућио наручивање, плаћање и испоруку стандарда посредством сигурног подручја на интернету, а до краја 2016. године биће успостављено и картично плаћање стандарда. Електронска он-лајн продаја стандарда започела је потписивањем уговора са међународном организацијом за стандардизацију ISO и успостављањем ISO веб-портала на сајту Института, који је од 30. маја 2016. године омогућио домаћим купцима електронску куповину и преузимање међународних стандарда и публикација. Током 2017. године планира се јачање и интензивирање електронске продаје националних стандарда, као и маркетиншка подршка у јачању ове врсте продаје.

У 2017. години, наставиће се са промоцијом продаје стандарда посредством претплате за привредне субјекте, као и посебне претплате која је успостављена за високошколске установе.

Такође, наставиће се продаја стандарда под посебно повољним условима за микро, мала и средња привредна друштва која организују обуке из различитих области стандардизације и за које су успостављене посебне олакшице, а такође, промовисаће се и већ успостављене могућности онлајн читања стандарда под изузетно повољним условима за све кориснике, као и могућности набавке тзв. пакета стандарда (истовремена набавка од 10 до 400 и више стандарда изабраних по жељи купца) по посебним попустима који су успостављени одлуком управног одбора, за кориснике који истовремено набављају од 10 до 500 примерака стандарда.

Очекује се да Институт током 2017. године настави започете преговоре за закључивање појединих, тзв. дилерских уговора, чиме би се омогућило да се стандарди, уз прецизно уговорене услове и поштовање утврђених правила у међународним и европским организацијама за стандардизацију, продају и на другим продајним местима, ван просторија Института. Поред тога, планира се увођење и других, савремених решења пласирања српских стандарда и сродних докумената, која су у складу са препорукама и трендовима у европским и међународним организацијама, уз помоћ којих би се омогућило повећање продаје и раст остварених прихода Института. Претплата је већ успостављена и неко време се спроводи. Очекује се да се наведене услуге успоставе у 2017. години, уз активну подршку Одељења за продају, маркетинг и едукацију у популаризацији и оживљавању свих планираних активности.

6.2. РЕДОВНА АКТИВНОСТ: Пружање информација о стандардима

Информациони центар Института обухвата стандардотеку, читаоницу и Контактну тачку за нотификацију и пружање информација у вези са српским стандардима, у складу са захтевима Уредбе (ЕУ) 1025/2012 и Директиве (ЕУ) 2015/1535, захтевима Споразума СТО о техничким препрекама трговини и захтевима споразума СЕФТА.

Информациони центар бесплатно пружа одговоре на питања у вези са: делатношћу, публикацијама и услугама Института; српским, европским и међународним стандардима; националним стандардима појединих земаља; техничким законодавством ЕУ, тј. директивама и другим документима са којима су у вези српски стандарди и сродни документи.

Међутим, када се од Информационог центра захтева већи број информација у вези са одређеном тематиком, као и претраживање и достављање података из разних извора (каталога, база података итд.), што подразумева много дуже ангажовање запослених, такве и сличне једнократне услуге Информациони центар наплаћује по посебној тарифи, а на основу стварно утрошеног времена за припрему одговора. Такође, корисници услуга Института могу на полугодишњем и годишњем нивоу, у виду претплате, да добију информације о стандардима и сродним документима из одређених области стандардизације за које су заинтересовани. Накнада за све врсте услуга регулисана је Одлуком о висини накнада за стандарде, сродне документе и друге публикације, као и о висини накнада за услуге које врши Институт за стандардизацију Србије у обављању послова у области стандардизације (укључујући њене измене и допуне).

7. РЕАЛИЗАЦИЈА ЕДУКАТИВНИХ АКТИВНОСТИ У ОБЛАСТИ СТАНДАРДИЗАЦИЈЕ

7.1. РЕДОВНА АКТИВНОСТ: Обучавање стручњака који учествују (или који желе да учествују) у активностима националне и/или међународне и европске стандардизације

Институт планира да у 2017. години настави са осмишљавањем и одржавањем семинара, курсева и радионица за заинтересоване стручњаке, пре свега, из индустрије, органа државне управе, тела за оцењивање усаглашености и других ентитета, на којима би они стицали посебна знања у вези са стандардима, стандардизацијом и сродним активностима, односно на којима би се обучавали за ефективан и ефикасан рад у комисијама за доношење стандарда и сродних докумената.

Програмом ових семинара, курсева и радионица ће бити обухваћена знања и вештине у вези са процедурама и правилима српске, европске и међународне стандардизације и сродних активности, а нарочито ће бити промовисан значај и додата вредност учешћа српских стручњака у доношењу српских, европских и међународних стандарда и сродних докумената.

7.2. РЕДОВНА АКТИВНОСТ: Пружање стручне помоћи у примени и испуњавању захтева српских стандарда и сродних докумената

У 2017. години планира се успостављање контаката са одабраним корисницима, и то било директно, посетама потенцијалним корисницима, било достављањем промотивних материјала или на друге начине, и интензивно представљање могућности и користи које могу имати од примене стандарда из одређених области. С обзиром на развој сектора услуга, као и на чињеницу да су и на европском и међународном нивоу значајна пажња и активности усмерене на тај сектор, посебна пажња биће посвећена корисницима из области здравства, образовања, информационих технологија, осигурања и туризма.

8. СЕРТИФИКАЦИЈА ПРОИЗВОДА, СИСТЕМА МЕНАџМЕНТА И ОСОБА

На основу члана 7. тачка 15б) Закона о стандардизацији (Сл. гласник 46/2015) Институт, поред осталог, обавља послове сертификације производа, система менаџмента и особа. У том смислу, у 2017. години Сертификационо тело Института за стандардизацију Србије ће обављати сертификацију система менаџмента квалитетом уз активно учешће запослених у Институту, који су завршили одговарајућу, претходно планирану обуку.

У плану је да се у 2017. години обави обука запослених за послове сертификације система менаџмента безбедношћу информација и ако се стекну услови и обука за друге системе менаџмента. а према утврђеним потребама. У том смислу, биће створени предуслови да Сертификационо тело Института обавља сертификацију система менаџмента безбедношћу информација, као и других система менаџмента.

У првој половини 2017. године Институт ће Акредитационом телу Србије поднети пријаву за акредитацију Сертификационог тела. У том смислу Институт ће обавити сертификацију три организације ради осведочења од стране Акредитационог тела Србије.

Институт ће такође у 2017. години успоставити сва потребна радна тела, сачинити регистар оцењивача, извршити потребне измене уколико се буду захтевале у процесу акредитације, успоставити регистар сертифицираних организација, уколико буде потребно креирати посебну страницу у оквиру веб сјата Института, итд

Институт планира да у току 2017. године постане препознатљиво сертификационо тело за системе менаџмента на српском тржишту.

9. РАЗВОЈ И ПРИМЕНА НАЦИОНАЛНОГ ЗНАКА УСАГЛАШЕНОСТИ

На основу члана 7. тачка 12) Закона о стандардизацији (Сл. гласник 46/2015) Институт, поред осталог, одобрава употребу националног знака усаглашености са српским стандардима у складу са правилима Института.

У том смислу, у 2017. години Институт ће успоставити Правила о употреби знака усаглашености производа са захтевима српских стандарда, као и сву потребну инфраструктуру за подршку овој активности. Такође, биће успостављене и комисије за доделу знака у потребном обиму и броју и успоставиће се правила за њихов рад.

Институт ће активно информисати привредне субјекте кроз њихова удружења и промовисати знак усаглашености произвођачима и представљати предности коришћења занака. Институт ће информисати удружења потрошача и промовисати знак усаглашености удружењима потрошача, као и акредитована им телима за сертификацију производа.

Извршиће се преглед сличних знакова усаглашености у европским земљама ради постизања, колико је то могуће, компатибилности са нашим знаком усаглашености.

Институт ће креирати и знак усаглашености као визуелну идентификацију да је производ усаглашен са српским стандардом и спровести активности на заштити знака усаглашености.

Успоставиће се регистри организација односно производа којима је додељен знак који ће бити јавно доступан. Институт ће такође успоставити и регистар сертификационих тела која спроводе оцену усаглашености производа са захтевима српских стандарда.

Институт ће успоставити и све остале административне процедуре које ће се односити на доделу занака усаглашености са српским стандардима.

10. ОСТАЛИ ПОСЛОВИ И ВАНРЕДНЕ АКТИВНОСТИ У ОБЛАСТИ СТАНДАРДИЗАЦИЈЕ

10.1. РЕДОВНА АКТИВНОСТ: Одржавање, преиспитивање и побољшање интегрисаног система менаџмента

У 2017. години Институт ће вршити интерне провере интегрисаног система менаџмента квалитетом према стандарду SRPS ISO 9001:2015 (који ће до ресертификационе провере која је планирана за фебруар 2017. године, бити ревидиран у складу са најновијим издањем стандарда SRPS ISO 9001:2015) и безбедношћу информација према стандарду SRPS ISO/IEC 27001:2014. Институт ће интегрисани систем континуирано преиспитивати и предузимати корективне и превентивне мере у циљу отклањања откривених неусаглашености, побољшања и адекватне припреме за ресертификациону проверу од стране сертификационог тела.

10.2. РЕДОВНА АКТИВНОСТ: Развој и одржавање информационог система Института

Информациони систем Института састоји се од локалне рачунарске мреже (LAN), системских софтвера, апликативних софтвера и информатичких ресурса (систем за управљање подацима о српским стандардима и сродним документима). За развој и одржавање овог система задужена је посебна организациона јединица Института, Одељење за развој и одржавање информационог система.

У 2017. години планирају се следећи послови и задаци:

а) Текуће одржавање локалне рачунарске мреже и припадајућег хардвера и софтвера

Одељење за развој и одржавање информационог система ће уз помоћ спољних сарадника одржавати локалну рачунарску мрежу, системски софтвер, интегритет система и опрему Института која је наведена у табели 2.3.

Поред тога, ово одељење ће пружати помоћ корисницима при употреби хардвера и софтвера, у роковима предвиђеним усвојеним процедурама израђиваће резервне копије софтвера и докумената и бринути о сигурности и што већој расположивости информационог система.

Планира се унапређење система за бекаповање података, то јест прелазак са досадашњег начина прављења резервних копија помоћу трака на новије, тзв. „storage” решење. Прелазак на ново решење је неопходан јер је стари систем био везан за старе сервере који датирају још из 2006. године и од којих је од некадашњих осам у функцији још само један, и то управо онај на који је везан целокупан бекап информација.

б) Одржавање и развој апликативних софтвера

Планира се израда нове интернет-презентације Института, као и унапређење система за управљање подацима о стандардима, применом новијих и модернијих технолошких решења.

За потребе графичког уређења српских стандарда и сродних докумената, Одељење ће припремити елементе за набавку следећих софтверских пакета:

- 1) Пакет CS6 (Illustrator, Indesign, Photoshop),
- 2) Пакет Coreldraw X7 (CorelDRAW, CorelPhotopaint, CorelTrace).

Планира се наставак сарадње са АПР - Агенцијом за привредне регистрена успостављању веб-сервиса који ће омогућити стално ажурирање постојећих и преузимање нових података о привредним субјектима који су купци стандарда.

Такође, планира се даља замена старих XP Windows и Windows 7 оперативних система новим Windows 10 системом.

Одељење за развој и одржавање информационог система ће за потребе доношења стандарда и сродних докумената, као и за потребе других активности које Институт обавља, одржавати апликације које Институт користи и у њима ће, према потреби, вршити измену или надградњу. Планира се, такође, унапређење система за управљање подацима о стандардима успостављањем система за управљање документима који се односе на процес доношења стандарда, обезбеђивањем доступности докумената члановима комисија за стандарде и омогућавањем гласања на радна документа путем заштићеног подручја на интернет-презентацији Института.

Истовремено, уколико буде новонабављених софтвера, Одељење ће учествовати у њиховом имплементирању и обуци крајњих корисника.

в) Интернет-презентација Института

У 2017. години планира се редовно одржавање, као и унапређење интернет-презентације Института у погледу осавремењавања њеног изгледа и функција. На основу постојећег система релационих база података применом најновијих технологија биће израђена нова тзв. „front end“ апликација која ће имати потпуно аутоматизоване могућности за куповину стандарда уз побољшане функције једноставног и напредног претраживања српских стандарда, наручивања и картичног плаћања изабраних стандарда, преузимања стандарда преко заштићеног подручја итд.

г) Одржавање функције продаје стандарда преко Интернета

Одељење за развој и одржавање информационог система ће, заједно са спољном подршком, одржавати успостављену функцију електронског плаћања помоћу платних картица (VISA, MasterCard и сл.), које ће се вршити преко интернет-презентације Института, и електронског преузимања плаћених публикација.

д) Одржавање базе техничких прописа

У 2017. години планира се даљи развој и ажурирање базе техничких прописа и њихове повезаности са српским стандардима. Такође, с обзиром на то да је у 2016. години успостављена сарадња са компанијом Paragraf Lex којом је омогућено успостављање везе између њене електронске правне базе и базе техничких прописа Института, то подразумева стално ангажовање запослених у Одељењу на вршењу измена статуса техничких прописа који су повезани са српским стандардима, односно уклањање прописа стављених ван снаге, уношење података о прописима који су замењени новим и повезивање стандарда са прописима који се први пут уносе у базу. Са тим активностима наставиће се и у 2017. години.

10.3. РЕДОВНА АКТИВНОСТ: Пружање посебних услуга на основу уговора које нису обухваћене овим програмом рада

Уколико буде било потребно, у зависности од интересовања и потреба министарстава, привредних субјеката и других ентитета, Институт ће пружати и услуге у вези са стандардима и стандардизацијом које нису наведене у овом програму рада. Обављање тих услуга биће регулисано непосредним уговорима између Института и корисника услуга.

10.4. ВАНРЕДНЕ АКТИВНОСТИ

ВАНРЕДНА АКТИВНОСТ: Припрема прилога Института за потребе израде стратешких и програмских докумената годишњег акционог плана за реализацију Стратегије унапређења система инфраструктуре квалитета у Републици Србији за период 2015-2020

У октобру 2015. године Влада Републике Србије је донела Стратегију унапређења система инфраструктуре квалитета у Републици Србији за период 2015–2020. године ("Службени гласник РС", бр. 93/2015). Ради остварења општих циљева система инфраструктуре квалитета, том стратегијом је утврђено следећих пет посебних циљева у области стандардизације, за чију реализацију је надлежан Институт.

За сваки од наведених циљева у Стратегији је утврђен мањи или већи број мера, за чију реализацију је потребно да се за сваку годину у периоду од 2016. до 2020. године планирају потребне активности. У том контексту, Институт ће израдити посебан акциони план за 2017. годину којим ће бити предвиђене потребне активности за реализацију појединих мера, односно посебних циљева у области стандардизације у тој години.

ПРИЛОЗИ I

ПРЕГЛЕД СТАНДАРДА И СРОДНИХ ДОКУМЕНАТА ПО ОБЛАСТИМА СТАНДАРДИЗАЦИЈЕ И МЕТОДАМА ПРЕУЗИМАЊА И ДИНАМИЦИ ДОНОШЕЊА И ОБЈАВЉИВАЊА У 2017. ГОДИНИ

Бр. обл.	Ред. бр.	Организациона јединица, односно област стандардизације	Ознака комисије за стандарде	Назив комисије за стандарде, односно уже области стандардизације	Број стандарда и сродних докумената		
					Метода рр (српски језик)	Методe рs и рr (енглески језик)	УКУПНО
А.1 Одељење за металургију, машинство, грађевинарство и саобраћај							
	1.		A228/SS 1	Туризам и сродне услуге	0	2	2
	2.		A331	Поштански саобраћај	3	0	3
	3.		B033	Ватростални материјали	0	1	1
4.			B082	Рударство	8	7	15
			PKS B067	Рударство - Нафтно рударство	1	19	20
5.			B184/SS 1	Савремени керамички материјали	0	1	1
6.			B321	Експлозивни за цивилну употребу	2	5	7
7.			C017-1	Методe хемијске анализе гвожђа и челика	3	8	11
8.			C017-2	Челик	17	55	72
9.			C026	Бакар и легуре бабра	4	0	4
			PKS C174	Бакар и легуре бабра - Племенити метали	0	8	8
10.			C079	Лаки метали и њихове легуре	4	3	7
11.			C119	Металургија праха	6	3	9
12.			C135	Испитивање без разарања	10	19	29
13.			C164	Механичка испитивања метала	7	6	13
14.			I211	Географске информације	0	19	19
15.			M002	Делови за причвршћивање (навоји, вијци и навртке)	4	3	7
16.			M010	Технички цртежи, толеранције и зупчаници	4	19	23
17.			M011	Посуде и опрема под притиском	0	3	3
18.			M022	Друмска возила	0	23	23
19.			M023	Трактори и машине за пољопривреду и шумарство	2	27	29
20.			M030	Мерење протока флуида у затвореним цевоводима и мерење количине топлотне енергије	0	1	1

Бр. обл.	Ред. бр.	Организациона јединица, односно област стандардизације	Ознака комисије за стандарде	Назив комисије за стандарде, односно уже области стандардизације	Број стандарда и сродних докумената		
					Метода рр (српски језик)	Методe рs и рg (енглески језик)	УКУПНО
	21.		M039	Високе производне технологије, машине алатке и ситан алат	0	7	7
	22.		M044	Заваривање и сродни поступци	6	8	14
	23.		M049	Гасни апарати	0	5	5
	24.		M057	Котловска постројења и цевоводи	0	36	36
	25.		M070	Мотори са унутрашњим сагоревањем	0	3	3
	26.		M096	Дизалице, опрема за дизање и континуални транспорт	1	4	5
	27.		M108	Механичке вибрације и удари	1	1	2
	28.		M115	Хидрауличне машине и криогена техника	1	72	73
	29.		M127	Машине за земљане радове	0	6	6
	30.		M153	Индустријске арматуре	0	9	9
	31.		M178	Лифтови, покретне степенице и покретна газишта	1	3	4
	32.		M180	Сунчева енергија	0	9	9
	33.		M199	Безбедност машина	1	20	21
	34.		M295	Уређаји за грејање и грејна тела	7	12	19
	35.		P256	Примене на железници	0	70	70
	36.		R188	Бродоградња и поморске конструкције	0	12	12
	37.		S020	Ваздухопловство	0	142	142
	38.		U043	Акустика у грађевинарству	0	8	8
	39.		U059	Зграде и инжењерско-грађевински објекти	2	2	4
	40.		U071	Бетон и компоненте бетона, армирани бетон и преднапрегнути бетон	17	16	33
	41.		U092	Техничке мере безбедности зграда од пожара	1	11	12
	42.		U113	Хидрометрија	5	3	8
	43.		U125	Елементи за зидање и покривање кровова	0	1	1
	44.		U152	Гипс и производи од гипса	3	4	7
	45.		U162	Врата, прозори и грађевинско стакло	1	9	10

Бр. обл.	Ред. бр.	Организациона јединица, односно област стандардизације	Ознака комисије за стандарде	Назив комисије за стандарде, односно уже области стандардизације	Број стандарда и сродних докумената		
					Метода рр (српски језик)	Методe рs и рg (енглески језик)	УКУПНО
	46.		U163	Топлотна техника у грађевинарству	4	22	26
	47.		U165	Снабдевање водом и инжењерство отпадних вода	14	17	31
	48.		U166	Димњаци	1	3	4
	49.		U182	Геотехника	3	14	17
	50.		U189	Керамичке плочице и санитарна опрема	5	1	6
	51.		U227	Материјали за путеве	3	21	24
	52.		U246	Природни камен и агрегати	0	2	2
	53.		U247	Системи аутоматског управљања и надзора у зградама	0	8	8
	54.		U250-1,8	Основе прорачуна конструкција, дејства на конструкције и сеизмички прорачун	14	0	14
	55.		U250-2	Пројектовање бетонских конструкција	3	1	4
	56.		U250-3,4,9	Челичне конструкције, спрегнуте конструкције од челика и бетона и алуминијумске конструкције	1	4	5
	57.		U250-5,6	Прорачун дрвених и зиданих конструкција	1	1	2
	58.		U346	Конзервација културног наслеђа	2	6	8
	59.		Z104	Логистика, контејнери за превоз терета и возила за унутрашњи транспорт	2	14	16
	60.		Z169	Светлост и осветљење	1	4	5
	61.		Z204	Безбедност друмског саобраћаја и интелигентни транспортни системи	0	30	30
			Z226	Опрема пута	11	1	12
	62.		PKS 1	Опрема пута - Заштитне ограде на путевима	0	1	1
			PKS 2	Опрема пута - Светлосна сигнализација на путевима	0	2	2
Одељење за металургију, машинство, грађевинарство и саобраћај:					187	857	1044
A.2 Одељење за хемијске технологије, пољопривреду, шумарство, безбедност, животну средину и опште стандарде							
	63.		A012	Величине, јединице и мерни инструменти	3	1	4
	64.		A207	Системи менаџмента заштитом животне средине	3	0	3
	65.		A223	Друштвена безбедност	4	12	16
	66.		A242	Управљање енергијом	3	3	6
	67.		B028-1	Мазива и сродни производи	10	3	13

Бр. обл.	Ред. бр.	Организациона јединица, односно област стандардизације	Ознака комисије за стандарде	Назив комисије за стандарде, односно уже области стандардизације	Број стандарда и сродних докумената		
					Метода рр (српски језик)	Методe рs и рg (енглески језик)	УКУПНО
	68.		B028-2	Горива нафтног порекла	11	9	20
	69.		B048	Лабораторијска опрема	0	1	1
	70.		B238	Чврста биогорива	14	17	31
	71.		B336	Битумен, битуменска везива и флексибилне траке за хидроизолацију	3	22	25
	72.		C107	Корозија и заштита материјала од корозије металним и другим неорганским превлакама	4	14	18
	73.		CASCO	Оцењивање усаглашености и менаџмент квалитетом	8	1	9
	74.		D083	Опрема за спорт и рекреацију	5	27	32
	75.		D089	Плоче на бази дрвета	5	4	9
			PKS H061-11	Плоче на бази дрвета – Адхезиви	0	19	19
	76.		D136	Намештај	5	11	16
	77.		D162	Врата и прозори	1	3	4
	78.		D218	Обло дрво и резана грађа	2	6	8
			PKS D038	Обло дрво и резана грађа - Трајност дрвета и производа на бази дрвета	0	7	7
	79.		E034-12	Сензорске анализе	1	2	3
	80.		E034-17	Системи менаџмента безбедношћу хране	0	1	1
	81.		E034-2,11	Семе и плодови уљарица, масти и уља биљног и животињског порекла и њихови споредни производи	3	14	17
	82.		E034-4	Жита, махуњаче и њихови производи	0	2	2
			PKS E034-10	Жита, махуњаче и њихови производи - Храна за животиње	0	10	10
	83.		E034-5	Млеко и производи од млека	2	2	4
	84.		E034-7,8,15,18	Зачини, чај, кафа и какао	0	1	1
	85.		E034-9	Микробиологија и биотехнологија	1	24	25
	86.		E126	Дуван, производи од дувана и упаљачи	0	3	3
	87.		E153	Машине за прехранбену индустрију	0	5	5
	88.		E194	Посуђе и прибор у додиру са храном	1	1	2
	89.		E275	Анализа хране - Хоризонталне методе	0	11	11
	90.		F038	Текстил	17	14	31
	91.		F094	Заштитна одећа и заштитна опрема	5	10	15
	92.		F219	Еластичне, текстилне и ламинатне подне облоге	4	3	7
	93.		G045	Гума и производи од гуме	10	7	17

Бр. обл.	Ред. бр.	Организациона јединица, односно област стандардизације	Ознака комисије за стандарде	Назив комисије за стандарде, односно уже области стандардизације	Број стандарда и сродних докумената		
					Метода рр (српски језик)	Методe рs и рg (енглески језик)	УКУПНО
	94.		G061	Пластичне масе	4	31	35
	95.		G120	Кожа и обућа	0	22	22
	96.		H006	Целулоза, папир и картон	7	6	13
	97.		H035	Боје, лакови и сродне технологије и производи	15	20	35
	98.		H047	Хемија	6	10	16
	99.		H091	Површински активне материје	0	1	1
	100.		H134	Ђубрива и оплемењивачи земљишта	2	15	17
	101.		H146	Квалитет ваздуха	0	23	23
	102.		H147	Квалитет воде	1	15	16
	103.		H190	Квалитет земљишта	1	1	2
	104.		H193	Природни гас	7	1	8
	105.		M039-4	Машине за обраду дрвета	0	7	7
	106.		Z021	Заштита од пожара	0	12	12
	107.		Z043	Заштита од буке	2	1	3
	108.		Z052	Безбедност дечјих играчака и производа за малу децу	0	11	11
	109.		Z076	Медицинска средства	2	36	38
	110.		Z079	Средства за заштиту органа за дисање	2	0	2
	111.		Z085	Заштита од јонизујућег зрачења	0	12	12
	112.		Z106	Стоматологија	0	12	12
	113.		Z172	Оптика, фотоника и заштита очију	0	7	7
	114.		Z183	Карактеризација и управљање отпадом	2	8	10
	115.		Z229	Нанотехнологије	1	1	2
	116.		Z261-5	Амбалажа	8	3	11
Одељење за хемијске технологије, пољопривреду, шумарство, безбедност, животну средину и опште стандарде укупно:					185	525	710
A.3 Одељење за издавачку делатност и превођење							
	117.		A037	Терминологија	1	42	43
	118.		A046-1	Информације и документација – Библиотекарство	0	1	1
Одељење за издавачку делатност и превођење укупно:					1	43	44

Бр. обл.	Ред. бр.	Организациона јединица, односно област стандардизације	Ознака комисије за стандарде	Назив комисије за стандарде, односно уже области стандардизације	Број стандарда и сродних докумената		
					Метода рр (српски језик)	Методe рs и рg (енглески језик)	УКУПНО
Општи стандарди укупно:					373	1425	1798
УКУПНО ЗА ОПШТЕ ОБЛАСТИ СТАНДАРДИЗАЦИЈЕ:					373	1425	1798
Б.1 Одељење за електротехнику, телекомуникације и информационе технологије							
119.			И1/07	Софтверски инжењеринг, примена ИТ у образовању и Интернет	0	15	15
120.			И224	Идентификација, картице, финансијске услуге и технике безбедности у ИТ	0	9	9
121.			N001	Терминологија	5	0	5
122.			N002	Обртне електричне машине	0	1	1
123.			N003	Структуре и елементи информација, принципи идентификације и означавања, документација и графички симболи	1	3	4
124.			N004	Хидрауличне турбине	0	1	1
125.			N009	Електрична опрема и системи на железници	1	12	13
126.			N011	Надземни водови	10	2	12
127.			N013	Општи аспекти за снабдевање електричном енергијом, мерење електричне енергије и управљање оптерећењем	0	6	6
128.			N014	Енергетски трансформатори	0	1	1
129.			N015	Изолациони материјали у електротехници	6	6	12
130.			N017AC	Високонапонска постројења	4	8	12
131.			N020	Електрични каблови	1	22	23
132.			N021	Ћелије и батерије	0	9	9
133.			N022	Енергетска електроника и полупроводничке компоненте	2	20	22
134.			N023	Електроинсталациони прибор	2	10	12
135.			N026	Електролучно заваривање	0	2	2
136.			N031	Електрични уређаји у потенцијално експлозивним атмосферама	1	0	1
137.			N032	Осигурачи	0	4	4
138.			N033	Енергетски кондензатори	1	0	1
139.			N034	Сијалице и придружена опрема	4	26	30
140.			N040	Електронске компоненте	0	5	5
141.			N045	Нуклеарна инструментација	0	4	4
142.			N048	Електромеханички саставни делови и механичке конструкције за електронске уређаје	0	6	6

Бр. обл.	Ред. бр.	Организациона јединица, односно област стандардизације	Ознака комисије за стандарде	Назив комисије за стандарде, односно уже области стандардизације	Број стандарда и сродних докумената		
					Метода рр (српски језик)	Методe рs и рg (енглески језик)	УКУПНО
	143.		N051	Феритни материјали и суперпроводност	0	9	9
	144.		N057	Управљање и комуникација у електроенергетском систему	0	15	15
	145.		N061	Перформансе и безбедност електричних апарата за домаћинство и сличних електричних апарата	7	36	43
	146.		N062	Електроmedizinски уређаји	1	17	18
	147.		N064	Електричне инсталације	2	0	2
	148.		N065	Мерење и управљање у индустријским процесима и међусобно повезивање ИТ уређаја	0	22	22
	149.		N069	Електрична друмска возила и електрични индустријски транспорт	0	3	3
	150.		N078	Рад под напоном	0	2	2
	151.		N079	Алармни системи	0	6	6
	152.		N081	Заштита од атмосферског пражњења	7	0	7
	153.		N082	Соларни фотонапонски енергетски системи	0	10	10
	154.		N085	Опрема за мерење електричних и електромагнетских величина	0	4	4
	155.		N086	Комуникациони проводници, каблови, компоненте, прибор, уређаји и системи	2	46	48
	156.		N088	Ветрогенератори	1	2	3
	157.		N089	Испитивање опасности од пожара	0	6	6
	158.		N094	Електромеханички и електрични мерни релеји и заштитна опрема	0	2	2
	159.		N100	Аудио, видео и мултимедијални системи, уређаји и опрема	0	18	18
	160.		N104	Услови околине, класификација и методе испитивања	0	4	4
	161.		N210	Електромагнетска компатибилност	1	28	29
	162.		NETSI	Телекомуникационе технологије	5	171	176
Одељење за електротехнику, телекомуникације и информационе технологије:					64	573	637
УКУПНО ЗА ОБЛАСТИ ЕЛЕКТРОТЕХНИКЕ, ИНФОРМАЦИОНИХ ТЕХНОЛОГИЈА И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈА:					64	573	637
УКУПНО					437	1998	2435

Табела 2 – Преглед стандарда и сродних докумената по динамици доношења и објављивања (фазама израде и месецима)

Фаза израде	Број стандарда и сродних докумената по месецима												УКУПНО (на српском и енглеском језику)
	Јан.	Феб.	Март	Апр.	Мај	Јун	Јул	Авг.	Сеп.	Окт.	Нов.	Дец.	
Нацрт стандарда	89	84	383	449	238	174	90	58	45	109	86	49	1854
Дефинитивни текст нацрта	102	103	54	108	413	291	377	171	114	50	72	68	1923
Стандард	279	103	100	55	87	336	254	348	135	104	44	87	1932

МАРКЕТИНГ ПЛАН ИНСТИТУТА ЗА 2017. ГОДИНУ

Тема	Текст за сајт	Информација на друштвеним мрежама	ИСС новости	Текстови за часописе	Други медији (телевизија, радио,...)	Додатне активности
Јануар						
Промоција стандарда и стандардаизације						
Промоција нових стандарда и ревизије постојећих стандарда, са посебним акцентом на стандарде који су објављени на српском језику. Процена се врши на основу решења о објављеним стандардима из претходног месеца.	Уколико је стандард од посебне важности за ширу стручну јавност, вест иде на сајт у делу вести.	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење или краћи текст у ИСС Новостима.	По процени и усклади са могућностима.		Продаја: Контактирање купаца и слање информације о објављивању нове верзије стандарда. Активност се спроводи повремено у зависности од броја продатих стандарда. НАПОМЕНА: Активност се спроводи редовно на месечном нивоу у периоду јануар - децембар.
Промоција стандарда који су на јавној расправи, са акцентом на стандардима на српском језику. Процена се врши на основу актуелних анонса стандарда.	Уколико је стандард од посебне важности за ширу стручну јавност, вест иде и на сајт у делу вести.	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење или краћи текст у ИСС Новостима.	По процени и у складу са могућностима.		НАПОМЕНА: Активност се спроводи редовно на месечном нивоу у периоду јануар - децембар.
Праћење промотивних кампања међународних и европских организација за стандардизацију	Уколико је стандард од посебне важности за ширу стручну јавност, вест иде и на сајт у делу вести.	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење на друштвеним мрежама			НАПОМЕНА: Активност се спроводи редовно на месечном нивоу у периоду јануар - децембар.
Промоција нових услуга Института						
Промоција нових услуга Института - информација о попустима при куповини пакета стандарда (10 до 500 ком)	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима			Редовно и свакодневно обавештавање купаца у продаји и у директном контакту.
Промоција користи од учлађења у Институт и повећање броја чланова Института						
Припреме за почетак кампање за повећање броја чланова скупштине из редова чланова комисија ИСС						Припрема промотивног материјала за кампању (подразумева припрему презентације користи од учлађења у ИСС посебно за чланове комисија коју ће секретари комисија представити на састанцима комисија).
Фебруар						

Тема	Текст за сајт	Информација на друштвеним мрежама	ИСС новости	Текстови за часописе	Други медији (телевизија, радио,..)	Додатне активности
Промоција стандарда и стандардизације						
"Стандарди у електротехници" - Кампања промоције стандарда из области електротехнике		Обавештење на друштвеним мрежама	Текст у ИСС Новостима.	По процени и у складу са могућностима.		Контактирање купаца, потенцијалних купаца и слање информације о стандардима из области електротехнике, за одређену циљну групу. За потребе кампање планира се одобравање посебног попушта при куповини стандарда из ове области. Реализација ове активности се планира сваког другог месеца у 2017. години, за различите области стандардизације, а редослед и избор тема могу бити подложни променама.
Промоција збирке српских стандарда из области система менаџмента безбедношћу информација (серија SRPS ISO/IEC 27000)	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима			Директан е-маркетинг одређеним групама корисника (нпр. из области које су као приоритетне утврђене Законом о информационој безбедности)
Промоција нових услуга Института						
Промоција пружања стручне помоћи за примену стандарда	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима			НАПОМЕНА: Према закључцима са обуке релизоване кроз GIZ ACCESS пројекат, услугу пружања стручне помоћи не треба промовисати јавно пре реализације неколико пилот пројеката из којих ће се извући закључци и препоруке за успостављање што квалитетније услуге. Препоручени су разговори и састанци са потенцијалним клијентима.
Промоција услуге сертификације	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима	По процени и у складу са могућностима. (нпр часопис Квалитет и Извршност / Пословна политика)		Камапања подразумева и слање позива за поновну сарадњу у области сертификације система менаџмента бившим клијентима Института, промоцију ове делатности у директном телефонском контакту и сл.
Промоција електронског плаћања SRPS и ISO стандарда	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима		Израда и достављање агенцијске вести	Достављање обавештења институцијама националне инфраструктуре квалитета, МП и њиховој пресс служби.
Промотивне активности за обуке						

Тема	Текст за сајт	Информација на друштвеним мрежама	ИСС новости	Текстови за часописе	Други медији (телевизија, радио,..)	Додатне активности
Промоција полугодишње понуде семинара	Рубрика семинари и обуке - ажурирање општим информацијама о семинарима, укупном понудом и актуелном понудом	Обавештење на друштвеним мрежама	Текст у ИСС Новостима.			
Март						
Промоција стандарда и стандардаизације						
Припрема промотивног материјала за "Отворена врата" за промоцију услуге ближег информисања о захтевима српских стандарда	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима			Активност подразумева оглашавање и најаву "Отворених врата" када ће група стандардизера тога дана бити доступна за разговор са клијентима у просторији Стандардотеке у одређеном временском интервалу.
Промоција збирке српских стандарда из области заштите од атмосферског пражњења	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима			Директан е-маркетинг циљној групи корисника
Промоција нових услуга Института						
Промоција знака усаглашености са српским стандардима	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима	По процени и у складу са могућностима. (нпр часопис Квалитет и Извршеност / Пословна политика)	Израда и достављање агенцијске вести	Достављање обавештење институцијама националне инфраструктуре квалитета, МП и њиховој пресс служби...
Промоција посебних услуга претплате за образовне институције (он лајн читање стандарда)	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима			Контакт са високошколским установама, достављање понуде за сарадњу
Побољшавање интернет презентације						
Припрема предлога за нови изглед интернет-презентације Института, прилагођавање постојећих и израда нових текстова, као и визуелног садржаја интернет-презентације (период реализације март-јун 2017. године)						

Тема	Текст за сајт	Информација на друштвеним мрежама	ИСС новости	Текстови за часописе	Други медији (телевизија, радио,..)	Додатне активности
Април						
Промоција стандарда и стандардизације						
"Стандарди у грађевинарству" - Кампања промоције стандарда из области грађевинске индустрије	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима			Контактирање купаца, потенцијалних купаца и слање информације о стандардима из области грађевине, за ту циљну групу. За потребе кампање планира се одобравање посебног попушта при куповини стандарда из ове области. НАПОМЕНА: Реализација ове активности се планира сваког другог месеца у 2017, за различите области стандардизације. А редослед и избор тема могу бити подложни променама.
Промоција Института на сајму грађевинарства	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима			Једнодневно учешће на штанду неке од компанија чији су представници у нашим комисијама за стандарде са презентацијом стандарда из договорене области.
Проширење сарадње са новим организацијама						
Остваривање сарадње са Сектором за ванредне ситуације у погледу заједничког одржавања обука						Одржавање састанка
Промотивне активности за обуке						
Организација једног семинара у граду унутар РС /Промоција рада ИСС	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима	Објављивање у локалним часописима		Директан е-маркетинг циљној групи корисника
Мај						
Проширење сарадње са новим организацијама						
Проширење сарадње са привредним коморама и струковним удружењима		Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима			Постављање линкова ка сајту Института, објављивање информација о семинарима, сертификационим услугама, услугама пружања техничке помоћи и другим услугама ИСС на другим сајтовима
Промоција побољшања интернет презентације Института						
Промоција редизајнираног логоа Института и иновирање интернет презентације ИСС	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима		Израда и достављање агенцијске вести	Обавештење пресс служби МП

Тема	Текст за сајт	Информација на друштвеним мрежама	ИСС новости	Текстови за часописе	Други медији (телевизија, радио,..)	Додатне активности
Остале промотивне активности						
Израда годишњег извештаја о раду за 2017. годину		Објављивање на друштвеним мрежама	Објављивање у ИСС новостима			Достављање организацијама националне инфраструктуре квалитета у РС
Јул						
Промоција побољшања интернет презентације Института						
Промоција базе прописа и теминолошке базе Института	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима			
Август						
Промоција стандарда и стандардаизације						
"Стандарди у рударству" - Кампања промоције стандарда из области рударства	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима	Објављивање вести у стручним часописима		Контактирање купаца, потенцијалних купаца и слање информације о стандардима из области рударства, за ту циљну групу. За потребе кампање планира се одобравање посебног попушта при куповини стандарда из ове области. НАПОМЕНА: Реализација ове активности се планира сваког другог месеца у 2017, за различите области стандардизације. А редослед и избор тема могу бити подложни променама.
Септембар						
Промоција стандарда и стандардаизације						
Учесће на годишњој ППЦ конференцији (презентација стандарда из области рада Комисија за гуму и пластику).	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима			Једнодневно учешће на Београдском сајму на коме се одржава ППЦ конференција, а уз сарадњу са Удружењем инжењера пластичара и гумара .
Промотивне активности за обуке						
Промоција полугодишње понуде семинара	Рубрика семинари и обуке - ажурирање општим информацијама о семинарима, укупном понудом и актуелном понудом	Обавештење на друштвеним мрежама	Текст у ИСС Новостима.			
Организација семинара у унутрашњости РС /Промоција рада ИС	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима	Објављивање вести у локалним часописима		Објављивање вести посредством прес службе суорганизатора

Тема	Текст за сајт	Информација на друштвеним мрежама	ИСС новости	Текстови за часописе	Други медији (телевизија, радио,..)	Додатне активности
Октобар						
Промоција стандарда и стандардаизације						
"Стандарди у машинству" - Кампања промоције стандарда из области машинства	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима	Објављивање вести у стручним часописима		Контактирање купаца, потенцијалних купаца и слање информације о стандардима из области машинства, за ту циљну групу. За потребе кампање планира се одобравање посебног попушта при куповини стандарда из ове области. НАПОМЕНА: Реализација ове активности се планира сваког другог месеца у 2017, за различите области стандардизације. А редослед и избор тема могу бити подложни променама.
Остале промотивне активности						
Обележавање Дана Института и Светског дана стандарда и пратеће активности	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама (Пласирање наградне игре на друштвеним мрежама)	Обавештење у ИСС новостима			
Новембар						
Промоција нове интернет презентације Института						
Промоција нове интернет-презентације Института (нових садржаја и функција)	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима			
Промотивне активности за обуке						
Организација једног семинара у граду унутар РС /Промоција рада ИСС	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима	Објављивање у локалним часописима		Директан е-маркетинг циљној групи корисника
Децембар						
Промоција стандарда и стандардаизације						
"Стандарди у саобраћају" - Кампања промоције стандарда из области саобраћаја	Информација на сајту	Обавештење на друштвеним мрежама	Обавештење у ИСС новостима	Објављивање вести у локалним часописима		Контактирање купаца, потенцијалних купаца и слање информације о стандардима из области саобраћаја, за ту циљну групу. За потребе кампање планира се одобравање посебног попушта при куповини стандарда из ове области. НАПОМЕНА: Реализација ове активности се планира сваког другог месеца у 2017. , за различите области стандардизације. А редослед и избор тема могу бити подложни променама.

**ПЛАН СЕМИНАРА И РАДИОНИЦА ЗА 2017. ГОДИНУ
(НАПОМЕНА: Измене плана, по његовом доношењу, одобрава директор Института)**

Ознака семинара	Назив семинара – главне теме	Термин одржавања	Предавачи (име и презиме, функција, контакти)	Сврха семинара (укратко)	
1.	Б6	Примена Правилника о опреми и заштитним системима намењеним за употребу у потенцијално експлозивним атмосферама и стандарда из ове области	фебруар/март 2017.	1) Зоран Бакић , Сектор за инфраструктуру квалитета и безбедност производа на тржишту Министарства привреде 2) Александар Драгићевић , Сектор за инфраструктуру квалитета и безбедност производа на тржишту Министарства привреде 3) Представник из привреде/ акредитоване лабораторије , члан Комисије за стандарде и сродне документе KS N031 4) Александра Вукићевић , ИСС, секретар Комисије за стандарде и сродне документе KS N031	Предавачи на семинару су стручњаци из Министарства привреде и Института за стандардизацију Србије који су непосредно били укључени у израду Правилника и који у свом свакодневном раду прате његову примену, тако да је семинар прилика да учесници добију детаљне информације у вези са применом правилника, као и у вези са српским стандардима који су подршка овом правилнику.
2.	А31	Технике процене ризика у складу са SRPS EN 31010:2011 (практична обука)	март/новембар 2016.	1) Др Драгана Макајић Николић , професор, предавач на предмету Анализа ризика Факултета организационих наука, Универзитета у Београду 2) Мр Мирјана Мирковић-Ђорђевић , дипл. инж. технологије, руководиоца Одељења за безбедност, заштиту и животну средину у ИСС, проверавач за QMS	Овим једнодневним семинаром полазници ће се упознати са поставкама стандарда SRPS EN 31010:2011 као и прегледом најчешће коришћених метода процене ризика наведених у том стандарду. Семинар се поред тога састоји из практичне радионице на којој ће учесници применити презентоване методе.
3.	А17	Тумачење захтева нове верзије ISO 9001:2015 и препоруке за његову примену	март/мај/ и октобар/новембар 2017.	1) Бранислава Милованов , дипл. инж. технологије, менаџер за обуке у STANDCERT d.o.o, председница KS A176 и KS CASCO у ИСС; менаџер квалитета, менаџер заштитом животне средине, провера-вач за QMS, EMS и OHSAS 2) Мр Мирјана Мирковић-Ђорђевић , дипл. инж. технологије, руководиоца Одељења за безбедност, заштиту и животну средину у ИСС, секретар KS A176 и KS CASCO, проверавач за QMS	Благовремено информисање и разумевање транзиционих захтева при преласку на ново издање са SRPS ISO 9001:2015. Овај курс има сврху да уз помоћ препорука и вежби приближи и олакша учесницима усклађивање са новим захтевима стандарда. Циљ курса је поједностављено тумачење принципа система менаџмента квалитетом и захтева стандарда SRPS ISO 9001:2015, као и упутство за коришћење препоручених техника и алата квалитета.
4.	А4	Основе менаџмента безбедношћу информација према захтевима стандарда SRPS ISO/IEC 27001	мај 2017.	1) Виолета Нешковић-Поповић , руководиоца Сектора за информативно-издавачку делатност у ИСС-у, водећи проверавач QMS-а и ISMS-а 2) Биљана Обрадовић , консултант за ИКТ и проверавач ISMS-а, Concept 360	Овим једнодневним курс полазници ће се упознати са основним концептима управљања континуитетом пословања (енг. Business Continuity Management System BCMS) у складу са ISO/IEC 22301. Кроз разне примере најбољих пракси процеса за управљање континуитетом пословања, полазницима ће бити представљене различите компоненте БЦМС са полисама, интерним аудитом, надзором од стране менаџмента и како радити континуирано побољшање. Такође ће бити представљени и концепти, принципи, термини и дефиниције са стандардом SRPS ISO/IEC 27031:2013 (смернице

	Ознака семинара	Назив семинара – главне теме	Термин одржавања	Предавачи (име и презиме, функција, контакти)	Сврха семинара (укратко)
					за процену спремности ICT да подржи управљање континуитетом пословања). Курс се састоји од теоријског и практичног дела. Презентације и планиране групне и индивидуалне вежбе омогућиће учесницима да стекну основни ниво разумевања ISO/IEC 27001:2013.
5.	A23	Основе система менаџмента IT услугама према захтевима стандарда SRPS ISO/IEC 20000-1:2014	април 2017.	1) Проф. др Драгана Бечејски-Вујаклија , дипл. инж., IT консултант, професор ФОН-а у пензији, са дугогодишњим искуством у области пословних информационих система, доношењу и примени IT стандарда; председник Комисије KS 11/07 2) Др Снежана Д. Пантелић , дипл. мат., IT консултант, виши саветник у Институту „Михајло Пупин“ у пензији, са дугогодишњим искуством у областима планирања и управљања ICT системима у предузећима у индустрији и сектору услуга, унапређења и управљања пословним процесима, управљању ICT пројектима; заменик председника Комисије KS 11/07	Упознавање са основним појмовима и захтевима серије стандарда ISO/IEC 20000, могућностима њихове примене у пракси (укључујући користи и изазове које таква примена подразумева), као и упознавање са процесима ревизије и сертификације у вези са применом ове серије стандарда. Курс садржи практичне примере и вежбе, који омогућавају приближавање материје учесницима.
6.	B1	Основе међународне, европске и националне стандардизације (семинар за чланове комисија ИСС)	мај/јуни 2017. и децембар 2017.	1) Драган Вуксановић , руководиоца Сектора за електротехничку стандардизацију у ИСС 2) Радиша Кнежевић , руководиоца Сектора за опште области стандардизације у ИСС 3) Ксенија Стојичић , руководиоца Одељења за едукацију и промоцију стандардизације у ИСС	Упознавање са принципима и начином функционисања националне, европске и међународне стандардизације. Семинар је посебно значајан са аспекта пружања информација о обавезама и правима која проистичу из чланства у европским организацијама за стандардизацију. Посебно се истичу користи које имају различите групе заинтересованих страна од укључења у процес стандардизације, односно од прикључења раду комисија за стандарде и сродне документе.
7.	G10	Услуге управљања сузбијања штеточина – Тумачење захтева паSRPS EN 16636:2016 и препоруке за његову примену	април/мај 2017.	1) Марија Словић , дипл. инж. прехранбене технологије, члан KS E034 у ИСС-у, водећи проверач за паSRPS EN 16636 у сертификационом телу DQS 2) Драгана Раденковић , дипл. инж. технологије, директор сертификационог тела DQS и водећи проверач за паSRPS EN 16636 3) Биљана Степановић , дипл. инж. Технологије, самостални саветник у Одељењу за хемијске технологије, пољопривреду, шумарство, безбедност, животну средину и опште стандарде у ИСС-у	Овај семинар је посвећен националном стандарду SRPS EN 16636 за организације које професионално пружају услуге дезинсекције, дератизације и дезинфекције, насталом на основу европског стандарда EN 16636:2015. Благовремено информисање и разумевање захтева овог стандарда помоћи ће овим организацијама да лакше и брже усвоје његову терминологију, циљеве и захтеве које доноси. Организације које се прилагоде новом стандарду идентификују се као оператери који пружају ефективну и безбедну ДДД услугу, омогућава им се да се пореде између себе и на тај начин побољшавају своје услуге и демонстрирају професионализам у пружању ДДД услуга.
8.	G11	SRPS CEN ISO/TR 14745 – Заваривање –	март 2017.	1) Александар Стефановић , дипл. инж., Институт за стандардизацију Србије, Београд	Сврха семинара је да корисницима стандарда пружи информације о поступцима и препорученим корацима у

	Ознака семинара	Назив семинара – главне теме	Термин одржавања	Предавачи (име и презиме, функција, контакти)	Сврха семинара (укратко)
		Параметри термичке обраде после заваривања на челицима		2) Представник Друштва за заваривање 3) Представник Института ГОША д.о.о. Београд	свакодневној пракси у процесу заваривања. Поред тога полазници ће добити препоруке за термичку обраду после заваривања (PWHT) челика, као и са препорукама за одржавање температура и времена за различите материјале и дебљине материјала.начину
9	A20	Тумачење захтева нове верзије стандарда за медицинске лабораторије SRPS EN ISO 15189:2014	јун/новембар 2017.	1) Проф. др Светлана Игњатовић, Катедра за медицинску биохемију, Универзитет у Београду - Фармацеутски факултет и Центар за медицинску биохемију, Клинички центар Србије, технички оцењивач АТС према захтевима SRPS EN ISO 15189:2014 2) Др Љубинка Глигић, Акредитационо тело Србије, Београд; водећи оцењивач АТС према захтевима SRPS EN ISO 15189:2014, члан комисије KS Z212 3) Др Драгана Поповић Илић, самостални саветник у Одељењу за безбедност, заштиту и животну средину у Институту за стандардизацију Србије, секретар комисије KS Z212	Семинар посвећен тумачењу захтева стандарда SRPS EN ISO 15189:2014 који се односе на квалитет и компетентност медицинских лабораторија. Учесницима курса се пружа могућност да стекну нова знања у складу са новом верзијом стандарда, којима ће унапредити и олакшати примену система менаџмента квалитетом (QMS) у својим лабораторијама и припремити се за акредитацију према SRPS EN ISO 15189:2014. Уз конкретне примере за испуњење најбитнијих захтева SRPS EN ISO 15189:2014 кроз групне вежбе учесници ће имати прилику да практично примене стечено знање о принципима QMS-а у медицинским лабораторијама.
10.	A18	Тумачење захтева нове верзије ISO 14001:2015 и препоруке за његову примену	јуни и септембар 2017.	1) Бранислава Милованов, дипл. инж. технологије, менаџер за обуке у STANDCERT d.o.o, председница KS A176 и KS CASCO, члан KS A207 у ИСС-у, менаџер квалитетом, менаџер заштитом животне средине, проверавач за QMS, EMS и OHSAS 2) Марина Донић, дипл. инж. технологије, самостални саветник у Одељењу за безбедност, заштиту и животну средину у ИСС-у, секретар KS A207, проверавач за QMS и EMS	Семинар има за циљ благовремено информисање и разумевање транзиционих захтева приликом преласка на ново издање стандарда за систем менаџмента заштитом животне средине са ISO 14001:2015. Полазници ће бити упознати са новом верзијом ISO 14001 кроз краћи теоријски увод, примере из праксе и вежбе. Стандард омогућава организацији било које величине и врсте делатности да: идентификује и управља утицајима својих активности, производа и услуга на животну средину; идентификује аспекте које активности, производи и услуге организације имају на животну средину, успостави циљеве и планира програме за њихову реализацију, прати, мери и анализира индикаторе перформанси и предузима мере за стално побољшавање.
11.	A29	Ревизија OHSAS 18001 односно ISO 45001 – Презентација измена и тумачење нових захтева	мај 201.	1) Бранислава Милованов, дипл. инж. технологије, менаџер за обуке у STANDCERT d.o.o, председница KS A176 и KS CASCO у ИСС; менаџер квалитета, менаџер заштитом животне средине, провера-вач за QMS, EMS и OHSAS 2) Мр Мирјана Мирковић-Ђорђевић, дипл. инж. технологије, руководиоца Одељења за безбедност, заштиту и животну средину у ИСС, секретар KS A176 и	Семинар има за циљ благовремено информисање и разумевање захтева новог међународног стандарда који ће помоћи организацијама обезбеде платформу за побољшање безбедности запослених, смањење ризика на радним местима и стварање нових, безбеднијих радних услова. До сада је у примени био само OHSAS 18001 тако да овим семинаром желимо да упознамо са новинама које доноси нацрт стандарда за систем менаџмента безбедношћу здравља и безбедношћу на раду. Полазници ће бити упознати са нацртом кроз краћи теоријски увод, примере из

	Ознака семинара	Назив семинара – главне теме	Термин одржавања	Предавачи (име и презиме, функција, контакти)	Сврха семинара (укратко)
				KS CASCO, проверач за QMS	праксе и вежбе. Стандард омогућава организацији било које величине и врсте делатности да: идентификује и управља утицајима својих активности, производа и услуга на здравље и безбедност својих запослених, успостави циљеве и планира програме за њихову реализацију, прати, мери и анализира индикаторе перформанси и предузима мере за стално побољшавање.
12.	A25	SRPS ISO 22000 и SRPS ISO/TS 22002-1 – Како имплементирати додатне захтеве за систем менаџмента безбедношћу хране	мај 2017.	1) Др Сузана Димитријевић , ван. проф. Технолошко--металуршки факултет Универзитета у Београду, водећи проверач за сертификационо тело Bureau veritas. 2) Маријана Петковић , дипл. инж. биохемијског инжењерства и биотехнологије, самостални саветник у Одељењу за пољопривреду, прехранбenu и дрвну индустрију и шумарство у ИСС-у, секретар Комисије KS E034-17	Садржај семинара, примери из праксе и вежбе имају за циљ да учесницима семинара обезбеде додатне информације за успешну имплементацију, одржавање и унапређење система за менаџмент безбедношћу хране дефинисаних стандардима из серије ISO 22000.
13.	Г7	Управљање хемикалијама – Правилна примена српских стандарда на које се позива у техничкој регулативи	март/ октобар 2017	1) Марина Бировљев , Гампо, д.о.о., саветник за хемикалије, спец. фармације за токсиколошку процену ризика од загађивача животне средине 2) Бранка Томашевић , ИСС, самостални саветник у Одељењу за хемијске технологије 3) Јелена Крупез , ИСС, млађи саветник у Одељењу за хемијске технологије	Семинар је прилика да учесници добију: - детаљне информације у вези са проблемима који прате примену техничких прописа са аспекта стандардизације, односно у вези са српским стандардима који су подршка овим техничким прописима; - информације о потребним активностима за безбедно управљање хемикалијама и пословање у важећим законским оквирима; - знање о стандардима које треба поседовати за производњу, увоз, дистрибуцију, паковање и обележавање хемикалија, као и њихово испитивање. Предавања су заснована на вишегодишњем искуству једног од предавача као консултанта у области правилног управљања хемикалијама, класификацији и обележавању хемикалија, који у свом свакодневном раду примењује и прати Закон о хемикалијама и пратеће правилнике, као и на искуству стручњака из ИСС-а у вези са применом и тумачењем релевантних српских стандарда из области хемијских технологија.
14	A36	Контекст организације у стандарду SRPS ISO9001:2015	март/ септембар 2017.	1) Татјана Нешић , дипл. економиста, проверач за системе менаџмента према стандардима ISO 9001, ISO 14001 и OHSAS 18001, консултант за системе менаџмента, оцењивач за националну награду за пословну изврсност, члан Комисије CASCO.	Обука обухвата појам, поступак и методологију за анализу и разумевање контекста организације у складу са тачком 4.1 стандарда SRPS ISO9001: 2015 ради примене у процесу анализе окружења, утврђивања политике, циљева и планова, у сврху ефективне примене система менаџмента квалитетом. Обука

	Ознака семинара	Назив семинара – главне теме	Термин одржавања	Предавачи (име и презиме, функција, контакти)	Сврха семинара (укратко)
				2) Представник Института за стандардизацију Србије , презентер рада Комисије CASCO, проверавач за QMS	садржи предавања, примере и практичне вежбе. Обука је намењена руководству и стручним тимовима који воде систем менаџмента квалитетом у организацији.
15	A37	Размишљање засновано на ризику – Примена у стандарду SRPS ISO9001:2015	април/ октобар 2017.	1) Татјана Нешић , дипл. економиста, проверавач за системе менаџмента према стандардима ISO 9001, ISO 14001 и OHSAS 18001, консултант за системе менаџмента, оцењивач за националну награду за пословну изврсност, члан Комисије CASCO. 2) Представник Института за стандардизацију Србије , презентер рада Комисије CASCO, проверавач за QMS	Обука обухвата појам, поступак и методологију за примену размишљања заснованог на ризику у складу са тачком 6.1 стандарда SRPS ISO9001: 2015 Обука садржи предавања, примере и практичне вежбе. Обука је намењена руководству и стручним тимовима који воде систем менаџмента квалитетом у организацији.
16	A38	Побољшавање система менаџмента квалитетом	мај/ новембар 2017.	1) Татјана Нешић , дипл. економиста, проверавач за системе менаџмента према стандардима ISO 9001, ISO 14001 и OHSAS 18001, консултант за системе менаџмента, оцењивач за националну награду за пословну изврсност, члан Комисије CASCO. 2) Представник Института за стандардизацију Србије , презентер рада Комисије CASCO, проверавач за QMS	Обука обухвата појам, поступак и методологију за идентификацију, планирање и реализацију побољшавања у систему менаџмента квалитетом. Обука садржи предавања, примере и практичне вежбе. Обука је намењена руководству и стручним тимовима који воде систем менаџмента квалитетом у организацији.
17	A176	Примена стандарда SRPS ISO 9001: 2015 (дводневни)	фебруар 2017.	1) Татјана Нешић , дипл. економиста, проверавач за системе менаџмента према стандардима ISO 9001, ISO 14001 и OHSAS 18001, консултант за системе менаџмента, оцењивач за националну награду за пословну изврсност, члан Комисије CASCO. 2) Представник Института за стандардизацију Србије , презентер рада Комисије CASCO, проверавач за QMS	Ова дводневна обука обухвата анализу стандарда SRPS ISO 9001: 2015 и смернице за примену кључних захтева. Обука садржи предавања, примере и практичне вежбе. Обука је намењена руководству и стручним тимовима који воде систем менаџмента квалитетом у организацији
18	A39	Остваривање и развој компетентности људи у систему менаџмента квалитетом	март 2017.	1) Татјана Нешић , дипл. економиста, проверавач за системе менаџмента према стандардима ISO 9001, ISO 14001 и OHSAS 18001, консултант за системе менаџмента, оцењивач за националну награду за пословну изврсност, члан Комисије CASCO. 2) Представник Института за стандардизацију Србије , презентер рада Комисије CASCO, проверавач за QMS	Обука обухвата принципе, поступке и методологију за остваривање компетентности људи у складу са циљевима организације. Обука садржи предавања, примере и практичне вежбе. Обука је намењена руководству организације
19	A40	Обука за интерне провере према стандарду SRPS ISO	април/септембар 2017.	1) Татјана Нешић , дипл. економиста, проверавач за системе менаџмента према стандардима ISO 9001, ISO 14001 и OHSAS 18001, консултант за системе	Обука обухвата теоријску и практичну обуку, која омогућава учесницима који положе, да спроводе интерне провере система менаџмента квалитетом. Обука за процес провере се заснива на

	Ознака семинара	Назив семинара – главне теме	Термин одржавања	Предавачи (име и презиме, функција, контакти)	Сврха семинара (укратко)
		9001: 2015		менаџмента, оцењивач за националну награду за пословну изврсност, члан Комисије CASCO. 2) Представник Института за стандардизацију Србије , презентер рада Комисије CASCO, проверавач за QMS	стандарду ISO 19011. На курсу се примењује активан начин рада, који се састоји се од предавања, практичних вежби и писаног теста.
20	A41	Обука за интерне провере према стандарду SRPS ISO 14001: 2015	мај/октобар 2017.	1) Татјана Нешић , дипл. економиста, проверавач за системе менаџмента према стандардима ISO 9001, ISO 14001 и OHSAS 18001, консултант за системе менаџмента, оцењивач за националну награду за пословну изврсност, члан Комисије CASCO. 2) Представник Института за стандардизацију Србије , презентер рада Комисије CASCO, проверавач за QMS	Обука обухвата теоријску и практичну обуку, која омогућава учесницима који положи, да спроводе интерне провере система менаџмента квалтетом. Обука за процес провере се заснива на стандарду ISO 19011. На курсу се примењује активан начин рада, који се састоји се од предавања, практичних вежби и писаног теста.
21.	G4	Безбедносна правила за конструкцију и уградњу лифтова – Захтеви стандарда EN 81-50	јуни 2017.	1) Божо Вукашиновић , дипл.инж.маш., руководиоца Сертификационог тела Елконт Инжењеринг д.о.о. Београд, Именовано тело за преглед и оцену усаглашености лифтова, бр. И009 2) Александар Стефановић , самостални саветник у Одељењу за машинство у Институту за стандардизацију Србије	Учесницима семинара биће представљене најважније измене које доноси нови стандард SRPS EN 81-50 у односу на стандарде SRPS EN 81-1 и SRPS EN 81-2, и то са два главна аспекта: безбедност путника и безбедност сервисера. Поред тога, биће објашњено како се врши оцењивање усаглашености сигурносних компонената у лифтовима, као и начини прорачуна шина, вучне способности, проклизавања, рама кабине, хидрауличне инсталације, степена сигурности ужади са доста практичних примера. Посебан акценат биће на начину модернизације постојећих лифтова.
22.	A24	Превенција и поступање са приговорима корисника према међународним стандардима	мај /октобар 2017.	1) Др Ивана Мијатовић , ванредни професор, Факултета организационих наука, Универзитета у Београду, члан KS П/07 2) Др Славица Цицварић Костић , доцент, Факултета организационих наука, Универзитета у Београду 3) Мр Мирјана Мирковић-Ђорђевић , дипл. инж. технологије, руководиоца Одељења за безбедност, заштиту и животну средину у ИСС, проверавач за QMS	Циљ ове обуке је стицање компетенција за успостављање процеса превенције и поступања са приговорима корисника као и информисање о могућностима и ограничењима примене смерница међународних стандарда којима се уређује систем за превенцију и поступање са приговорима корисника. Очекивани исходи: Активан полазник разуме које одговорности организација има према корисницима, како да дефинише водеће принципе организације у поступању са приговорима, како да дефинише активности и успостави процес поступања са приговорима које корисник упућује организацији.
23.	A28	Менаџмент ризицима по безбедност информација (SRPS ISO/IEC 27005) – Примена у информационам	април /новембар 2016.	1) Виолета Нешковић-Поповић , руководиоца Сектора за информативно-издавачку делатност у ИСС-у, водећи проверавач QMS-а и ISMS-а 2) Биљана Обрадовић , консултант за ИКТ и проверавач ISMS-а, Concept 360	Овај курс омогућава детаљно упознавање са препорукама водећег међународног стандарда за управљање информационам ризицима према - ISO/IEC 27005. Додатно, пружа полазницима свеобухватни преглед о томе шта значи управљање информационам ризицима у пословном окружењу, и даје јасну полазну основу за израду методологије за процену ризика.

	Ознака семинара	Назив семинара – главне теме	Термин одржавања	Предавачи (име и презиме, функција, контакти)	Сврха семинара (укратко)
		технологијама			<p>Методологија обухвата различите приступе смањењу ризика на прихватљив ниво, начине за одржавање процене ризикам, као и мере за њихово смањивање. По завршетку семинара полазници ће имати представу на који начин процес управљања информационом ризиком треба интегрисати у своју праксу и свакодневно пословање.</p> <p>Семинар се састоји од теоријског и практичног дела. Велики временски део семинара се проводи у групним и индивидуалним активностима.</p>

11. ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН ЗА 2017. ГОДИНУ

11.1 Основни подаци о Институту

Основни подаци који су значајни за пословање Института су, као што следи:

- матични број: 17740580
- регистарски број: 6015788789
- порески идентификациони број (ПИБ): 105801694
- број подрачуна код Управе за трезор: 840-927664-66 – за приходе из буџета
840-868668-29 – за сопствене приходе.

За финансирање рада Института у складу са Законом о стандардизацији и другим прописима, као и за чланарине Института у европским и међународним организацијама за стандардизацију у 2017. години, потребна су средства у укупном износу од 131.161.000 динара.

При сагледавању средстава која је потребно обезбедити из буџета Републике Србије, пошло се од претпоставке да ће се средства за финансирање послова у вези са доношењем српских стандарда и сродних докумената, као и других послова у вези са стандардима и стандардизацијом, тј. основне делатности Института, обезбедити из:

- буџета Републике Србије;
- прихода остварених продајом стандарда, сродних докумената и других публикација, организацијом семинара, као и пружањем информација.

Институт је, на основу остварених прихода и расхода у 2016. години и ранијим годинама, утврдио финансијски план за 2017. годину. У 2016. години, за финансирање рада Института, предвиђена су средства у укупном износу од 114.562.000 динара, и то 73.709.000 динара из буџета Републике Србије, 40.204.000 динара сопствених прихода и 649.000 динара из нераспоређеног вишка прихода из ранијих година.

За рад Института у 2017. години, средства утврђена лимитима буџета Републике Србије су већа у односу на средства у 2016. години и износе 88.808.000 динара

Влада Републике Србије донела је Стратегију унапређења система инфраструктуре квалитета у Републици Србији за период 2015-2020. године („Сл. гласник РС“, бр. 93/2015). На основу ове стратегије, Институт за стандардизацију Србије (у даљем тексту: Институт) је у обавези да од 01. јануара 2017. године постане пуноправни члан европских организација за стандардизацију CEN и CENELEC. Институт је испунио све постављене услове и добио обавештење да је примљен у пуноправно чланство ових организација.

Институт је ранијих година, као и у 2015. и 2016. години имао проблем са плаћањем чланарина у међународним организацијама за стандардизацију због раста курса швајцарског франка, због чега је у 2015. години, затражио недостајућих 2.000.000 динара из текуће буџетске резерве. Ова средства нису одобрена.

Затим је Институт у 2016. години, приликом израде нацрта закона о буџету за 2016. годину предложио решење којим би се сервисирала настала дуговања преусмеравањем буџетских средстава и сопствених прихода Института у оквиру утврђених лимита, међутим, Министарство финансија овај предлог није разматрало, па Институт није био у могућности да измири настала дуговања у 2015. години. Овај дуг пренет је у 2016. годину, за коју је Министарство финансија предвидело исти износ апропријације као и у 2015. години, због чега је дошло до даљег увећања дуговања према међународним организацијама за стандардизацију. Након тога, сагласно одлуци Управног одбора, Институт је у 2016. години затражио 2.700.000 динара из Текуће буџетске резерве и 939.000 динара преусмеравања буџетских апропријација.

Сада је већ извесно да ће Институт почетком 2017. године постати пуноправни члан CEN/CENELEC-а, због чега ће и висина чланарина у овим организацијама, уместо досадашњих 33.000 евра, износити укупно 104.463 евра. Такође, чланарина у Међународној електротехничкој комисији (IEC) ће у 2017. години износити 59.800 евра, уместо досадашњих 58.000 евра, док је чланарина у Међународној организацији за стандардизацију

(ISO), утврђена у истом износу. Имајући у виду да су дуговања из претходних година, достигла износ од око 3.500.000 у динарској противвредности, то даље значи да је за несметано функционисање и испуњавање обавеза Института, у 2017. години за чланарине у европским и међународним организацијама за стандардизацију, било је потребно обезбедити укупно 26.800.000 динара, што је за 15.099.000 динара више од средстава утврђених у 2016. години за ове намене.

Такође, имајући у виду да ће у 2017. години, Институт задржати исти број запослених, што подразумева најмање исти износ средстава за зараде, и узимајући у обзир да је плаћање чланарина обавеза Републике Србије у складу са законом, неопходно је у 2017. години обезбедити најмање 88.808.000 динара из буџета Републике Србије. Ова средства није могуће обезбедити на други начин, јер Законом о стандардизацији прописано да се чланарине у међународним и европским организацијама за стандардизацију финансирају из буџета Републике Србије. Такође, зараде у Институту финансирају се из буџета Републике Србије, док се све друге потребе финансирају из остварених сопствених прихода.

Такође, Институт је, у складу са Законом о изменама и допунама Закона о стандардизацији, у обавези да успостави нове делатности па су у 2017. години планирани сопствени приходи већи за 1.500.000 динара или 3,73 % у односу на 2016. годину, као приходи који су планирани да буду остварени од обављања ових делатности.

Овим планом предвиђено је финансирање најнеопходнијих потреба Института у постојећим околностима, у мери која омогућава несметано извршавање законом утврђених надлежности, промоцију и развој стандардизације, заштиту права интелектуалне својине, а нарочито обавеза које Институт има на основу Националног програма интеграције Републике Србије у Европску унију (НПИ).

11.2 Приходи

Планирана средства у износу од 131.161.000 динара, обезбедиће се на следећи начин:

- 88.808.000 динара у оквиру лимита прихода буџета Републике Србије,;
- 41.704.000 динара из планираних сопствених прихода од продаје добара и услуга, укључујући чланарину коју плаћају чланови Института;
- 649.000 динара из нераспоређеног вишка прихода из ранијих година.

Структура планираних прихода и примања Института дата је у табели 4.1, која следи.

Табела 4.1 – Упоредни преглед структуре планираних прихода и примања Института у 2016. и 2017. години

Економска класифика-ција	Назив	Износ по годинама (у динарима)		
		2016.	2017.	Индекс
742	Приход од продаје добара и услуга	40.204.000	41.704.000	103
742321 1	Чланарина коју плаћају чланови Института	4.000.000	4.000.000	100
742321 2	Приход од продаје српских стандарда, сродних докумената и других публикација, као и пружање услуга у вези са стандардима и стандардизацијом	28.504.000	28.504.000	100
742321 5	Приход од сертификације производа, система менаџмента и особа	-	1.500.000	100
742321 6	Приход од продаје међународних стандарда, сродних докумената и других публикација, као и националних стандарда и сродних докумената других земаља	3.500.000	3.500.000	100
742321 7	Бифе	300.000	300.000	100
742321 8	Приход од одржавања стручних семинара	3.500.000	3.000.000*	100
742321 10	Приход од одобрења употребе националног знака усаглашености са српским стандардима	-	500.000	100
822121	Примања од продаје залиха	400.000	400.000	100
791	Приход из буџета	73.709.000	88.808.000	121
321121	Нераспоређени вишак прихода и примања из ранијих година	649.000	649.000	100
	УКУПНО (742+791+321121):	114.562.000	131.161.000	115

* Исправка техничке грешке

Процењује се да ће сопствени приходи остварени активностима Института у 2017. години износити 41.704.000 динара и да ће бити остварени: наплатом чланарине од чланова Института, која представља допринос развоју стандардизације у Републици Србији; продајом стандарда, сродних докумената и других публикација, као и пружањем услуга у вези са стандардима и стандардизацијом; продајом међународних стандарда и сродних докумената, националних стандарда и сродних докумената других земаља, као и организацијом семинара, продајом збирки стандарда, сертификацијом, пружањем стручне помоћи, из издавачке делатности и спровођењем осталих Законом утврђених активности.

Поред тога, планира се преношење нераспоређеног вишка прихода из ранијих година у износу од 649.000 динара, који ће се превасходно користити за набавку материјала и опреме. Институт има обавезу да на основу закључених уговора о коришћењу ауторских права, умножавању и дистрибуцији, око 50 % остварених прихода од продаје међународних стандарда и сродних докумената (ISO, IEC, ISO/IEC), као и националних стандарда других земаља (Немачке, Велике Британије, Руске Федерације, Америчког удружења за испитивање и материјале), конвертује у девизе и квартално плаћа организацијама чије је публикације продао у нашој земљи.

4.3 Расходи

У 2017. години планирају се расходи Института у укупном износу од 131.161.000 динара. Пословни простор, који је власништво Републике Србије, Институт користи без накнаде. Упоредни преглед структуре планираних расхода по наменама дат је у табели 4.2, а упоредни преглед по изворима финансирања у табели 4.3:

Табела 4.2 – Упоредни преглед структуре планираних расхода Института у 2016. и 2017. години

Економска Класификација	Намена	Износ по годинама (у динарима)		Индекс
		2016.	2017	
1 ТЕКУЋИ РАСХОДИ – ПЛАТЕ ЗАПОСЛЕНИХ				
411	Плате и додаци запослених	54.204.000	54.424.000	101
412	Социјални доприноси на терет послодавца	13.037.000	10.584.000	82
УКУПНО (1):		67.241.000	65.008.000	97
2 ТЕКУЋИ РАСХОДИ – ОСТАЛИ				
414	Социјална давања запосленима	1.140.000	1.140.000	100
415	Накнаде трошкова за запослене	2.400.000	2.400.000	100
416	Награде запосленима и остали посебни расходи	240.000	190.000	79
421	Стални трошкови	11.373.000	11.423.000	100
422	Трошкови путовања	2.350.000	2.730.000	116
423	Услуге по уговору	11.698.000	11.490.000	98
425	Текуће поправке и одржавање опреме	1.570.000	2.330.000	148
426	Материјал	2.900.000	2.950.000	101
462	Дотације међународним организацијама	12.000.000	26.801.000	224
482	Порези, обавезне таксе, казне и пенали	150.000	199.000	132
УКУПНО (2):		45.821.000	61.653.000	134
3 ОСНОВНА СРЕДСТВА				
512	Машине и опрема	1.350.000	2.430.000	550
515	Нематеријална имовина	150.000	2.070.000	1380
УКУПНО (3):		1.500.000	4.500.000	600
УКУПНО (1+2+3):		114.562.000	131.161.000	120

Табела 4.3 – Структура средстава за финансирање расхода у 2017. години, по изворима финансирања

Економска класификација	Назив	Извори средстава за финансирање планираних расхода (у динарима)		
		Буџет Републике Србије	Сопствени приходи и пренета, а неутрошена средства	Укупно
1 ТЕКУЋИ РАСХОДИ – ПЛАТЕ ЗАПОСЛЕНИХ				
411	Плате, додаци и накнаде запослених	52.614.000	1.810.000	54.424.000
412	Социјални доприноси на терет послодавца	9.394.000	1.190.000	10.584.000
УКУПНО (1):		62.008.000	3.000.000	65.008.000
2 ТЕКУЋИ РАСХОДИ – ОСТАЛИ				
414	Социјална давања запосленима	0	1.140.000	1.140.000
415	Накнаде за запослене	0	2.400.000	2.400.000
416	Награде запосленима и остали посебни расходи	0	190.000	190.000
421	Стални трошкови	0	11.423.000	11.423.000
422	Трошкови путовања	0	2.730.000	2.730.000
423	Услуге по уговору	0	11.490.000	11.490.000
425	Текуће поправке и одржавање опреме	0	2.330.000	2.330.000
426	Материјал	0	2.950.000	2.950.000
462	Дотације међународним организацијама	26.800.000	1.000	26.801.000
482	Порези, обавезне таксе и казне	0	199.000	199.000
УКУПНО (2):		26.800.000	34.853.000	61.653.000
3 ОСНОВНА СРЕДСТВА				
512	Машине и опрема	0	2.430.000	2.430.000
515	Нематеријална имовина	0	2.070.000	2.070.000
УКУПНО (3):		0	4.500.000	4.500.000
УКУПНО (1+2+3):		88.808.000	42.353.000	131.161.000

11.3.1 Расходи за плате запослених

Средства за текуће расходе за плате и социјалне доприносе за запослене у 2017. години планирана су у укупном износу од 65.008.000 динара.

Имајући у виду да ће се у 2017. години знатно увећати обим послова и број надлежности због нових делатности утврђених законом и обавезе приступања пуноправном чланству у европским организацијама за стандардизацију, Институт је из извора 04 – сопствени приходи, предвидео нешто већи износ средстава за зараде него што је то био случај у ранијим годинама. Иако се из године у годину знатно редукују средства за рад, скрећемо пажњу да Институт никада није пропорционално томе редуковао Програм рада ни план доношења стандарда, па то не чини ни у 2017. години, већ планира активности као да ће радити пуним капацитетом. У 2017. години, двоје запослених одлази у пензију. Ова чињеница додатно ће отежати положај Института и испуњавање утврђених обавеза.

У оквиру укупно предложених средства за финансирање рада Института у 2017. години, текући расходи за плате планирани су за 61 запосленог, укључујући и директора, и то за: 45 са високом школском спремом (ВСС), укључујући четири са магистратуром; три са вишом школском спремом (ВШС) и 13 са средњом стручном спремом (ССС).

Основни подаци о кадровима приказани су у табелама 4.4, 4.5, 4.6 и 4.7, које следе.

Табела 4.4 – Квалификациона структура запослених (стање 19.09.2016. године)

Редни број	Стручна спрема	Број запослених
1.	Др (доктор наука)	0
2.	Мр (магистар)	4
3.	ВСС (висока стручна спрема)	41
4.	ВС (виша стручна спрема)	3
5.	ССС (средња стручна спрема)	13
УКУПНО		61

Табела 4.5 – Старосна структура запослених (стање 19.09.2016. године)

Редни број	Старост запослених	Број запослених
1	До 30 година	4
2	Од 31 до 40 година	10
3	Од 41 до 50 година	22
4	Од 51 до 60 година	20
5	Преко 60 година	4
УКУПНО		61
ПРОСЕЧНА СТАРОСТ: 46,65		

Табела 4.6 – Структура запослених по времену проведеном у радном односу (стање 19.09.2016. године)

Редни број	Време проведено у радном односу	Број запослених
1.	До 5 година	9
2.	Од 5 до 10 година	2
3.	Од 10 до 15 година	6
4.	Од 15 до 20 година	11
5.	Од 20 до 25 година	15
6.	Од 25 до 30 година	7
7.	Од 30 до 35 година	6
8.	Преко 35 година	5
УКУПНО		61

Табела 4.7 – Динамика пријема нових и одласка постојећих кадрова у 2016 и 2017. години

Месец		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2016. ГОДИНА													
Стање на почетку месеца		56	56	56	56	56	56	56	57	57	57	59	59
Пријем нових кадрова		-	-	-	-	-	-	1	-	-	2	-	-
Одлазак кадрова	У редовну пензију	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
	Одлазак по другом основу	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Салдо (пријем – одлазак)		-	-	-	-	-	-	1	-	-	2	-	1
Стање на крају месеца		56	56	56	56	56	56	57	57	57	59	59	58
2017. ГОДИНА													
Стање на почетку месеца		58	59	59	58	59	59	59	59	59	58	59	59
Пријем нових кадрова		1	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-
Одлазак кадрова	У редовну пензију	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-
	Одлазак по другом основу	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Салдо (пријем – одлазак)		1	-	1	1	-	-	-	-	1	1	-	-
Стање на крају месеца		59	59	58	59	59	59	59	59	58	59	59	59

Обрачун и исплата зарада запосленима у Институту представља производ јединствене основице за обрачун и исплату зараде и основног коефицијента који одговара радном месту на које је запослени распоређен. Нето износ основице утврђује се финансијским планом Института за сваку годину, а његове измене у току године доноси директор Института уз сагласност Управног одбора, водећи рачуна о укупно одобреним средствима за зараде запослених за текућу годину, као и основицама које су утврђене актима Владе. Коефицијенти су утврђени Правилником о критеријумима за утврђивање зараде, накнаде зараде и других примања запослених, у складу са оснивачким актом и Статутом Института, Приликом утврђивања коефицијената и основица за исплату зарада, водило се рачуна буду усклађени са онима који важе за јавне службе. Институт је на захтев Министарства финансија, уз помоћ Министарства привреде, покренуо иницијативу да се коефицијенти за обрачун зарада запослених у Институту уврсте у Уредбу о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама ("Сл.гласник РС", бр. 44/01, 15/02 - др.уредба*, 30/02, 32/02 - испр., 69/02, 78/02, 61/03, 121/03, 130/03, 67/04, 120/04, 5/05, 26/05, 81/05, 105/05, 109/05, 27/06, 32/06, 58/06, 82/06, 106/06, 10/07, 40/07, 60/07, 91/07, 106/07, 7/08, 9/08, 24/08, 26/08, 31/08, 44/08, 54/08, 108/08, 113/08, 79/09, 25/10, 91/10, 20/11, 65/11, 100/11, 11/12, 124/12, 8/13, 4/14 и 58/14). Ово питање још увек није решено, због тога што Министарство државне управе и локалне самоуправе, као овлашћени предлагач није уврстило Институт у наведену уредбу.

Посматрано по појединим звањима, односно радним местима у Институту, просечне нето зараде (укључујући додатак за време проведено на раду) обрачунате за 2016. годину износе:

- око 88.000,00 динара, за руководиоце сектора (основних организационих јединица у Институту, којих има четири);
- око 63.000,00 динара, за руководиоце одељења (унутрашњих организационих јединица у Институту);
- око 57.000,00 динара, за самосталног саветника – водећег инжењера стандардизације;
- око 42.000,00 динара – за вишег стручног сарадника (ВШС);
- око 34.000,00 динара – за стручног сарадника (ССС);
- око 30.000,00 динара – за сарадника (ССС).

На основу уговора о раду који је закључен између Управног одбора и директора Института, номинална нето зарада директора износила је око 107.000,00 динара.

Планирана просечна **брutto зарада** по запосленом у 2016. години износи око 74.000,00 динара. Преглед броја запослених, потребне масе за зараде и просечне бруто зараде по месецима у 2016. години дат је у табели 2 у Прилогу 4.1 овог финансијског плана.

11.3.2. Расходи за чланарине Института у европским и међународним организацијама за стандардизацију

Средства за чланарине Института у европским и међународним организацијама за стандардизацију, утврђују се годишњим програмом рада Института а обезбеђују се из буџета Републике Србије.

Институт представља Републику Србију у међународним и европским организацијама за стандардизацију и у раду њихових управних и извршних органа, техничких комитета, поткомитета и осталих радних тела заступа интересе привредних субјеката, државних органа и грађана наше земље. Чланство у поменутим организацијама подразумева статутарну обавезу плаћања годишње чланарине у роковима које су прописале те организације.

За чланарине Института у 2017. години планирана су средства у износу од 86.800 CHF и 104.463 EUR, што износи око 23.300.000 рачунајући на основу курса наведених валута који је важио 11. октобра 2016. године (1 EUR = 123,5617 RSD и 1 CHF = 115,5971 RSD). Такође, потребно је предвидети износ од 3.500.000 динара, што представља износ дуга насталог по основу неплаћања чланарина Републике Србије у Међународним организацијама за стандардизацију, насталим у 2016. години.

На основу Стратегије унапређења система инфраструктуре квалитета у Републици Србији за период 2015-2020. године („Сл. гласник РС“, бр. 93/2015), Институт је у обавези да од 01. јануара 2017. године постане пуноправни члан европских организација за стандардизацију CEN и CENELEC. Институт је у претходим годинама преузео потребан број стандарда од европских организација за стандардизацију и испунио изузетно компликоване, постављене услове, први према новим условима утврђеним у Guide 20 CEN и CENELEC. Крајем новембра 2016. године, Институт је примљен у пуноправно чланство ових организација почев од 01.01.2017. године, без икаквих додатних услова.

Пуноправно чланство Института у CEN-у и CENELEC-у један је од обавезних услова које Република Србија мора да испуни у процесу придруживања ЕУ. У оквиру преговарачког Поглавља 1 за приступање ЕУ, Институт је у ранијим годинама више пута исказивао захтеве за додатним средствима, имајући у виду повећање потребног износа за чланарине након стицања пуноправног чланства. Међутим, Институт готово сваке године има проблема са извршавањем обавезе плаћања чланарине међународним организацијама.

Износи чланарина за 2017. годину са роковима за њихово плаћање дати су у табели 4.8.

Табела 4.8 – Чланарине Института у међународним и европским организацијама за стандардизацију у 2017. години и рокови за њихово плаћање

Ред. бр.	Назив међународне / европске организације (седиште)	Основ за чланство	Датум приступања чланству	Рок за плаћање у 2014. години	Износ чланарине
1.	Међународна организација за стандардизацију – ISO (Женева)	Одлука СИБ	1. јуни 1950.	прва половина чланарине плаћа се до 01.априла, а друга до 01. октобра	27.000 CHF
2.	Међународна електротехничка комисија – ИЕС (Женева)	Одлука СИБ	1. јануар 1953.	30. јун	59.800 CHF
3.	Међународни систем за испитивање усаглашености и сертификацију електричне опреме – ИЕСЕЕ/CB Scheme (Женева)	Одлука СИБ	1. јануар 1985.	31. март	(4.000 CHF) Чланарину плаћа лабораторија „Квалитет” - Ниш
4.	Европски комитет за стандардизацију – CEN (Брисел)	Акциони план Владе за спровођење приоритета Европског партнерства (закључак Владе 05 бр. 018-721/ 2006-10 од 28. јуна 2007. године)	од 1. јануара 2017. године статус „пуноправни члан”	31. март	73.683 EUR*
5.	Европски комитет за стандардизацију у области електротехнике – CENELEC (Брисел)	Закључак Савета министара СЦГ (76. седница, мај 2005. године)	од 1. јануара 2017. године статус „пуноправни члан”	28. фебруар	30.780 EUR*
УКУПНО:					86.800 CHF +104.463 EUR

*Износи чланарина за пуноправно чланство у CEN-у и CENELEC-у су предложени износи ових организација, који ће бити разматрани на Генералној скупштини у Бриселу, која ће се одржати 23.11.2016. године. Тачан износ чланарина биће познат тек након пријема Института у пуноправно чланство CEN-а и CENELEC-а.

11.3.3 Расходи за управни и надзорни одбор Института

Накнаде за рад исплаћују се председнику и члановима Управног и Надзорног одбора.

Управни одбор Института има председника и четири члана. Накнаде за њихов рад утврђују се одлуком Управног одбора и исплаћују се за месец у коме је одржана седница, и то само за седнице на којима су присуствовали.

Управни одбор одржава седницу у просеку једном месечно, а нето накнаде за рад Управног одбора исплаћују се са рачуна сопствених прихода. Вршиоци дужности председника и чланова Управног одбора именовани су решењем оснивача (Владе) од 08. априла 2016. године.

Износи накнада председнику и члановима УО за 2017. годину мањи су у односу на 2016. годину, због смањеног броја чланова УО, са 7 на 5 чланова (рачунајући и председника), у складу са чланом 28. Одлуке о изменама и допунама оснивачког акта Института за стандардизацију Србије.

Преглед исплаћене масе за накнаде и просечних накнада за председника и чланове управног одбора по месецима у 2016. години дат је у табели 4.9, која следи.

Табела 4.9 – Планирани расходи за накнаде за рад чланова управног одбора Института у 2016. години (у динарима)

Месец	Број чланова (без председника)	Маса средстава за накнаде за чланове	Просечна бруто накнада за члана	Бруто накнада за председника	Укупна маса средстава за накнаде за чланове и председника
Јануар	6	238.843	39.807	59.711	298.554
Фебруар	6	238.843	39.807	59.711	298.554
Март	6	238.843	39.807	59.711	298.554
Април	6	238.843	39.807	59.711	298.554
Мај	4	159.229	39.807	59.711	218.940
Јун	4	159.229	39.807	59.711	218.940
Јул	4	159.229	39.807	59.711	218.940
Август	4	159.229	39.807	59.711	218.940
Септембар	4	159.229	39.807	59.711	218.940
Октобар	4	159.229	39.807	59.711	218.940
Новембар	4	159.229	39.807	59.711	218.940
Децембар	4	159.229	39.807	59.711	218.940
УКУПНО:	56	2.229.204	477.684	716.532	2.945.736
ПРОСЕЧНО:	5	185.767	39.807	59.711	245.478

Преглед планиране масе за накнаде и просечних накнада за председника и чланове Управног одбора по месецима у 2017. години дат је у табели 4.10 која следи.

Табела 4.10 – Планирани расходи за накнаде за рад чланова управног одбора у 2017. години (у динарима)

Месец	Број чланова (без председника)	Маса средстава за накнаде за чланове	Просечна бруто накнада за члана	Бруто накнада за председника	Укупна маса средстава за накнаде за чланове и председника
Јануар	4	159.229	39.807	59.711	218.940
Фебруар	4	159.229	39.807	59.711	218.940
Март	4	159.229	39.807	59.711	218.940
Април	4	159.229	39.807	59.711	218.940
Мај	4	159.229	39.807	59.711	218.940
Јун	4	159.229	39.807	59.711	218.940
Јул	4	159.229	39.807	59.711	218.940
Август	4	159.229	39.807	59.711	218.940
Септембар	4	159.229	39.807	59.711	218.940
Октобар	4	159.229	39.807	59.711	218.940
Новембар	4	159.229	39.807	59.711	218.940
Децембар	4	159.229	39.807	59.711	218.940
УКУПНО:	60	1.910.748	477.684	716.532	2.627.280
ПРОСЕЧНО:	5	159.229	39.807	59.711	218.940

Надзорни одбор Института има председника и два члана. Накнаде за радно ангажовање чланова и председника Надзорног одбора Института утврђују се одлуком Управног одбора Института и исплаћују се за месец у којем је одржана седница надзорног одбора, и то само за седнице на којима су присуствовали.

Председник и чланови Надзорног одбора именовани су решењем Владе 24 број 119-6349/2011 од 18. августа 2011. године, а мандат им је истекао 18. августа 2015. године, међутим, овај састав ће обављати дужност до разрешења, односно до именовања новог

састава. Накнаде за рад председника и два члана Надзорног одбора у 2016. години планиране су у износу од око 835.000 динара, што је довољно за исплату накнада у истим износима као за председника и чланове Управног одбора, и то за шест месеци годишње, тј. шест седница (видети у табели 4.11 која следи).

Табела 4.11 – Расходи за накнаде за рад чланова надзорног одбора Института у 2016. години (у динарима)

Седница	Број чланова (без председника)	Маса средстава за накнаде за чланове	Просечна бруто накнада за члана	Бруто накнада за председника	Укупна маса средстава за накнаде за чланове и председника
I	2	79.614	39.807	59.711	139.325
II	2	79.614	39.807	59.711	139.325
III	2	79.614	39.807	59.711	139.325
IV	2	79.614	39.807	59.711	139.325
V	2	79.614	39.807	59.711	139.325
VI	2	79.614	39.807	59.711	139.325
УКУПНО:	12	477.684	238.842	358.266	835.950
ПРОСЕЧНО:	2	79.614	39.807	59.711	139.325

Чланом 40. став 2. Одлуке о изменама и допунама оснивачког акта Института за стандардизацију Србије („Сл.гласник РС“, бр. 93/2015 и 27/2016) прописано је „Седнице надзорног одбора одржавају се по потреби, а највише четири пута годишње.“ Сагласно наведеном, укупан износ потребан за накнаде председнику и члановима НО за 2017. годину ће бити мањи у односу на 2016. годину. (видети у табели 4.12, која следи).

Табела 4.12 – Планирани расходи за накнаде за рад чланова надзорног одбора у 2017. години (у динарима)

Седница	Број чланова (без председника)	Маса средстава за накнаде за чланове	Просечна бруто накнада за члана	Бруто накнада за председника	Укупна маса средстава за накнаде за чланове и председника
I	2	79.614	39.807	59.711	139.325
II	2	79.614	39.807	59.711	139.325
III	2	79.614	39.807	59.711	139.325
IV	2	79.614	39.807	59.711	139.325
УКУПНО:	8	318.456	159.228	238.844	557.300
ПРОСЕЧНО:	2	79.614	39.807	59.711	139.325

11.3.4 Остали текући расходи Института

Средства за остале текуће расходе планирана су у укупном износу од 61.653.000 динара, и то на основу реалних, крајње рационализованих трошкова Института, од којих неки представљају законску обавезу. Део ових средстава у висини од 29.985.580 динара, биће утрошен за плаћање чланарина у међународним организацијама за стандардизацију и накнаде члановима Управног и Надзорног одбора, чија је динамика и висина по наменама детаљно приказана у претходним поглављима овог финансијског плана.

Остатак средстава за остале текуће расходе, у висини 31.667.420 динара, биће утрошен за социјална давања, накнаде и награде за запослене, електричну енергију, грејање, водовод и канализацију, одношење смећа, физичко-техничку заштиту зграде, имовине и запослених, одржавање чистоће у радним просторијама Института, телефон, телефакс, интернет и мобилне телефоне, поштарину, осигурање опреме, осигурање зграде, осигурање запослених, као и за набавку превода европских и међународних стандарда које је неопходно

преузети као српске стандарде на српском језику, на захтев министарстава која ће их користити за потребе доношења техничких прописа.

У финансијском плану за 2017. годину, предвиђена су средства за објављивање огласа, конкурса и општих аката.

Неопходно је предвидети средства и за образовање и усавршавање запослених обукама за системе менаџмента квалитетом, курсем страног језика, курсевима за напредни ниво рада у софтверима за обраду слика и текста, као и друге обуке које имају за циљ унапређење стручности и обучености запослених за обављање редовних задатака. План образовања и стручног усавршавања запослених у 2017. години, дат је у Прилогу 4.3.

Део средстава за остале текуће расходе, утрошиће се за остале трошкове за запослене, који обухватају накнаде у природи, социјална давања запосленима, накнаде за запослене, награде запосленима и остале посебне расходе, и то за исплату солидарних помоћи, накнада трошкова превоза, осталих трошкова и исплате јубиларних и осталих награда запосленима за учествовање у бројним започетим активностима и успостављању нових делатности, које ће се у Институту спроводити током 2017. године. Висина средстава за претходно наведене намене, приказана је у табелама 4.13 и 4.14 које следе, а детаљан приказ динамике и висине ових расхода дат је у Прилогу 4.4.

Табела 4.13. Социјална давања, накнаде и награде за запослене

Редни број	Социјална давања, накнаде и награде за запослене	Група	Износ
1.	Социјална давања запосленима	414	1.140.000
2.	Накнаде за запослене	415	2.400.000
3.	Награде запосленима и остали посебни расходи	416	190.000
	УКУПНО:		3.730.000

Табела 4.14. Остали текући расходи Института/*6

Редни број	Остали текући расходи Института	Група	Износ
1	Стални трошкови	421	11.423.000
2	Трошкови путовања	422	2.730.000
3	Услуге по уговору (умањене за накнаде члановима УО и НО, које су већ приказане у поглављу 3.3.3)	423	8.305.420
4	Текуће поправке и одржавање опреме	425	2.330.000
5	Материјал	426	2.950.000
6	Порези, обавезне таксе и казне	482	199.000
	УКУПНО:		27.937.420

/* У табелама нису приказани расходи за УО, НО и чланарине у међународним организацијама за стандардизацију, јер су претходно објашњени у поглављу 4.3.2

11.3.5 Машине и опрема (основна средства)

Током 2017. године неопходно је издвојити део средстава како би се обновили материјални ресурси Института, који већ неколико година нису обнављани у потребној мери, и обезбедила подршка за реализацију планираних активности које се односе на послове стандардизације. Износ расположивих средстава за 2017. годину за ове намене одређен је у висини од 4.500.000 динара из сопствених прихода. Набавка машина и опреме планирана је веома рестриктивно и приказана у табели 4.15.

Табела 4.15 – План набавке машина и опреме у 2017. години

Ред. бр.	Машине и опрема	Потребна средства (у динарима)			
		Количина	Буџетска средства	Сопствени приходи	Укупно
		Рачунарска опрема:			
1.	Десктоп рачунари са пратећим софтвером и један екран	16+1	0	1.580.000	1.580.000
2.	Лаптоп рачунар са пратећим софтвером	1	0	120.000	120.000
3.	Мултифункционални штампач	1	0	200.000	200.000
4.	Disc publisher	1	0	330.000	330.000
5.	Свичеви и упсеви	према	0	100.000	100.000

		потреби			
Софтвер:					
6.	Лиценца за 1 годину за пакет графичких програма CS6 (photoshop, indesign, adobe illustrator)	1	0	254.000	254.000
7.	Пакет Coreldraw X7 софтвера за цртање (Coreldraw, Corellphotopaint, Corelltrace).	1	0	120.000	120.000
8.	Лиценца за 1 годину за програм за превођење - TRADOS	1	0	196.000	196.000
9.	Редизајнирање сајта Института	1	0	1.500.000	1.500.000
Замена опреме у квару и хитне потребе:					
10.	Замена опреме у квару и хитне потребе -	-	0	100.000	100.000
УКУПНО:					4.500.000

Образложење за тачке 1 и 2.

Имајући у виду расположиве ресурсе Института, за успостављање нормалног функционисања и обезбеђивање континуитета рада, приоритет и у 2017. години је набавка нове рачунарске опреме. Наиме, Институт је у претходним годинама успео да обнови део опреме, међутим, неопходно је наставити са унапређењем информатичке инфраструктуре, имајући у виду предстојеће обавезе Института ка међународним организацијама за стандардизацију, као и планиране активности на нивоу промоције стандарда и стандардизације.

Образложење за тачке 3 и 4.

У циљу подизања нивоа својих услуга, приоритет Института у 2017. години биће и набавка новог Disc publisher-а, који ће служити за нарезивање стандарда и других података на носачима информација, као и за штампање логоа и података о Институту на горњем делу носача информација. Такође је неопходно периодично занављати дотрајале штампаче у Институту.

Образложење за тачку 5.

Switch је мрежни уређај који повезује уређаје заједно на рачунарској мрежи, користећи пребацивање пакета за пријем, обраду и слање података ка одредишном уређају. UPS или батерија је електрични апарат који обезбеђује хитно напајање када улазни извор напајања или мрежно напајање не може да обезбеди струју, тачније дође до нестанка струје. Имајући у виду да Институт обнавља рачунарску опрему, потребно је постепено заменити и свичеве и упсеве.

Образложење за тачку 6. и 7.

Ради обезбеђења несметаног одвијања радних процеса, неопходно је у 2017. години обезбедити нове софтвере за обраду слика и текста, који су неопходни, имајући у виду да Институт последњих година улаже максималне напоре на пољу промоције стандарда и стандардизације уопште и маркетинга, те је набавка ових програма од велике користи. Запослени у Институту су у претходном периоду самостално израдили бројне публикације, самостално дизајнирали промотивне публикације, постере и банере. Такође се планира и израда новог логоа Института.

Образложење за тачку 8.

Неопходно је набавити програм за превођење, који би био од велике помоћи код превођења стандарда и сродних докумената, посебно имајући у виду да се Институт сваке године суочава са проблемом неостатка средстава за обезбеђивање превода стандарда.

Иако ће се у обезбеђивању превода у највећој мери ослањати на екстерне ресурсе, Институт ће такође ангажовати и своје материјалне и људске ресурсе у мери у којој то постојећи капацитети дозвољавају. Такође, с обзиром на то да је уочено да одређени корисници имају потребу за применом специфичних међународних или европских стандарда који нису од интереса за ширу јавност да би уопште били донети као српски стандарди, када је реч о међународним стандардима, или као српски стандарди на српском језику, када је реч о европским стандардима, Институт ће у 2017. години настојати да сопственим ресурсима развије тзв. услужно превођење стандарда.

Образложење за тачку 9.

Постојећи званични сајт Института рађен је 2010. године. и од тада се није улагало у његово унапређење. С обзиром на нарасле потребе Института, нове функције сајта које су у међувремену успостављене, увођење електронске продаје и картичног плаћања, као и заштићеног подручја за онлајн читање стандарда, неопходно је да се уради комплетно редизајнирање сајта, који би одговарао тренутним потребама Института. На основу постојећег система релационих база података применом најновијих технологија биће израђена нова тзв. „front end“ апликација која ће имати потпуно аутоматизоване могућности за куповину стандарда уз побољшане функције једноставног и напредног претраживања српских стандарда, наручивања и картичног плаћања изабраних стандарда, преузимања стандарда преко заштићеног подручја итд.

Образложење за тачку 10.

Институт се у претходним годинама суочавао са проблемом отказа појединих уређаја које није могао обновити јер нису били предвиђени финансијским планом. Стога је потребно предвидети одређен износ средстава за хитне потребе.

11.3.6 Опште напомене

У складу са одредбама члана 10. Закона о буџетском систему, Институт ће преузимати само оне обавезе за које су средства планирана овим финансијским планом, и то највише до висине планираних средстава за ту намену.

Ако у току године Института оствари приходе од продаје добара и услуга (сопствене приходе) у износу који је мањи од планираног, средства предвиђена овим финансијским планом користиће се према следећим приоритетима: чланарине у међународним и европским организацијама за стандардизацију, минимални стални трошкови и минималне услуге по уговору за несметано функционисање Института, зараде запослених.

Ако у току године Институт оствари приходе од продаје добара и услуга (сопствене приходе) у износу који је већи од планираног, или друга примања у складу са законом, средства остварена на тај начин користиће се до висине износа, утврђеног финансијским планом, а буџетска средства која Институт не утроши до краја године, враћају се у буџет Републике Србије.

У случају да Институт у свом финансијском извештају за 2016. годину искаже вишак прихода над расходима, утрошак тих средстава биће одређен одговарајућом одлуком управног одбора Института, која ће бити усаглашена са препорукама оснивача Института, тј. Владе, које се односе на индиректне и директне кориснике буџета.

Упоредни преглед структуре средстава за финансирање расхода Института у 2016. и 2017. години, по изворима финансирања, дат је у табели 4.17 која следи.

Табела 4.17 – Упоредни преглед структуре средстава за финансирање расхода Института у 2016. и 2017. години, по изворима финансирања

Економска класификација	Назив	Износ по годинама (у динарима)		Индекс
		2016.	2017.	
791000	Приход из буџета	73.709.000	88.808.000	121
742000	Приход од продаје добара и услуга	40.204.000	41.704.000	103
321121	Пренета а неутрошена средства из ранијих година	649.000	649.000	100
	УКУПНО:	114.562.000	131.161.000	115

Детаљан преглед свих планираних расхода Института у 2016. и 2017. години, приказан је у табели 4.18. која следи.

Табела 4.18 – Детаљан преглед планираних расхода Института у 2017. Години

Економска класификација	Назив	Износ по годинама (у динарима)	
		2016	2017
1 ТЕКУЋИ РАСХОДИ – ПЛАТЕ ЗАПОСЛЕНИХ			
411	Плате, додаци и накнаде запослених	54.204.000	54.424.000
4111111	Плате по основу цене рада	54.204.000	54.424.000
412	Социјални доприноси на терет послодавца	13.037.000	10.584.000
412111	Допринос за ПИО	8.588.560	6.890.000
412211	Допринос за здравствено осигурање	3.791.506	3.000.000
412311	Допринос за незапосленост	656.934	694.000
	УКУПНО (1):	67.241.000	65.008.000
414	Социјална давања запосленима	1.140.000	1.140.000
414111	Породиљско боловање, боловање преко 30 дана и друга боловања на терет фондова – процена потребних средстава урађена је на основу сагледавања структуре запослених у Институту и искустава из претходних година	200.000	200.000
414121	Расходи за образовање деце запослених	260.000	260.000
414311	Отпремнина приликом одласка у пензију – средства на овој економској класификацији користиће се за исплату отпремнина радницима који одлазе у пензију до краја 2016. године и у 2017. години	240.000	240.000
414314	Помоћ у случају смрти запосленог или члана уже породице – средства предвиђена на овој економској класификацији користиће се за исплату просечних трошкова сахране у случају смрти запосленог или члана његове уже породице, као и за друге намене утврђене Правилником о стандардном класификационом оквиру за буџетски систем	200.000	200.000
414411	Помоћ у медицинском лечењу запосленог или члана уже породице – процена потребних средстава на овој економској класификацији извршена је на основу досадашњег искуства.	200.000	200.000
414412	Помоћ у случају оштећења или уништења имовине	40.000	40.000
415	Накнаде за запослене	2.400.000	2.400.000
415112	Накнаде трошкова за превоз на посао и са посла	2.396.000	2.396.000
41519	Остале накнаде трошкова запослених	4.000	4.000
416	Награде запосленима и остали посебни расходи	240.000	190.000
416111	Јубиларне награде	190.000	100.000
416112	Награде за посебне резултате рада	50.000	90.000
421	Стални трошкови	11.373.000	11.423.000
421111	Услуге платног промета и банкарске услуге	280.000	280.000
421121	Трошкови банкарских услуга	60.000	60.000
421211	Енергетске услуге – електрична енергија	2.200.000	2.200.000
421225	Енергетске услуге – грејање	1.960.000	2.061.000
421311	Комуналне услуге – водовод и канализација	180.000	180.000
421321	Трошкови дератизације и дезинсекције просторија	20.000	20.000
421323	Физичко-техничка заштита запослених, зграде и имовине	2.200.000	2.200.000
421325 1	Услуге чишћења – одржавање чистоће у пословним просторијама	2.250.000	2.200.000
421325 2	Услуге чишћења – одношење смећа	400.000	340.000
421411	Услуге комуникација – телефон и телефакс	600.000	540.000
421412	Услуге комуникација – прикључак за интернет	450.000	570.000
421414	Услуге комуникација – мобилни телефони	200.000	200.000
421421	Услуге комуникација – пошта	350.000	330.000
421422	Услуге доставе	-	20.000

421511	Осигурање зграде	45.000	35.000
421512	Осигурање возила	2.000	2.000
421513	Осигурање опреме	15.000	25.000
421521	Осигурање запослених у случају несреће на раду	42.000	45.000
421522	Здравствено осигурање	43.000	40.000
421523	Осигурање од одговорности из пословања	25.000	25.000
421622	Закуп административне опреме	50.000	50.000
422	Трошкови путовања	2.350.000	2.730.000
422111	Трошкови дневница на службеном путовању у земљи	300.000	150.000
422121	Трошкови превоза на службеном путовању у земљи	-	150.000
422131	Трошкови смештаја на службеном путовању у земљи		150.000
422191	Превоз у јавном саобраћају (средства са ове економске класификације користеће се за исплату превоза волонтерима)	100.000	100.000
422211	Трошкови службених путовања у иностранство – дневнице		
422221	Трошкови службених путовања у иностранство – превоз		
422231	Трошкови службених путовања у иностранство – хотелски смештај		
422299	Трошкови службених путовања у иностранство – визе		
	Средства на овим економским класификацијама користеће се за исплату дневница, трошкова превоза и хотелског смештаја запосленима у Институту када учествују на заседањима органа и техничких радних тела међународних и европских организација за стандардизацију у којима је Институт члан (ISO, IEC, и CEN CENELEC), као и у раду владиних организација и радних тела Уједињених нација, која се баве питањима стандардизације (видети прилог 4.5 овог програма рада, стр. 70)	1.800.000	2.000.000
422392	Трошкови путовања у оквиру редовног рада – средства на овој економској класификацији користеће се за трошкове такси-превоза који се користи за службене потребе директора Института и запослених које он овласти, имајући у виду да Институт не располаже службеним возилом	130.000	130.000
422394	Накнада за коришћење сопственог возила	20.000	50.000
423	Услуге по уговору	11.698.000	11.490.000
423111	Услуге превоза - услуге превоза и термилошког усаглашавања превода европских и међународних стандарда и сродних докумената ради доношења одговарајућих српских стандарда, односно сродних докумената за потребе техничких прописа које планирају да у 2015. години донесу поједина министарства, стандарда од општег значаја и сл.	400.000	400.000
423212	Услуге за одржавање софтвера	200.000	200.000
423291	Остале компјутерске услуге	1.300.000	1.400.000
423311	Услуге образовања и усавршавања запослених – трошкови редовне обуке и тестирања знања запослених у вези са употребом апарата и средстава за заштиту од пожара (законска обавеза), курсева за енглески језик, итд.	300.000	500.000
423321	Котизације за семинаре – трошкови котизација представника Института за разне стручне скупове (симпозијуме, семинаре и сл.)	100.000	200.000
423413	Услуге штампања публикација – трошкови штампања гласила и публикација Института – збирки стандарда и других публикација	600.000	600.000
423419	Остале услуге штампања – израда визит-карти за запослене и сл.	50.000	50.000
423421	Услуге информисања јавности – трошкови објављивања решења, одлука, огласа, конкурса и других општих аката у „Службеном гласнику Републике Србије”	80.000	100.000
423421 1	Услуге информисања јавности - Трошкови кампања за информисање јавности и подизање свести о значају стандарда и стандардизације	50.000	100.000
423432	Објављивање тендера и информативних огласа – трошкови тендера за јавне набавке и сличних огласа	20.000	50.000
423439	Остале услуге рекламе и пропаганде	-	200.000
423591 1	Накнаде за рад чланова Управног одбора –исплаћују се само у месецима када се одржавају седнице, а према присутности чланова	3.582.648	2.627.280
423591 2	Накнаде за рад чланова Надзорног одбора – исплаћују се само у месецима када се одржавају седнице (4 пута годишње), , а према присутности чланова	835.950	557.300
423599	Остале стручне услуге - ресертификација интегрисаног система менаџмента, акредитација Института	1.127.000	1.127.000
423711 1	Репрезентација - угоститељске услуге и за одржавање две редовне седнице скупштине Института у току године	100.000	100.000
423711 2	Репрезентација – новогодишњи пријем за пензионере и запослене у Институту	100.000	100.000
423711 3	Репрезентација – угоститељске услуге за седнице Управног одбора, Надзорног одбора и стручних савета	50.000	50.000
423711 4	Репрезентација – угоститељске услуге приликом посета представника	20.000	50.000

	међународних, европских и националних организација за стандардизацију, као и других значајних гостију из иностранства		
423711 5	Организација других скупова	-	200.000
423712	Поклони – поклони за функционере међународних и европских организација за стандардизацију и друге угледне госте из иностранства приликом посета	100.000	200.000
423911 1	Остале опште услуге – накнаде за коришћење права умножавања међународних и европских стандарда, као и националних стандарда других земаља (Немачке, Велике Британије, Русије и др.), ради продаје корисницима у нашој земљи (обавеза на основу уговора)	1.862.402	1.868.420
423911 2	Остале опште услуге – трошкови ангажовања спољних сарадника као и предавача на семинарима које организује Институт	400.000	500.000
423911 3	Остале опште услуге – трошкови заштите интелектуалне својине Института и међународних организација за стандардизацију (статутарна обавеза)	10.000	10.000
423911 4	Остале опште услуге – трошкови редовне контроле и ревизије против- пожарних апарата, противпаничног светла, хидраната, громобрана, стабилне инсталације за дојаву пожара и других инсталација (законска обавеза)	200.000	300.000
425	Текуће поправке и одржавање опреме	1.570.000	2.330.000
425111	Зидарски радови	30.000	30.000
425113	Молерски радови	30.000	30.000
425114	Радови на крову	100.000	100.000
425115	Радови на водоводу	80.000	80.000
425116	Централно грејање	30.000	30.000
425117	Електричне инсталације	100.000	100.000
425119	Остале услуге и материјал за текуће поправке и одржавање зграде	250.000	810.000
425119 1	Остале услуге – хитне поправке	250.000	250.000
425219	Остале поправке и одржавање опреме за саобраћај	10.000	10.000
425222	Рачунарска опрема – услуге одржавања и набавке резервних делова за рачунарску и телекомуникациону опрему	200.000	200.000
425223	Одржавање опреме за телекомуникацију (телефонске централе)	10.000	20.000
425225	Опрема за домаћинство и угоститељство	-	20.000
425226	Биротехничка опрема – услуге одржавања и набавке резервних делова за штампарско-репрографску опрему	180.000	250.000
425227	Уградна опрема – материјал за хитне поправке столарије и електричних, водоводних или других инсталација	150.000	200.000
425229	Остале поправке и одржавање опреме	150.000	200.000
426	Материјал	2.900.000	2.950.000
426111	Канцеларијски материјал – канцеларијски и штампарско-репрографски материјал за свакодневни рад (папир, тонери, фасцикле, материјал за паковање и доставу стандарда корисницима, компакт-дискови итд.)	1.800.000	1.700.000
426121	Расходи за радну униформу	50.000	50.000
426131	Цвеће и зеленило	-	50.000
426311 1	Стручна литература за редовне потребе запослених – претплата за “Службени гласник РС”, “Привредни саветник”, “ИНГ регистар”, итд.	200.000	200.000
426311 2	Стручна литература за редовне потребе запослених – иностране базе података и текстова (Perinorm)	300.000	300.000
426312	Стручна литература за образовање запослених – речници, монографије и сличне стручне књиге набављене у земљи и иностранству и сл.	80.000	80.000
426412	Издаци за гориво	70.000	70.000
426819	Остали материјал за одржавање хигијене	30.000	30.000
426822	Пиће	310.000	400.000
426823	Намирнице за припремање хране	60.000	70.000
462	Дотације међународним организацијама	12.000.000	26.801.000
462121	Текуће донације и дотације међународним организацијама - чланарине Института у међународним и европским организацијама за стандардизацију (статутарна обавеза)	12.000.000	26.801.000
482	Порези, обавезне таксе и казне	150.000	199.000
482131	Трошкови регистрације возила и остале таксе	1.000	1.000
482211	Републичке таксе	49.000	49.000
482191	Остали порези	50.000	50.000
482231	Обавезне таксе – градске таксе	50.000	99.000
	УКУПНО (2):	45.821.000	61.653.000
3 ОСНОВНА СРЕДСТВА			
512	Машине и опрема	1.350.000	2.430.000
512000	Машине и опрема – средства на овој економској класификацији користиће се у складу са посебним планом набавке	1.350.000	2.430.000

515	Нематеријална имовина	150.000	2.070.000
515111	Нематеријална имовина	150,000	2.070.000
	УКУПНО (3):	1.500.000	4.500.000
	УКУПНО (1)+(2)+(3):	114.562.000	131.161.000

ПРИЛОЗИ II

ПРИЛОГ 4.1

ОСТВАРЕНИ РАСХОДИ ЗА ПЛАТЕ ЗАПОСЛЕНИХ У 2016. ГОДИНИ И ПЛАНИРАНИ РАСХОДИ ЗА ПЛАТЕ У 2017. ГОДИНИ

Табела 1 – План броја запослених, масе за зараде и просечне бруто зараде по месецима у 2016. години (у динарима)

Месец	УКУПНО			СТАРОЗАПОСЛЕНИ			НОВОЗАПОСЛЕНИ			ПОСЛОВОДСТВО			
	Број запослених	Маса за зараде	Просечна бруто зарада	Број запослених	Маса за зараде	Просечна бруто зарада	Број запослених	Маса за зараде	Просечна бруто зарада	Број запослених	Ново запослени	Маса за зараде	Просечна бруто зарада
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Јануар	61	4.513.599	73.993	56	3.889.599	69.457	-	-	-	5	-	624.000	124.800
Фебруар	61	4.448.427	72.925	56	3.824.427	68.293	-	-	-	5	-	624.000	124.800
Март	61	4.475.903	73.375	56	3.851.903	68.784	-	-	-	5	-	624.000	124.800
Април	61	4.498.735	73.749	56	3.874.735	69.192	-	-	-	5	-	624.000	124.800
Мај	61	4.511.887	73.965	56	3.887.887	69.427	-	-	-	5	-	624.000	124.800
Јун	61	4.497.531	73.730	56	3.873.531	69.170	-	-	-	5	-	624.000	124.800
Јул	61	4.507.939	73.901	56	3.883.939	69.356	-	-	-	5	-	624.000	124.800
Август	61	4.520.432	74.105	56	3.896.432	69.579	-	-	-	5	-	624.000	124.800
Септембар	61	4.537.291	74.382	56	3.913.291	69.880	-	-	-	5	-	624.000	124.800
Октобар	61	4.550.875	74.606	56	3.926.875	70.123	-	-	-	5	-	624.000	124.800
Новембар	61	4.561.845	74.785	56	3.937.845	70.319	-	-	-	5	-	624.000	124.800
Децембар	61	4.579.536	75.072	56	3.955.536	70.635	-	-	-	5	-	624.000	124.800
УКУПНО:	732	54.204.000	888.588	677	46.716.000	834.215	-	-	-	60	-	7.488.000	1.497.600
ПРОСЕЧНО:	61	4.517.000	74.049	56	3.893.000	69.517	-	-	-	5	-	624.000	124.800

Табела 2 – План броја запослених, масе за зараде и просечне бруто зараде по месецима у 2017. години (у динарима)

Месец	УКУПНО			СТАРОЗАПОСЛЕНИ			НОВОЗАПОСЛЕНИ			ПОСЛОВОДСТВО			
	Број запослених	Маса за зараде	Просечна бруто зарада	Број запослених	Маса за зараде	Просечна бруто зарада	Број запослених	Маса за зараде	Просечна бруто зарада	Број запослених	Ново запослени	Маса за зараде	Просечна бруто зарада
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Јануар	61	4.535.334	74.349	56	3.905.334	69.738	-	-	-	5	-	630.000	126.000
Фебруар	61	4.535.334	74.349	56	3.905.334	69.738	-	-	-	5	-	630.000	126.000
Март	61	4.535.334	74.349	56	3.905.334	69.738	-	-	-	5	-	630.000	126.000
Април	61	4.535.334	74.350	56	3.905.334	69.738	-	-	-	5	-	630.000	126.000
Мај	61	4.535.333	74.350	56	3.905.334	69.738	-	-	-	5	-	630.000	126.000
Јун	61	4.535.333	74.350	56	3.905.334	69.738	-	-	-	5	-	630.000	126.000
Јул	61	4.535.333	74.350	56	3.905.334	69.738	-	-	-	5	-	630.000	126.000
Август	61	4.535.333	74.350	56	3.905.334	69.738	-	-	-	5	-	630.000	126.000
Септембар	61	4.535.333	74.350	56	3.905.334	69.738	-	-	-	5	-	630.000	126.000
Октобар	61	4.535.333	74.350	56	3.905.334	69.738	-	-	-	5	-	630.000	126.000
Новембар	61	4.535.333	74.350	56	3.905.334	69.738	-	-	-	5	-	630.000	126.000
Децембар	61	4.535.333	74.350	56	3.905.334	69.738	-	-	-	5	-	630.000	126.000
УКУПНО:	732	54.424.000	892.197	672	46.864.000	836.856	-	-	-	60	-	7.560.000	1.512.000
ПРОСЕЧНО:	61	4.535.333	74.350	56	3.905.334	69.738	-	-	-	5	-	630.000	126.000

ПРИЛОГ 4.2

ПЛАН КАДРОВА ЗА 2017. ГОДИНУ

Финансијским планом Института за стандардизацију Србије (у даљем тексту: Институт) за 2017. годину предвиђена су средства за плате и социјалне доприносе на терет послодавца за 61 запосленог, и то за:

- 45 са високом школском спремом (ВСС), укључујући три са магистратуром;
- 3 са вишом школском спремом (ВШС); и
- 13 са средњом стручном спремом (ССС).

Институт је у октобру 2016. године имао 58 запослених на неодређено време и 3 запослена на одређено време, од чега је један приправник распоређен на радном месту млађег саветника. За попуњавање три радна места прибављена је сагласност Комисије Владе. Упражњено је једно радно место, и то:

1. У Сектору за електротехничку стандардизацију и информациони систем, Одељењу за електротехнику, телекомуникације и информационе технологије упражњено је једно радно место у звању самосталног саветника –инжењера стандардизације,

Децембра 2015. године, руководилац Сектора за заједничке послове, Татјана Бојанић именована за в.д. директора Института. Сектором за заједничке послове тренутно руководи в.д. директора Института.

У Институту ће на крају 2016. године, једна запослена остварити право на старосну пензију, а њено радно место биће попуњено у 2017. години. Такође, у току 2017. године два запослена ће остварити услове за старосну пензију, након чега ће у Институту бити запослено 57 извршилаца на неодређено време. Институт ће се током наредне године потрудити да што пре попуни упражњена радна места, у циљу наставка континуираног рада и одржавања и развијања нових активности.

ПРИЛОГ 4.3

ПЛАН ОБРАЗОВАЊА И СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА ЗАПОСЛЕНИХ У 2017. ГОДИНИ

У 2017. години неопходно је издвојити део средстава за план образовања и стручног усавршавања запослених приказан у табели 1, у циљу стручнијег и ефикаснијег обављања послова у оквиру основне делатности Института.

Табела 1 – План образовања и стручног усавршавања запослених у 2017. години

Ред. бр.	Течајеви за образовање и усавршавање запослених	Планирана средства у динарима
1.	Обука за енглески језик	100.000
2.	Обука за системе менаџмента (ISO/IEC 27001)	250.000
3.	Обука за службеника за јавне набавке, Обука за Photoshop, Indesign, PowerPoint, Adobe ilustator Остале хитне обуке током године	150.000
УКУПНО:		500.000

Образложење за тачку 1.

За потребе Института неопходно је одржати ниво знања енглеског језика ради сталне комуникације са европским и међународним организацијама за стандардизацију.

Образложење за тачку 2.

Узимајући у обзир проширење делатности Института, неопходно је обезбедити обуку за три запослена за системе менаџмента у складу са стандардом ISO/IEC 27001.

Образложење за тачку 3.

У циљу континураног усавршавања запослених, како би се обезбедило ефикасније обављање послова неопходно је обезбедити обуку за једног запосленог за област јавних набавки, обуку за једног запосленог за програмски пакет: Photoshop, Indesign, PowerPoint, Adobe ilustator, као и остале хитне обуке, уколико се укаже потреба за истим.

ПРИЛОГ 4.4

ПРЕГЛЕД РАСХОДА ПО НАМЕНАМА И МЕСЕЦИМА У 2017. ГОДИНИ

Табела 1 – Преглед потребних средстава за планиране расходе по наменама и месецима у 2017. години

Месец	Бруто зарада	Порез и доприноси на терет послодавца	Укупно зарада (2 + 3)	Превоз радника	Отпремнине	Помоћ радницима	Помоћ породици	Боловање	Остали трошкови	Управни одбор и Надзорни одбор	Укупно	Дневнице и други трошкови у земљи и иностранству
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2016. ГОДИНА												
УКУПНО	54.204.000	13.037.000	67.241.000	2.400.000	240.000	240.000	200.000	200.000	45.820.992	4.418.592	52.589.580	2.350.000
2017. ГОДИНА												
Јануар	4.535.334	882.000	5.417,334	200.000	-	-	-	-	4.872.368	265.382	5.137.750	227.500
Фебруар	4.535.334	882.000	5.417,334	200.000	-	-	-	100.000	4.872.368	265.382	5.137.750	227.500
Март	4.535.334	882.000	5.417,334	200.000	40.000	-	-	-	4.872.368	265.382	5.137.750	227.500
Април	4.535.334	882.000	5.417,334	200.000	-	60.000	-	-	4.872.368	265.382	5.137.750	227.500
Мај	4.535.333	882.000	5.417,333	200.000	-	-	50.000	-	4.872.368	265.382	5.137.750	227.500
Јун	4.535.333	882.000	5.417,333	200.000	100.000	-	-	-	4.872.368	265.382	5.137.750	227.500
Јул	4.535.333	882.000	5.417,333	200.000	-	60.000	50.000	-	4.872.368	265.382	5.137.750	227.500
Август	4.535.333	882.000	5.417,333	200.000	-	-	-	-	4.872.368	265.382	5.137.750	227.500
Септембар	4.535.333	882.000	5.417,333	200.000	-	60.000	50.000	100.000	4.872.368	265.381	5.137.750	227.500
Октобар	4.535.333	882.000	5.417,333	200.000	-	-	-	-	4.872.368	265.381	5.137.750	227.500
Новембар	4.535.333	882.000	5.417,333	200.000	100.000	60.000	50.000	-	4.872.368	265.381	5.137.750	227.500
Децембар	4.535.333	882.000	5.417,333	200.000	-	-	-	-	4.872.368	265.381	5.137.750	227.500
УКУПНО:	54.424.000	10.584.000	65.008.000	2.400.000	240.000	240.000	200.000	200.000	58.468.420	3.184.580	61.653.000	2.730.000
ПРОСЕЧНО:	4.535.333	882.000	5.417,333	200.000	80.000	60.000	50.000	100.000	4.872.368	265.382	5.137.750	227.500

ПРИЛОГ 4.5

ПЛАН СЛУЖБЕНИХ ПУТОВАЊА У ИНОСТРАНСТВО У 2017. ГОДИНИ

План службених путовања у иностранство у 2017. години ради учествовања представника Института за стандардизацију Србије (у даљем тексту: Институт) на заседањима генералних скупштина, других органа и техничких радних тела међународних и европских организација за стандардизацију, регионалне сарадње са националним организацијама за стандардизацију, укључујући ванпланска путовања ради учешћа на међународним скуповима у вези са основном делатношћу Института, приказан је у табели 1. За трошкове службених путовања у 2017. години потребна су средства у износу од 2.000.000 за службена путовања у иностранство.

Табела 1 – Службена путовања у иностранство која се планирају у 2017. години

Ред. бр.	Број учесника	Разлог службеног путовања	Датум и место путовања
1	2	3	4
1.	Директор +1	40. заседање Генералне скупштине ISO-а и 51. заседање Комитета за земље у развоју (ISO/ DEVCO)	20-22. септембар, Берлин (Савезна Република Немачка)
2.	Директор +1	81. генералног заседања ИЕС-а, 9. октобра 2017. године у Владивостоку (Руска Федерација);	9. октобар 2017. године, Владивосток (Руска Федерација)
3.	Директор +1	Заседања генералних скупштина европских организација CEN и CENELEC	20. до 22. јуна 2017. године у Единбургу (Шкотска)
4.	1	CEN/TC 19, Гасовита и течна горива, мазива и сродни производи од нафте, синтетичког или биолошког порекла	16-18. мај Берлин (Савезна Република Немачка)
5.	1	CEN/TC 444, Карактеризација у животној средини (Комбиновано заседање CEN/TC 292, CEN/TC 345 и CEN/TC 444)	Крај маја/почетак јуна Париз (Република Француска)
6.	Директор + 1	6. балканска конференција о стандардизацији	Датум није познат, место: Турска
7.	1	CLC/TC 64, Електричне инсталације и заштита од електричног удара	Датум и место нису познати
8.	1	CLC/TC 31, Електрични уређаји за експлозивне атмосфере	Датум и место нису познати
9.	Руководилац Сектора за електротехн. стандардизацију и информ. систем	Заседање управног комитета Међународне шеме за сертификацију производа према захтевима ИЕС стандарда (шеме IEC60385-СВ)	17. и 18. маја 2017. године у Јокохами (Јапан) (Трошкове пута и смештаја сноси Квалитет АД Ниш, а Институт сноси трошкове дневница).
10.		Праћење техничких одбора/комитета према потреби	Датум и место нису познати
11.		Ванпланска путовања	
		УКУПНО:	2.000.000,00

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Ред. бр. 1

Институт је пуноправни члан Међународне организације за стандардизацију (ISO) и пуноправни члан ISO Комитета за земље у развоју (DEVCO). Статут и Правила процедуре ISO-а прописују да његови пуноправни чланови учествују на заседању Генералне скупштине (ГС), а Институт има право гласа у доношењу резолуција, као и другим активностима ГС. Комитет ISO/DEVCO разматра питања од интереса за земље у развоју, подстиче њихово учешће у процесу доношења међународних стандарда, обезбеђује техничку и саветодавну

помоћ, и др. Поред статутарних и процедуралних питања, на заседању ГС разматра се низ стручних и техничких питања везаних за развој и примену међународних ISO стандарда и сродних докумената; стратегијски планови рада; усвајају се резултати рада извршних и управних тела; дискутују се питања политике стандардизације од интереса за чланице и њихово учешће у раду ISO-а; бирају се чланови Савета ISO-а и чланови Управног одбора за техничка питања; разматра се и усваја буџет за наредну годину, и др.

Ред. бр. 2

Институт је пуноправни члан Међународне електротехничке комисије (IEC). У складу са Статутом и Правилима процедуре IEC, Институт има функцију националног комитета IEC за Републику Србију. Директор Института (који врши функцију председника националног комитета IEC у нашој земљи) и/или руководиоца надлежног сектора у Институту (који врши функцију генералног секретара националног комитета) редовно учествују на генералним заседањима IEC, у оквиру којих се одржавају заседања Савета (тј. генералне скупштине, законодавног тела IEC), Одбора за менаџмент стандардизације и Одбора за оцењивање усаглашености, као и Форум секретара националних комитета, Форум председника националних комитета и заседања других формалних и неформалних тела. Институт преузима међународне IEC стандарде и сродне документе као српске стандарде и српске сродне документе.

Ред. бр. 3

Директор Института за стандардизацију Србије, са сарадницима, учествује у раду Генералне скупштине Европског комитета за стандардизацију (CEN) и Генералне скупштине Европског комитета за стандардизацију у области електротехнике (CENELEC), у којима Институт има статус придруженог члана (у CEN-у од 1. јануара 2008. године, а у CENELEC-у од 1. октобра 2005. године). Институт преузима европске стандарде (EN) и сродне документе као српске стандарде и српске сродне документе, и на бази реципроцитета и по принципу отворености размењује стручне информације са CEN-ом и CENELEC-ом.

Преузимање европских стандарда у наш систем стандардизације је приоритет у раду Института. Ове активности су интезивне неколико година уназад и представљају један од услова за напредовање Републике Србије у процесу придруживања Републике Србије Европској унији. Сарадња са CEN-ом и CENELEC-ом омогућава рад на преузимању европских стандарда као српских и подразумева, између осталог, учешће у раду генералних скупштина CEN-а и CENELEC-а.

Ред. бр. 4

Комисија за стандарде и сродна документа KS B028-2, *Горива нафтног порекла* активно прати рад европског техничког комитета CEN/TC 19, *Гасовита и течна горива, мазива и сродни производи од нафте, синтетичког или биолошког порекла* и редовно преузима све стандарде које је донео овај технички комитет. С обзиром на то да је индустрија нафте и гаса једна од најразвијенијих и најзаступљенијих грана индустрије у Републици Србији, постоји велики број заинтересованих страна за ову област, па и национална комисија за стандарде и сродна документа KS B028-2, *Горива нафтног порекла* састоји се од великог броја експерата из ове области. Стандарди овог европског техничког комитета често су цитирани у техничкој регулативи Републике Србије из области горива па је самим тим и њихово разумевање и примена од посебне важности.

Ред. бр. 5

Комисија за стандарде KS Z183 (претходна ознака KS Z292), интензивно прати рад техничких комитета Европског комитета за стандардизацију (CEN) и то CEN/TC 292, *Карактеризација отпада* (од 2006. године) и CEN/TC 308, *Карактеризација муљева* (од 2009. године). У складу са глобализацијом на нивоу CEN-а и тендецијом креирања хоризонталних стандарда, основан је нови CEN/TC 444, *Карактеризација у животној средини*, и на којем је првом пленарном заседању 2014. године присуствовала представница Института а рад тог комитета се прати кроз обједињену Комисију за карактеризацију и управљање отпадом, KS

Z183. Састав ове комисије чини велики број заинтересованих страна у Републици Србији и већина донетих стандарда се користи као подршка прописима из области управљања отпадом као и будућих прописа који су подршка циркуларној економији. Ова област је од изузетног значаја првенствено за заштиту животне средине кроз прописану карактеризацију матрикса животне средине, као и ради адекватног управљања секундарним производима насталим од отпада (компост, пелети, шљака и др) и максималног искоришћења отпада.

Ред. бр. 6

Балканска конференција о стандардизацији, која окупља представнике националних тела за стандарде балканских земаља (Албаније, Босне и Херцеговине, Бугарске, Македоније, Молдавије, Румуније, Србије, Словеније, Турске, Црне Горе и Хрватске) одржава се од 2011. године, када је земља домаћин била Македонија. Последња, Пета балканска конференција одржана је у Београду, када је, у складу са протоколом, одлучено да ће се следећа конференција одржати у Турској.

Конференција је од изузетног значај за све земље из региона. С обзиром на то да су неке од земаља учесница већ низ година пуноправне чланице европских организација за стандардизацију, као и да су неке од земаља чланице Европске уније, конференција је изузетна прилика за размену искустава и изналажење решења за унапређивање међусобне сарадње и заједничког наступа у европским организацијама за стандардизацију. Посебно је значајно то што на конференцији редовно учествују високи представници CEN-а и CENELEC-а, што представља изузетну прилику за упознавање са најновијим стањем у европској стандардизацији.

Ред. бр. 7

На основу придруженог чланства у CENELEC-у, Институт се определио да прати рад техничког комитета CENELEC/TC 64 (Електричне инсталације ниског напона и заштита од електричног удара). У нашој земљи је тренутно на снази Правилник о техничким нормативима за електричне инсталације ниског напона (урађен на основу међународних стандарда) и припадајући стандарди серије SRPS N.B2. ... , који су донесени у периоду од 1989. до 1992. године. Наведени правилник и стандарди се налазе у широкој употреби при пројектовању и извођењу електричних инсталација ниског напона. Потребна је потпуна измена постојеће регулативе у овој области. Учешће на предстојећем заседању техничког комитета CENELEC/TC 64 је од великог значаја ради благовременог упознавања са њиховим радом и што једноставније измене наше регулативе у овој области.

Ред. бр. 8

Институт прати рад Техничког комитета CENELEC/TC 31 (Електрични уређаји за рад у потенцијално експлозивним атмосферама). Због европских стандарда који су повезани са Директивом 9/94/ЕС (ATEX), који се редовно морају преузети у наш систем стандардизације, као и због нових европских стандарда који су предмет рада овог техничког комитета, а веома битни за нашу праксу и привреду (између осталих то су и стандарди за грејне каблове у експлозивним атмосферама), учешће у раду и директни контакти са експертима који креирају европске стандарде су веома значајни за боље разумевање и ефикасније доношење српских стандарда у овој области.

Ред. бр. 9

Институт је члан Међународне шеме за сертификацију производа према захтевима ИЕС стандарда (шеме ИЕСЕЕ-СВ) и на основу правила процедуре те шеме има право и обавезу да учествује на заседању управног комитета те шеме, које се одржава сваке године у једној од земаља чланица шеме.

Ред. бр. 10

Институт ће у складу са указаним потребама, а према плану заседања техничких одбора/комитета у 2017. години, слати своје запослене-секретаре комисија да учествују у раду одбора/комитета, на којима се разматрају сва актуелна питања из области рада техничких одбора/комитета и сарадње са националним техничким комитетима.

Ред. бр. 11

Због процеса европских интеграција, преговора у вези са приступањем СТО, регионалне сарадње са земљама Западног Балкана, као и позива на семинаре, обуке и друге скупове за стручно усавршавање, у току сваке године указује се потреба за остваривањем једног броја важних службених путовања у иностранство која се не могу унапред предвидети и планирати. Позиве за учешће на разним међународним експертским састанцима, семинарима, радионицама и сличним скуповима Институт добија један или два месеца уочи њиховог одржавања и стога се она не могу унапред планирати. Из тих разлога неопходно је да постоје одређени износ средстава за ванпланска службена путовања у иностранство.

УПРАВНИ ОДБОР

БЕЛЕ ПРЕДСЕДНИКА

Душан Рафаиловић